REFERENCE
(Not for Issue)
Reading Only Inside Library

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FIFTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

AUTUMN SESSION

VOL. II

NO. 2

The 17th March, 1970

PRINTED AT BHASKAR PRINTERS, KACHARIBASTI DISPUR, GUWAHATI-5, 1988

REFERENCE
(Not for Issue)

Reading Only Inside Library

Proceedings of the Ninth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the fourth General Election under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A. M. on Tuesday, the 17th March 1970.

PRESENT

Shri Mohi Kanta Das, M.A., B.L., Speaker, in the Chair. *Seven* Ministers, *Six* Ministers of State, *Three* Deputy Ministers and *fifty-four* Members.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

[To which oral answers were given]

Re : Kidnap of Indian Nationals by a member of the East Pakistan Rifles :

Shri Maneswar Boro asked :

*1. Will the Chief Minister be pleased to state—

a) Whether it is a fact that a member of the East Pakistan Rifles tried to kidnap same India nationals in the Rangpur border in the month of November, 1969 ?

b) Whether it is a fact several platoons of East Pakistan Rifles have been concentrated in the border areas across Dhubri Police Station of Goalpara District ?

c) Whether it is also a fact that the Pakistan Rifles have dug up new trenches about 50 yards from the border ?

d) If so, what action has been taken by the Government in this regard ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Minister Revenue, Forests, etc.) Replied :

1. (a)—Yes, but his attempt was foiled by the villagers who caught him and handed over to Police.

(b) & (c)—In consequence of the arrest of an E. P. R sepoy as referred to in (a) above, several Platoons of E. P. R. concentrated in the border areas opposite to Diara B. O. P. on Goalpara-Rangpur border. The E. P. R. also dug up new trenches close to the Indo-Pak boundary. But later, a joint meeting was held between Sector Commanders of B. S. F. and E.P.R. on December 9, 1969 and E. P. R. agreed to withdraw re-enforcement and fill up all new trenches. This was complied with.

(d)—B. S. F. and Police Posts personnel on the Indo-Pak border area have been alerted to be extremely vigilant in executing their duties and to ensure security of life and property of the people living in those areas.

Shri Maneswar Borc—অসমৰ লগত কাজিয়াৰ সূত্ৰপাতৰ উদ্দেশ্যেই পূৰ্ব পাকিস্তান ৰাইফল বাহিনীয়ে ভাৰতীয় নাগৰিকক অপহৰণ কৰা কথাটো স্বীকাৰ নকৰে নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেনে ঘটনা মাজে সময়ে চলিয়ে আছে, এইটো যুদ্ধৰ কাৰণে প্ৰস্তুতি বুলি কব নোৱাৰি।

Shri Maneswar Boro—তেনেহ'লে কি কাৰণত কৰিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—যিবিলাক কৰিছে তেওঁলোকৰ চৰকাৰেহে জানে। আমাৰ ফালৰ পৰা তেনে কোনো চেষ্টা কৰা হোৱা নাই। ইয়াৰ এটা নিষ্পত্তিৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি থকা হৈছে।

Shri Maneswar Boro— হঠাতে অসম আক্ৰমণ কৰিবৰ উদ্দেশ্যে পাকিস্তান চৰকাৰে বহুসংখ্যক সৈন্য-সামন্ত অসমৰ সীমান্ত অঞ্চলত গোটোৱা মুখ্য উদ্দেশ্য নহয় জানো ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সৈন্য-সামন্ত লৈ আক্ৰমণ কৰা বুলি ধৰিব নোৱাৰি। মাজে-সময়ে পূৰ্ব পাকিস্তান ৰাইফল বাহিনীয়ে ২।১ ঠাইত তেনেকুৱা ঘটনা ঘটাই আছে। ইয়াৰ দ্বাৰা অসমৰ ওপৰত আক্ৰমণৰ চেষ্টা চলাইছে বুলি কব নোৱাৰি।

Shri Atul Chandra Goswami—আমাৰ সেই অঞ্চলত সীমা, খুটি আদি ঠিক হৈ থকা নাই নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—ঠিক হৈ আছে।

Shri Kandarpa Narayan Banikya—Whether our B. S. F. is strongly vigilant upon the border ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury,—Yes, Sir, our B. S. F. is keeping extreme vigilance.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir as referred to by the Minister, Revenue there has been a conference between the Sector Commanders and they have come to an agreement, but whether it is a fact that the said agreement has again been violated by the Pakistan Government ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—This Government has no information. Regarding this our information is that the agreement has been complied with.

Shri Rathindranath Sen—Did the Government ascertain the conduct of the persons who wanted to kidnap our people ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury.—They entered out territory unlawfully and were taken to custody by the people and were produced before our Police force that is B. S. F. The person concerned was a member of the East Pakistan Rifles.

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—সীমান্ত অঞ্চলত এনেকৈ tension বা B.S.F. alert হৈ থকা সত্বেও গৰু চুৰি হৈ থাকে, ই কেনেকৈ হব পাৰে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—হ'ব পাৰে ।

Shri M. A. Musawwir Chaudhury—Do the Government not feel that our Border Security Force which is already retained in the border is quite insufficient to combat the Pakistani force ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury,—I do not believe it.

Re : Nagaland Police

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*2. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the atrocities committed by the Nagaland Police on the rehablitated people (flood and erosion-affected and ex-servicemen (in Kakadonga and Tarani Forest Reserve land in Sibsagar District ?

(b) If so, the steps taken by the Government to protect these people from such atrocities ?

(c) Whether it is a fact that one Shri Purna Saikia, an ex-serviceman has been kidnapped by the Nagaland Police in the month of December 1969 from Kakadonga Forest Village and his whereabouts are not known to any one till today ?

(d) If so, the steps taken by the Government to rescue the said person ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue, Forest, etc.) replied

(2) (a)—Yes.

(b) Adequate precautionary measures have been taken to provide armed protection to the people of the area from the activities of Nagaland Armed Police personnel.

(c) & (d) Yes. He has since been released and returned to his village on 3rd February 1970.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, in reply to (b) the minister has stated that adequate precautionary measures have been taken. May I know what are those adequate precautionary measures taken by the Government ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury,—By opening new out-posts and putting the sufficient number of police there.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that even after opening up of new posts the atrocities have been continuing ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury,—Yes Sir, some such cases have been reported and we are taking steps against them.

Shri Jogen Saikia—Is it a fact that the Nagaland Police has been posted within 3 miles from Mariani ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury,—Yes Sir. In certain cases the Nagaland Government have violated the boundary and they have put certain police post inside out area. Against that Sir, we have taken up the matter with the Government of India and the Government of India will most probably intervene.

Shri Atul Chandra Goswami—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ গৃহমন্ত্ৰী শ্ৰীচৱণে অসম চৰকাৰ আৰু নাগালেণ্ড চৰকাৰক ইয়াৰ বাবে দায়ী বুলি ঘোষণা কৰা কথাটো সচা নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—দায়ী বুলি ঘোষণা কৰা নাই। Paper-ত যিটো ৰিপোৰ্ট ওলাইছে তেনেকুৱা কোনো Statement আমাৰ

চৰকাৰলৈ দিয়া নাই বা পোৱা নাই। ভাৰতৰ ভিতৰত এই দুয়ো ৰাজ্যকে Battleline like preparation হোৱা বুলি কৈছে আৰু ইয়াৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে Strong view লম বুলি কৈছে।

Shri Atul Chandra Goswami—আমাৰ সীমাৰ ভিতৰত ৩ মাইললৈকে নাগালেণ্ড চৰকাৰে Police outpost কৰিছে। কাজিয়া নকৰো বুলি আমি তাক সহ্য কৰি থাকিম নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমাৰ ফালৰ পৰা কোৱা হৈছে যে নাগালেণ্ড আৰু অসমৰ মাজত যি সীমা আছে তাক চেৱাই আমাৰ চৰকাৰেও কোনো কাৰ্য্যকলাপ চলাব নালাগে আৰু নাগালেণ্ড চৰকাৰেও কোনো কাৰ্য্যকলাপ চলাব নালাগে। এই বিবাদ সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য সকলে বহুদিন আগৰ পৰাই জানে। এই সম্পৰ্কে দুয়োৰাজ্যৰ মুখ্যমন্ত্ৰী সকলৰ এখন সন্মিলন পতা হৈছিল। য'ত প্ৰাকৃতিক সীমা ৰেখা নাই তাত সীমা নিৰ্ধাৰণৰ কাৰণে Govt. of India-ৰ Survey Deptt.-ৰ সীমা নিৰ্ণয় হ'ব লাগে বুলি কোৱা হৈছে। এই সম্পৰ্কে টকা পইছাও জমা দিয়া হৈছে।

Shri Debeswar Sarmah—কোনটো সীমা ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মই অসম নগালেণ্ডৰ প্ৰাকৃতিক সীমাৰেখাৰ কথাহে কৈছো যে তাত অন্য কোনো বেলেগ সীমাৰেখা নাই।

Shri Debeswar Sarmah—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰশ্নটোত যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। অসম আৰু নাগালেণ্ডৰ সীমা আইনখন ১৯২৫ চনতে Notified হৈছিল আৰু সেই Notification-এ আমাৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰি দিছিল। সেইটো টুৱেনচাং আৰু নগালেণ্ডেও গ্ৰহণ কৰিছিল। ১৯৬২ চনতে parliament act-ত নগালেণ্ড নতুন ৰাজ্য হিচাবে গঠিত হৈছে। "New state of Nagaland was created and the act was passed by parliament in 1962". তেনেহলে এতিয়া

সেইটে আকৌ কিহব বিবাদ ? এতিয়া মোৰ প্ৰশ্নটো হৈছে যে, যিটো সীমা কাগজে পত্ৰই অসম চৰকাৰৰ নিজৰ দখলতে আছিল আৰু Lease concern দি থৈছিল। তাৰ ভিতৰত অকল Nagaland পুলিচেই Encroach কৰা নাই C. R. P. কো তাৰ ভিতৰলৈ সুমুৱাই ঠেলি দিছে। যদি এইটোৱেই হয় চৰকাৰে কি কৰিছে ? নপুংশক হৈ বহি আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাৰ, এইটো কথা সঁচা যে, ১৯৬২ চনতে নগালেণ্ড ৰাজ্য হৈছে। অসম আৰু নগালেণ্ডৰ যি সীমা ১৯২৫ চনতে, শিৱসাগৰ জিলাক সীমা বুলি ঘোষণা কৰিছিল আৰু সেইটো নিৰ্ধাৰিত হ'ব বুলি কৈছিল সেইটো আমিও মানি লৈছো, অসম চৰকাৰেও সেইটো মানি লৈছে। আমি আগেয়ে কৈছো যে, কিছুমান ঠাইত য'ত প্ৰাকৃতিক Border আছে—সেইখিনি Dispute বুলি স্বীকাৰ কৰো। যি খিনি ঠাইত জংগল আছে তাৰে কিছুমান ঠাইত দখল কৰিছে আৰু কিছুমান ঠাইৰ গছ গছনি কাটি আনিছিল এইটো সঁচা। যদি কিবা তাৰ বিবাদ থাকে তেনেহলে সেই খিনি Govt. of India ৰ Survey Deptt.-এ কৰিব। সেইটো একো নপুংসক কথা হোৱা নাই। এইটো এটা Delicate প্ৰশ্ন।

Shri Debeswar Sarmah—কিহৰ Delicate প্ৰশ্ন যদি C. R. P. কেই ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—C. R. P. ব্যৱহাৰ কৰা নাই।

Shri Debeswar Sarmah—অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা। মোৰ অনুমান মাননীয় Revenue Minister এ এই বিষয়ে শেষ পৰ্য্যায়ৰ কথাটো হয়তো নাজানে। মই তেখেতক অনুৰোধ কৰো যাতে তেখেতে যোৰহাটৰ D. C. লৈ টেলিফোন কৰি ইয়াৰ বুজ লয়। নামচৈ আৰু নামটি আলি ১ ফাৰ্লং ভিতৰলৈ "চেক পষ্ট" সোমাই আহিছে আনকি কোনো কোনো ঠাইত ১ মাইল ১½ মাইললৈকে আহিছে।

এইটো টেলিফোন কৰি ভালকৈ জানি ললে ভাল হব। আজি অসমৰ ভিতৰতে নগালেণ্ড অসমৰে জীয়াৰিৰ নিচিনা হৈ কেনেকৈ C. R. P. ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মই খবৰ পোৱা অনুসৰি তাত C. R. P. ব্যৱহাৰ কৰা নাই। সেইবিষয়ে যদি সন্দেহ আছে তেনেহলে সেইটো মই পুলিচৰ পৰা জনাই সদনক জনাম।

Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে, ১৯৫২ চনতে যি সীমা নিৰ্দ্ধাৰিত হৈছিল সিদিনা ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা যোৰহাটত আলোচনা হওতে সেইটোকে গ্ৰহণ কৰিছে আৰু এতিয়া এইটো Disputed area বোলাৰ কিবা প্ৰয়োজন আছে নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—কাইলৈ কম।

Re : Acquisition of land by the Defence Department

Shri Maneswar Boro, asked :

*3. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

a) Whether it is a fact that the Defence Department has proposed to acquire a huge area of land at Khanapara besides a portion of the Khanapara Livestock Farm, Gauhati ?

b) Whether it is a fact that such acquisition will affect several villages and the inhabitants of these villages will completely be uprooted ?

c) If so, please state the names of the affected villages and the number of families.

d) What steps Government propose to take to rehabilitate the affected people ?

e) How many bighas of land will be acquired by the Defence Department ?

f) Whether it is a fact that the local people have submitted a Memorandum to the Revenue Minister in this regard?

g) If so, what are the demands contained in the memorandum?

h) Whether Government proposed to consider their demands?

Shri Ranendra Basumatari (Minister, State, Revenue) replied :

3. (a) Yes.

(b) Yes.

(c) The names of the villages are (1) Darandha, (2) Bagharbari, (3) Satgaon in Beltola Mauza and (4) Amchang Village in Panbari Mouza with about 350 families with be affected.

(d) The land has not yet been taken over. The affected persons will be paid monetary compensations as required under the law.

(e) It is proposed to acquire 1,500 bighas of land approximately.

(f) Yes.

(g) The demand was for dropping the acquisition proposal.

(h) The question of acquisition will be decided as required by the procedure prescribed by law.

Shri Maneswar Boro—এই Defence Deptt. এ যি মাটি লব খুজিছে তাৰ, মৌজা আৰু গাঁও কেইখনমানৰ নাম কোৱা হৈছে। এই বিলাকক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই বুলি কৈছে। মাটি ক'ত দিয়া হ'ব?

Shri Ranendra Basumatari—মই আগতেই কৈছো যে যি বিলাক মানুহ affected হৈছে তেওঁলোকক ক্ষতিপূৰণ দিয়া হ'ব।

Shri Maneswar Boro—তেওঁলোকে ক্ষতিপূৰণেৰে খাব নোৱাৰে। মাটি ক'ত দিয়া হ'ব তাকহে লাগে। টকা নালাগে লাগে মাত্ৰ মাটি।

Shir Ranendra Basumatari—এই সম্পৰ্কত মাটি দিয়াৰ বাবে কোনো সিদ্ধান্ত লোৱা হোৱা নাই। আমাৰ আইন মতে যি সকল মানুহ affected হ'ব সেই সকলক মাটি দিয়া হ'ব। সেইসকলে অভিযোগ কৰিবৰ কাৰণে এটা ব্যৱস্থা আছে।

Shri Atul Chandra Goswami—এই প্ৰতিৰক্ষা বিভাগে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰে এই অধিগ্ৰহণৰ সময়ত যি সময়ত মাটি লোৱা হয় মাটিৰ মালিক সকলে অতি কষ্টেৰে কটাব লগাত পৰে। এই কথাটো চৰকাৰে জানেনে যদি জানে তেনেহলে তেওঁলোকক খৰতকীয়া ভাৱে মাটিৰ মূল্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই কিয় ?

Shri Ranendra Basumatary—এইটো সম্পৰ্কে চৰকাৰ অৱগত। এই সম্পৰ্কত যি বিভাগে মাটি বিচাৰে তেওঁলোকৰ পৰা ক্ষতিপূৰণৰ টকাটো অনাত অলপ পলম হয় আৰু ক্ষতিপূৰণ দিয়াতো অলপ দেৰি হয়। এই ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্যক জনাব বিচাৰিছো যে, ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ পৰা এই টকাটো অসম চৰকাৰক দিছে।

Md. Shamsul Huda—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰতিৰক্ষাৰ কাৰণে যি মাটি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ কথা যে কৈছে সেইখিনি মাটি হৈছে খেতিৰ মাটি। এইটো কথা চৰকাৰে জানে যে এই মাটিৰ মালিক সকল হৈছে কৃষিজীৱি। এই কৃষিজীৱি কৃষক মানুহ খিনি জীয়াই থকাৰ কাৰণে চৰকাৰে মাটি দিয়াৰ কিবা বিকল্প চিন্তা কৰিছেনে নাই তেওঁলোকক দেৱলীয়া কৰাৰ চিন্তা কৰিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—যিহেতুকে এই উল্লিখিত মাটিখিনি Defence Department Commander Sub Area Head Quarter কৰিবৰ কাৰণে বৰ জৰুৰী। সেই কাৰণে সেই মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে। তাৰ ফলত যি সকল লোকৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ব সেই লোকসকলক পুনৰ সংস্থাপন কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে এটা বিবেচনা চলাই আছে আৰু সম্ভৱ হ'লে সেইটো চৰকাৰে চাব।

Md. Shamsul Huda—মহোদয়, তেওঁলোকক মাটি দিয়াৰ কথাটো চৰকাৰে কেনে ধৰণেৰে বিবেচনা কৰি আছে ? এই কৃষিজীৱি মানুহখিনিক মাটি দিয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা আছেনে নাই ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সম্ভৱ স্থলত মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। অৰ্থাৎ যি সময়ত মাটি বিতৰণ কৰা হয় সেই সময়ত সেই লোক সকলক যদি অন্য মাটিৰ বন্দবস্ত দিয়া সম্ভৱ হয় তেন্তে তেতিয়াই দিয়া হয়। আমাৰ চৰকাৰৰ যিটো নীতি সেই নীতি মতে অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ফলত কোনো মানুহ যদি ভূমিহীন হয় তেওঁলোকক সম্ভৱ স্থলত Preference দিব লাগে।

Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জানিব বিচাৰিছো যে আজি ৮/৯ বছৰ ধৰি যিবিলাক মাটি প্ৰতিৰক্ষা বিভাগে অধিগ্ৰহণ কৰিছে সেই বিলাকৰ ক্ষতিপূৰণ এতিয়াও কিয় দিয়া হোৱা নাই?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—সেই অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিবিলাকৰ দাম বেছি হোৱা কাৰণে বহুতো আলোচনা চলি আছে আৰু প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ পৰা আপত্তি হৈছে। সেই কাৰণে সম্পূৰ্ণ ক্ষতিপূৰণ দিয়া হোৱা নাই। দ্বিতীয় কথা হৈছে মাটিবিলাক অস্থায়ীভাৱে অধিগ্ৰহণ কৰা বাবে সম্পূৰ্ণ ক্ষতিপূৰণ দিব পৰা হোৱা নাই কিয়নো তেনে ক্ষেত্ৰত মাটিৰ দাম-দৰ নিৰ্ধাৰণ কৰাত কিছু দেৰি হয়। তথাপিও ৳ অংশ দিয়া হৈছে। বাকী থকাখিনিও প্ৰতিৰক্ষা বিভাগে সোনকালে নিষ্পত্তি কৰি দিয়াৰ কথা আছে।

Mr. Speaker—Sufficient number of questions have been put. Only one more question will be allowed.

Shri Kamini Mohan Sarma—অধ্যক্ষ মহোদয়, যিবিলাক মানুহৰ মাটি প্ৰতিৰক্ষা বিভাগে অধিগ্ৰহণ কৰিছে সেই মানুহবিলাকে অন্য ঠাইত বসবাস স্থাপন কৰিবলৈ সুবিধাৰ্থে শতকৰা ৫০ ভাগ টকা দিয়াতকৈ সম্পূৰ্ণ টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা লবনে?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—চাৰ, মাটি অধিগ্ৰহণ কৰি মানুহক আঁতৰাই দিলে তেওঁলোকৰ যে বিপদ নহয় সেইটো অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু প্ৰতিৰক্ষা বিভাগৰ কিছুমান নিয়ম আছে। এই

নিয়মানুসৰি আগতে শতকৰা ৮০ ভাগ আছিল কিন্তু এতিয়া দাম-দৰ নিৰ্ধাৰণত দেৰি হোৱা কাৰণে এটা Advance Compensation দিয়ে। এইবিলাক কথা সময়ে সময়ে শৰ্মা ডাঙৰীয়াক কৈছো আৰু চিঠি-পত্ৰৰ দ্বাৰাও জনাইছো।

Md. Shamsul Huda—Sir................

Mr. Speaker—I have already announced my decision. After that you should not insist.

Re : Acquisition of Tea Garden Land under Dibrugarh Subdivision

শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈয়ে সুধিছে :

*৪। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) ডিব্ৰুগড় চাবডিভিজনত আজিলৈকে কিমান চাহ বাগানৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিলে ?

(খ) এইটো সঁচা নেকি, অধিগৃহীত মাটিবিলাকত পুনৰবসতি কৰিবলৈ দিয়া পৰিয়ালবিলাকক আজিও পট্টা দি মাটি চমজাই দিব পৰা নাই।

ৰাজহ মন্ত্ৰী মহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৪। (ক) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ চাহবাগিছাসমূহৰ পৰা ১৪,৯৩৮ বিঘা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে।

(খ) সঁচা, যেহেতু মাটি পোৱা লোকসকলে অধিয়াচনৰ খৰচ দিব পৰা নাই, সেই কাৰণে এতিয়াও পট্টা দিয়া হোৱা নাই।

Shri Bhadreswar Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাটি কোন কোন বাগানৰ পৰা অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই বাগান বিলাকৰ নাম বৰ্তমান মোৰ হাতত নাই।

Shri Debeswar Sarmah—এইটো figure কোন চনলৈকে দিছে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—এইটো upto-date figure.

Shri Debeswar Sarmah—এইটো কথা সঁচানে যে মাটি Requisition কৰি Non-National-ক দিয়া হৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—Non-National-ৰ মাজত মাটি দিয়া নিয়ম নাই।

Shri Debeswar Sarmah—মই মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে ডিব্ৰুগড়ৰ A.D.M.-এ পাঁচশ বিঘা মাটি Requistion কৰি দুশ বিঘাই Non-National লোকক দিছে। আজি ১৭ বছৰেই Requisition-Acquisition চলি আছে আৰু মাটি Non-National-কো দি আছে। And that relates to the Raidang Tea Estate within the Subdivision of Dibrugarh.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—চাৰ, মই কৈছো যে Non-National-ক মাটি দিয়া নিয়ম নাই আৰু যদি দিছে সেইটো অসম্ভৱ কথা। গতিকে শৰ্মা ডাঙৰীয়াই কৈছে যেতিয়া আমি এইটো চাম।

Shri Bhadra Kanta Gogoi—বাগানবিলাকত যি মাটি অধিগ্ৰহণ কৰি যিবিলাক লোকক Acquisition দিয়া হৈছে সেই বিলাকৰ ভিতৰত প্ৰকৃত মাটিহীন মানুহে মাটি পোৱা নাই, সুবিধাবাদী কিছুম নেহে মাটিৰ Acquisition লৈছে।

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—চাৰ, এইটো নহয়। কোনো ঠাইত বাগানৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা খবৰ পোৱাৰ লগে লগেই কিছুমান মানুহে বেদখল কৰি বহি যায়, পিছত সেই মানুহ বিলাকক উচ্ছেদ কৰা সহজ-সাধ্য নহয়, সেই কাৰণে যিবিলাক মাটিৰ পট্টন দিবলগীয়া হয় তাৰ কাৰণে অলপ সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়।

Shri Bhadreswar Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, পট্টন দিয়াৰ কাৰণে দুশ বিঘা মাটি দৈয়াং বাগানত Requisition কৰা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—এইটো খবৰ কৰি কম।

Shri Debeswar Sarmah—নেপালি বিলাক Indian Nationality-ৰ ভিতৰত নহয় বোধকৰো ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—নেপালি সম্পৰ্কে এটা বেলেগ Nationality-ৰ সংজ্ঞা আছে।

Shri Promode Chandra Gogoi—১৪ হাজাৰ বিঘা মাটি Acquisition কৰি ডিব্ৰুগড় মহকুমাত চাহবাগান বিলাকৰ মাজত আকৌ ফিৰাই দিছে। এই কথা চৰকাৰে জানে নে নাজানে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত হাইকোৰ্টৰ হুকুম মতে কৰা হৈছে।

Shri Atul Chandra Goswami—১৪,৯,৩১ বিঘা মাটিত বোনো বহা নাই। এইবিলাক চাহবাগিচাৰ কাৰণে ৰখা হৈছে নে মাটি খিনি দিব পৰা হৈ আছে ?

Re : Acquisition of Land under Ceiling Act in Lakhimpur District and Settlement of such land

শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈয়ে সুধিছে :

*৫। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) লক্ষীমপুৰ জিলাত এই পৰ্য্যন্ত কিমান মাটি চিলিং (Ceiling) এক্ট মতে লোৱা হৈছে ?

(খ) এই চিলিঙত পোৱা মাটিবিলাক কেনে লোকৰ মাজত বিতৰণ কৰিছে ?

(গ) এতিয়ালৈকে কিমানটা পৰিয়ালক দিছে ?

ৰাজহ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৫। (ক)—চিলিং এক্টৰ যোগেদি এতিয়ালৈকে ডিব্ৰুগড় মহকুমাত ১২,৯৪৭ বিঘা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে।

(খ)—অধিগৃহীত মাটি মাটিহীন লোকৰ মাজত আৰু ৰায়তৰ দখলত থকা মাটি সেই ৰায়ত সকলৰ মাজত দিয়া হৈছে।

(গ)—চিলিং আইনৰ ১৬ ধাৰামতে ৰায়তৰ দখলত থকা মাটি সেই ৰায়তসকলক দিয়াৰ উপৰিও আন ৩৭ টা মাটিহীন পৰিয়ালক মাটি চিলিং আইনৰ ১৭ ধাৰামতে দিয়া হৈছে।

Shri Bhadeswar Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই চিলিং মাটিখিনি কোন কোন লোকৰ পৰা আৰু ক'ৰ পৰা লোৱা হৈছে চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—সেই নাম বিলাক মোৰ হাতত বৰ্ত্তমান নাই।

Re : Reserved Forest Land in Lanka Circle

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে সুধিছে :

*৬। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) নগাওঁ জিলাৰ লঙ্কা চাৰ্কোলৰ সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ মুঠ মাটি-কালিৰ পৰিমাণ কিমান ?

(খ) এই সংৰক্ষিত বনাঞ্চলবোৰত প্ৰধানকৈ কি কি কাঠ পোৱা হয়, আৰু এই অঞ্চলত বনবিভাগৰ বাগিছা আছে নেকি ?

(গ) চৰকাৰে এই কথা জানে নে যে বৰ্তমান নগাওঁ জিলাৰ বন-বিভাগৰ ৰিষয়া D.F.O. জনে কাৰ্য্যভাৰ বহন কৰিবৰ দিনৰে পৰা লঙ্কা চাৰ্কোলত সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত অনেক মূল্যবান গছগছনি অবৈধভাবে কটা হৈছে ?

(ঘ) অসমৰ কেইখনমান বাতৰি কাকতত এই বিষয়াজনে সংৰক্ষিত বনাঞ্চলসমূহৰ ক্ষতি সাধনত সহায় কৰা বুলি বাতৰি ওলোৱা সঁচা নে ?

(ঙ) যদি সঁচা হয়, চৰকাৰে এই বিষয়ে এটি তদন্ত কৰিব নে ?

(চ) নগাওঁ জিলাৰ বিভিন্ন বনাঞ্চলত ৰন-সম্পদৰ অন্যায় আৰু অবৈধ ক্ষতি সাধন ৰোধ কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নে ?

বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৬। (ক)—(১) লামডিং সংৰক্ষিত বনাঞ্চল—৫৫,৩৫৭.৪১ একৰ।

(২) কাকী সংৰক্ষিত বনাঞ্চল—২৭,৪৪০·০০ একৰ।

(৩) যমুনা মৌডঙ্গা সংৰক্ষিত বনাঞ্চল—৩,৬৮৬·০০ একৰ।

মুঠ—৮৬,৪৮৩·৪১ একৰ।

(খ)—উপৰোক্ত বনাঞ্চলত প্ৰধানকৈ শৰৈ, খকণ, লালি, গমাৰী, বগিপমা, সিদ্ধা আদি গছ পোৱা যায়। ইয়াত বন বিভাগৰ বাগিচাও আছে।

(গ), (ঘ) আৰু (ঙ)—এনে ধৰণৰ এটা অভিযোগ উপৰ অসমৰ বন সংৰক্ষকৰ দ্বাৰা তদন্ত কৰি থকা হৈছে।

(চ)—বন-সম্পদৰ ৰক্ষাৰ বাবে লবলগীয়া সন্তুৰপৰ সকলো ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

Shri Atul Chandra Goswami—চাৰ, এই লংকা বনাঞ্চলত এটা শিমলু কুৰ আছিল। যিখিনি মানুহক দিয়া হৈছিল। সেইটো কথাৰে Operation নকৰি অন্য এজনে operation কৰিছিল। এই কথাতে বন বিভাগৰ অফিচাৰ এজন বৰ্খাস্ত হৈ থকা কথাটো সচাঁনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—হয় সঁচা।

Shri Atul Chandra Goswami—কিন্তু এই D. F. O. জনে ৪৯৫০ টকা আদায় কৰি সেই তালিকাত জমা নিদি দুমাহৰ পিচত জমা দিছিল আৰু সেই দুমাহ ধৰি টকাটো তেওঁৰ হাতত ৰাখিছিল এই কথা চৰকাৰে জানেনে?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—চাৰ, এই অভিযোগ সম্পৰ্কে সম্পূৰ্ণ তদন্ত কৰি থকা হৈছে। গতিকে কিমান দূৰ আগবাঢ়িছে মোক কবলৈ অনুমতি দিলে কব পাৰো কিন্তু কিবা প্ৰকাৰে Prefudine হব পাৰে। আমাৰ ফালৰ পৰা তদন্তৰ শেষতহে এই বিষয়ে পৰিষ্কাৰকৈ কৰ পৰা হব।

Shri Atul Chandra Goswami—খৰতকীয়া কৰিবলৈ কিবা ব্যৱস্থা কৰা হৈছেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—যথেষ্ট চেষ্টা কৰা হৈছে।

Shri Rahimuddin Ahmed—লংকা অঞ্চলৰ বনবিভাগৰ অঞ্চলত ৰাজহ বিভাগে ৫ হাজাৰ বিঘা মাটি লোৱা কথা চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—চাৰ এই বিষয়ত বেলেগ প্ৰশ্ন কৰিলে মই কব পাৰিম।

Re : Recruitment to Assam Finance Service, Class II

Shri Maneswar Boro asked :

*7. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

a) Whether it is a fact that an examination for recruitment to Assam Finance Service, Class II was held on the 17th and 18th June 1969 ?

b) If so, the number of candid tes called for interview ?

c) The number of candidates belonging to scheduled tribes and scheduled castes called for interview ?

d) The number of candidates belonging to schedule tribes (both hills and plains) and scheduled castes selected for appointment ?

e) Whether it is a fact that the Assam Public Service Commission has allowed some candidates to sit in the examination hall without receiving the essential certificates from the candidates ?

f) If so, why ?

g) Whether it is also a fact that the said Commission has allowed to sit overaged and physically unfit candidates in the examination ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied :

7. (a)—Yes, by the Assam Public Service Commission.

b) Forty-two.

c) Four.

Scheduled Tribes (Hills) 2 (two).
Scheduled Tribes (Plains) 1 (one).
Scheduled Caste ... 1 (one).

d) None.

e) It is not a fact.

f) Does not arise.

g) Government have no information about any overaged candidate except one and any physically unfit candidate being allowed to sit for the examination. One overaged candidate was recommended for appointment as he claimed to be a political sufferer and as such entitled to age relaxation. On scrutiny Government found that he was not a real political sufferer. He was not appointed. All the candidates selected for training have been medically certified as fit.

h) Does not arise in view of reply to (g) above.

Shri Atul Chandra Goswami—এই তথাকথিত Political Sufferer জন কোন আছিল ?

(No Reply)

Shri Maneswar Boro—মোৰ কথা হৈছে কি অসুবিধাৰ কাৰণে Scheduled Caste আৰু Scheduled Tribe-ৰ Candidate appointment দিয়া নহয় ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Public Service Commision-য়ে নাম recommend নকৰিলে ।

Shri Dulal Chandra Barua—Is it the policy of the Government to reserve certain number of posts for scheduled caste and scheduled tribe candidates ? If so, whether such quota has been fixed for such appointments ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Yes Sir. The percentage of scheduled caste is 7, scheduled tribes 10 and scheduled tribes (hills) 12.

Shri Dulal Chandra Barua—Under what circumstances the Public Service Commission did not recommend a single candidate belonging to scheduled caste and scheduled tribe ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—How can I say anything about the Public Service Commission. They seem to have called for interview 2 Scheduled tribe (hills) candidates, scheduled tribe (plains) one candidate and scheduled caste one candidate and after interview they did not recommend them.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that Finance Deptt. has not intimated to the Public Service Commission for making reservation of such quota of scheduled caste and scheduled tribe candidates ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, the reservation is subject to suitable candidates forthcoming from the scheduled castes and scheduled tribes which will be as follows : Scheduled caste 7 per cent; scheduled tribes 10 per cent and scheduled tribe (hills) 12 per cent.

Shri Maneswar Boro—কিমানটা প'ষ্ট Scheduled Caste আৰু Scheduled Tribe-ৰ কাৰণে ৰিজাৰ্ভড্ আছে আৰু কেইটা প'ষ্ট অইন সম্প্ৰদায়ৰ দ্বাৰা fill up কৰিছে ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মই আগতেই কৈছোঁ এইবিলাক পাৰচেণ্ট হিচাবেহে কৰা হয়।

Shri Hiralal Patwary—মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে এই Reserved seat কেইটাত যেতিয়া সেই Community-ৰ মানুহক দিয়া নহ'ল, সেই কেইটা প'ষ্ট খালি থাকিল নেকি ? অথবা কোনোবা অইন মানুহৰ দ্বাৰা পুৰণ হৈছে নেকি ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Reservation will be carried over to next year.........

Shri Rothindra Nath Sen—The confusion has naturally arisen out of his reply. If it is incumbent on the part of the Public Service Commission according to the legislation that so much percentage of scheduled castes, scheduled tribes (Hills) and plains tribals should be given while selecting the candidates to posts, why in this particular case none from that category has been selected? And whether it is part of the duties of the Govt. of Assam that they should make queries to Public Commission as to why that particular legislation has been flouted by them?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, generally the reservation is made subject to suitable candidates forthcoming. subject to suitability. এই সম্পৰ্কত Suitability-ৰ কথাটো P.S.C.-এ বিচাৰ কৰিব আৰু যদি তেওঁলোকে নকৰে তেতিয়া Government helpless.

Shri Dulal Chandra Barua—Scheduled Caste বা Scheduled Tribe-ৰ qualified candidate নহ'লে সেইবিলাক প'ষ্ট আনৰ দ্বাৰা fill up নকৰে কিন্তু এই কথা সঁচা যে তেনেকুৱা প'ষ্ট বিলাক fill up কৰাও হয় আৰু Scheduled Caste বা Scheduled Tribe-ক উপযুক্ত নহয় বুলি নিযুক্তি নিদিয়ে। এই সম্পৰ্কত আমাৰ ফালৰ পৰা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক তদন্ত কৰিবলৈ আবেদন জনাইছিলে আৰু তেখেতে কৰিম বুলি কৈছিল, সেই তদন্ত কি হ'ল?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—তদন্ত কৰি পিছত জনাম।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar—Sir, whether it is a fact that one candidate belonging to scheduled caste community has passed in the written examination but after the interview his case has been rejected? This matter has been brought to the notice of the Finance Minister by myself, and I want to know what action has been taken?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, it is true that one candidate belonging to Scheduled Caste, one candidate belonging to Scheduled

Tribes (Plains) and two candidates belonging to Scheduled Tribes (Hills) were called for interview after written examination but after the interview they were rejected

Dr. Bhupen Hazarika—Sir, the hon. : Minister has not replied to Shri Boro's query which is very important to us. What was the percentage of jobs reserved by the Finance Department for the candidates belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes ? What was the total number of vacancies ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, 11 were recruited and the percentage was 7 for Scheduled Castes and 10 for Scheduled Tribes.

Shri Dulal Chandra Barua—What is the total number of posts kept reserved for them ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, this is a question of percentage. The percentages are indicated to the Public Service Commission and on the basis of the percentage they have to recommend the number of posts.

Shri Hiralal Patowary—"Subject to availability of suitable candidates"—এই খণ্ডবাক্যটোৰ সুবিধালৈ চৰকাৰে বহুতো কাম কৰে আৰু তাৰ ফলত Scheduled Caste বা Scheduled Tribe-ৰ candidate বিলাকে Suffer কৰিবলগীয়া হয়। এই বাকটোৰ def.nation কি ? এঠাইত যিবিলাক Candidate Scheduled Caste বা Scheduled Tribe নহয়, তেওঁলোকক নিযুক্তি দিয়া হ'ল, এতিয়া চৰকাৰে সেইবিলাক নিয়োগ বাতিল কৰি নতুনকৈ এই Scheduled Caste আৰু Scheduled Tribe-ৰ লোকক দিব নেকি ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—এইটো কেনেকৈ হ'ব পাৰে ?

Shri Sadhan Ranjan Sarkar—Whether Government will make an enquiry about the particular Scheduled caste boy who has come out successful in the written test ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We can only ask the A. P. S. C. but

naturally they would hardly tell us because they do not give separately various reasons why they have selected one and rejected the other.

Shri Maneswar Boro—কিমান প'ষ্ট Vacant আছিল আৰু তাৰে Scheduled Caste আৰু Scheduled Tribe-ৰ কাৰণে কিমান প'ষ্ট আছিল সেইটো জানিব পাৰোনে ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মই আগতেই কৈছোঁ। শতকৰা ১০ ভাগ।

Shri Dulal Chandra Barua—How many posts have been filled up ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—11 Posts have been filled up.

Shri Dulal Chandra Barua—Out of the 11 posts, how many posts have been reserved for the Scheduled Caste and Scheduled Tribes.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Not in numbers but in percentage. We generally keep percentage and leave it to the A. P. S. C. to select the candidates in terms of percentage.

Re : Competitive Examination for recruitment to Assam Finance Service, Class II

Shri Maneswar Boro asked :

*8. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Assam Public Service Commission has conducted competitive examination for recruiiment to Assam Finance Service, Class II on the 17th and 18th June, 1969 and declared 2 Scheduled Tribe (Hills) and Scheduled Tribe (Plains) and one Scheduled Caste (vide Gazette notificatian No. 157PSC/E-2/1968-69) candidates qualified for interview ?

(b) Whether it is a fact that none of them was recruited although there is a reservation for Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates ?

(c) If so, why?

(d) Whether, Government propose to constitute a separate commission for appointment of scheduled caste and scheduled tribe to various Government jobs?

(e) If not, why?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied:

8. (a)—Yes.

Scheduled Tribes (Hills) 2 (two).

Scheduled Tribes (Plains) 1 (one).

Scheduled Caste ... 1 (one)

(b)—As the Commission did not recommend the names of any scheduled caste and scheduled tribe candidates, none of them could be appointed.

(c)—Because the Government cannot appoint any person considered by the Commission as unfit.

(d)—There is no provision in the Constitution of India to constitute a separate commission for selection of scheduled caste and scheduled tribe candidates.

(e)—Does not arise in view of reply to (d) above.

Shri Nakul Chandra Das—Will the hon. Finance Minister enlighten the House as to what is the total strength of employees in the Finance Service Class II. What is the number of posts reserved for the scheduled caste and scheduled tribes?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—This will be given.

Md. Shamsul Huda—As in the present case, whether it is a fact that the Government has developed a tactics of carrying over reserve posts for scheduled caste and scheduled tribes from year to year?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—It is not the practice; It is an inevitability whether there is recommendation.

Md. Shamsul Huda—We have found that Government always replies that it has been carried over from year to year. and for all the last few years, Government has been carrying over the reserve posts of scheduled caste and scheduled tribes candidate.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—It is not a fact.

Dr. Bhupen Hazarika—A.P.S.C. বস্তুটো চূড়ান্ত কথা। তাত suitable নোহোৱাটো বিজ্ঞানৰ কথা। সেইদৰে A. P. S. C.-ক দোষ দি আৰু কিমান দিন ঠগিব ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—A. P. S. C.-ক দোষ দিয়া কথাটো নুবুজিলো।

Shri Dulal Chandra Barua—A.P.S.C.-ক অনুসন্ধান কৰোতে ক'লে যে Finance বিভাগে Scheduled Caste আৰু Scheduled Tribe-ৰ কাৰণে কোনো প'ষ্ট ৰিজাৰ্ভ ৰখাৰ কোনো কথা উল্লেখ কৰা নাই। সেই কাৰণে fill up কৰা নাই, এই কথা সঁচানে ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—এই কথা চালেহে কব পাৰিম।

Re : Post of Director of Accounts

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*9. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—

(a) Who is the present Director of Accounts of the Government of Assam ?

(b) What is his qualifications ?

(c) Whether the post was filled up through the public Service Commission ?

(d) If not, how the appointment was made ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied :

9. (a)—Shri R. N. Varma.

(b)—He is a member of the Indian Audit and Accounts Service.

(c)—No.

(d)—On deputation from Indian Audit and Accounts Service.

Shri Dulal Chandra Barua—May I know from the hon. Finance Minister whether it is a fact that he is a retired personnel ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I do not know whether he is a retired personnel ; We have got to have it from the Auditor and Controller General of India.

Shri Dulal Chandra Barua—May I know from the Hon. Finance Minister when there are qualified candidates available in the State itself, what was the necessity on the part of the Finance Department or the Government of Assam to bring retired personnel from outside for such post ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—There was no qualified personnel in our department because qualification laid down was 4 years' experience in accounts service. The persons in our department had got less than 4 years experience ; therefore, we had taken the personnel from outside on deputation for 2 years as he had the required experience.

Shri Dulal Chandra Barua—How Government could come to the conclusion that there was no person qualified for this post without making any advertisement ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—It was the question of promotion All the people who applied for this post, they are already in the department, and their qualifications are known to us, and since none have put in 4 years of experience in the line, we had to take a personnel from outside.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a post outside the cadre ? If so, how could you treat this as promotion post ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The point is this the post we wanted to fill up required experience, and experience was the main point. We wanted to put our own man but they did not have 4 years of experience and that is why we brought a personnel from outside on deputation who had the required experience.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether this post is outside the cadre; it is not the question of promotion? Here throughout the whole State, sufficient and doubly qualified personnel are available, so, what was the necessity on the part of the Government to import a retired personnel from out side the state?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The point which is missing is experience. Educational and other qualitications are there but 4 years' experience is lacking; so we have taken a person from outside who had experience on deputation for 2 years.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that it is an outside cadre post; It is not a promotion post. This post is to be advertised through the A. P. S. C. Only after such advertisement, the question of the availability of the qualified personnel will be determined. Without doing that at the whims of the Finance Minister or the Finance Secretary, this has been done and more so a retieed personnel has been brought. Why so?

Shri Kamakhya Prasad Tripathy—We have brou ht him to tide over this period so that we may be able to put our own man.

Shri Dulal Chandra Barua—Why this was not advertised?

Mr. Speaker—Question time is over. (voices এইটো কালিলৈকে Pending কৰি ৰাখক)।

Questions No. 8 আৰু 9 দুয়োটাকে কালিলৈকে Pending কৰা হ'ল।

OBITUARY REFERENCE TO THE EARL BERTRAND RUSSELL AND DR. H. V. PATASKAR

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister Revenue)—Mr. Speakar, Sir,

With the passing away of Lord Bertrand Russel on the night of February 2, last at the ripe old age of 97, the world has lost one of the most outstanding thinkers of this century. He approached mathematics with a philosopher's mind and most eminently brought new light to the different branches of learning as well as to the different spheres of life and living.

A free thinker, and a revolutioner who could not tolerate any form of deception, an educationist who delved deep into the mind of the child to find out the basic requirements, a sociologist who studied all problems with a keen sense of understanding, Lord Russel was awarded the Nobel Prize for literature in 1950.

Lord Russel whose great longing for knowledge brought him away from the political status he was an heir to, will be long remembered for his deep sense of humanism and love for peace. He felt unbearable pity for the sufferings of mankind and suffered throughout his life because he could not alleviate them. He shuddered at the thought of destruction which might be caused by a nuclear war and strove hard to make the world free from such a possible devastation. He also advocated an international war crimes commission.

He was a great friend of I dia and as the Chairman of the India League formed in Britain he helped cons derably towards creating opinion in favour of I dia during our strugg.e for freedom.

We pay our respectful homage to the memory of this great soul and pray for his eternal peace.

Dr. H. V. Pataskar, Vice-Chancellor of the Poona University died on February 21 last.

Dr. Pataskar will be remembered by every one in Assam for his broadbased study of the problems of the Hill Areas of Assam and the direction he strove sincerely to give, as the Chairman of the Commission for Hill Areas of Assam constituted in 1965, for the solution of the problems connected with re-organisation.

Born in May 1892, educated in Poona and Bombay, an Advocate of the Bombay High Court and the Supreme Court of India, Dr. Pataskar joined politics in 1920, and later plunged into the 1942 movement and courted imprisonment. He was a member of the Bombay Legislative Council and of the Legislative Assembly and also contributed, as a member of the Constituent Assembly, towards shaping the constitution of free India.

He was elected to the Lok Sabha in 1952. As a Legal Affairs Minister appointed in 1955, he piloted the Hindu Code Bill. He was a Minister for Civil Aviation in 1956-57 and served as the Vice-Chancellor of the Poona University in 1967 and died in harness.

May his soul rest in peace.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Mr. Speaker Sir, I associate myself on behalf of this side of this House, with the sense of grief and condolences expressed by the Deputy Leader of this House. Earle Bertrand Russel passed away at the ripe old age of 97 and Dr. H. V. Pataskar also died at the old age of 77. Though these 2 illustrious gentlemen passed away in their ripe old age, the world as a whole has been poorer and India in particular.

Lord Bertrand Russel, was not only a great Mathematician, a great philosopher and an adroit Historian, he was also a great

humanist who fought against all sorts of discrimination and exploitation of man by man. He was a Chairman of the India League which agitated in Great Britain for India's self Government. He was one of the great scholars who went to the Soviet Union as early as 1920 when the imperialist powers were surrounding that young socialist State and was trying to stranggle it. He had brought the message of the new civiisation that was being created in that country Thereafter he had been to China as a Lecturer and brou ht the message of the rising revolutionary tide. Thereafter when there was further imperialist conspiracy against the Young Socialist State at that time he had brought all his intellectual force against that. But when Socialist Soviet Union, according to his judgement, acted as aggressor he did not fear to protest against that as well and he did it boldly and without any agitation. Similarly, though he was a member of the Labour Party when his Party Govt. betrayed Socialism and sided with the imperialists he had the courage to abandon his party. Even in his ripe old age, his march for peace became a historic occasion and thereby became a most loving individual in the world. To the last date of his life he continued to be bold fighter for world peace. In the death of such a great man the world is definitely poorer today.

So far as Mr. Pataskar is concerned, our memories are speacially associated with him because of his association with this State as Chairman of the Assam Hill Areas .Commission in 1959. But he was not only great for that study he had been all along a great Lawyer, a great jurist, a great politican and statesman and a prominent member of the Constituent Assembly and a successful administrator and an uncorrupted Minister which is a very rare thing now-a-days. He had a sense of accommodation

which he displayed in his piloting the Hindu Code Bill.

He had successfully mediated in the boundary dispute between Andhra Pradesh and Madras. He also acted as Governor, and last but not least as the Vice Chancellor of a great university. Throughout his life he succeeded. It was only in the case of Assam that his efforts did not bear fruit, and probably that was not due to the weakness of his report but due to our own frailties that we could not take advantage of his very valuable and constructive report but at any rate experience has shown that it would have been wise to accept his report in full and without suggesting for modification probably many a thing which had taken place later on would not have taken place. Be that as it may, for his death we are extremely sorry and India is definitely poorer, and we sincerely condole his death along with the death of Lord Russel. May their soul rest in peace.

Shri Phani Bora—I fully associate myself with the feeling expressed by the Deputy Leader of the House and Shri Gaurisankar Bhattacharjee at the death of Lord Russel and Shri Pataskar. I also send my condolences at the bereavement of these great personalities specially Lord Russel who was one of the greatest man in the present day world.

Shri Lakshyadhar Choudhury—অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বৰ্গীয় পাটাস্কাৰ আৰু ৰাচেলৰ মৃত্যুত আমাৰ সদনৰ উপদলপতি শ্ৰী চৌধুৰীদেৱে উত্থাপন কৰা শোকপ্ৰস্তাৱটোত আমাৰ তৰফৰ পৰা সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন জনোৱা হৈছে আৰু দুয়োজন স্বনামধন্য পুৰুষৰ প্ৰতি আমাৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জনোৱা হৈছে।

Shri Bhadreswar Gogoi—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই দুজন মহান ব্যক্তিৰ মৃত্যুত মইও মোৰ দলৰ ফালৰ পৰা তেখেতসকলৰ আত্মাৰ সদ্গতিৰ কাৰণে

প্ৰাৰ্থনা কৰো আৰু তেখেতসকলৰ শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালৈ সমবেদনা জনাইছো।

Mr. Speaker—I fully associate myself with the sentiments expressed by Shri M. M. Choudhury, Minister for Parliamentary Affairs, and other Hon'ble Members on the sad demise of Dr. H.V. Pataskar and Earl Bertrant Russell.

Dr. Pataskar was one of the worthy sons of India. He was a valiant fighter for freedom. As a legislator, he made his mark both in the Legislative Assembly and the Legislative Council of the then provice of Bombay. He was elected to the Lok Sabha in the first General Elections of 1952. As the Union Minister for Law he successfully piloted the Hindu Code Bill. He also proved to be an able mediator in the boundary dispute between Andhra Pradesh and Madras.

To the people of Assam, Dr. Pataskar will be particularly remmbered for his contribution as the Chairman of the Assam Hill Areas Commission. He was one among the few in the country who could make an objective and dispassonate study of the needs and aspirations of the hill people and spared no pains in his efforts to meet them.

You are all aware of the life and works of the great English Mathematician and Philosopher, Earl Bertrant Russell. As a member of the Labour Party he contributed much for the honour and prestige of his country and as the grandson of an illustrious Prime Minister of England, Lord John Russel, he continued with the tradition created by his grandfather. A Nobel laureate himself, he contributed enough to enrich the literary world. He was a strong advocate of disarmament and raised his voice against the

atrocities of cold war. The world is certainly poorer today by the loss of this great apostle of peace.

I now request you to stand in silence for two minutes as a mark of respect to these great personalities and party to God for the rest and peace of the departed souls.

(The House observed a minute's silence)

ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER

(i) Report of the Business Advisory Committee

Mr. Speaker—Under Rule 230 of the Rules of Procedure and Conduct of Business I called a meeting of the Business Advisory Committee at the conclusion of the day's sitting yesterday, the 16th March, 1970, to settle the programme of business till the 28th of March. As you are all aware 19th is a holiday on account of Muharrom In view of the representations from a large number of members, the Committee decided to have no sitting of the House on the next day also, i. e. 20th. .The business listed for 20th of March would be taken up on the 18th. I hope this has the approval of the House. (Approved)

(ii) Panel of Chairman

Mr. Speaker—I now announce the names of the Members to the Panel of Chairman under rule 9.

1. Smti. Pushpalata Das
2. Shri Jogen Saikia
3. Shri Rothindra Nath Sen
4. Shri Phani Boro.

(iii) Committee on Petitions

Mr. Speaker—I now announce the names of the members to the Committee on Petitions under Rule 239.

1.	Shri Jadunath Bhuyan	...	Chairman
2.	Shri Dharanidhar Choudhury	....	Member
3.	Shri Atul Chandra Goswami	...	,,
4.	Shri Kamini Mohan Sarma	...	,,
5.	Shri Nakul Chandra Das	...	,,

(iv) Committee of Privileges

Mr. Speaker—I now announce the names of the members to the Committee of privileges under Rule 246.

1.	Shri Ataur Rahman, Dy. Speaker	...	Chairman
2.	Shri Mahendra Mohan Choudhury	..	Member
3.	Shri Debeswar Sarmah	....	,,
4.	Shri Moinul Haque Choudhury	...	,,
5.	Shri Gourisankar Bhattacharyya	...	,,
6.	Shri Phani Bora	..	,,
7.	Shri Ramesh Mohan Kouli	...	,,

MOTION—"THIS ASSEMBLY DISAPPROVES THE ACTIONS OF SHRI LAKSHMI PRASAD GOSWAMI, MINISTER-IN-CHARGE OF CO-OPERATION AND AGRICULTURE

Shri Govinda Kalita—Sir, under Rule 133 (1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly I beg to move the following motion :

"This Assembly disapproves the actions of Shri Lakhmi Prasad Goswami, Minister-in charge of Co-operation and Agriculture."

Mr. Speaker—Under Rule 133 (1) of the Rules of Procedure and Conduct

of Business in Assam Legislative Assembly, Shri Govinda Kalita has given notice of the following motion :

"That this Assembly disapproves the actions of Shri L. P. Goswami, Minister-in-charge of Co-operation and Agriculture"

In the explanation it is stated that the Minister has acted against the interest of the Co-operative Societies in general and the Assam Apex Marketing Society in particular by his personal intervention in the matter of export of rice to other States during the year 1969-70 and that thereby he has caused greatest harm to the cause of co-operative movement in the State of Assam.

I would request those hon. Members who are in favour of leaving being granted to please rise in their seats. (After a while) More than the required number have risen in their seats. So leave is granted.

I will allot a day for discussion of this Motion in consonance with the rule that the motion will be taken on such day, not being more than ten days and not less than twenty four hours from the time at which leave is asked. Motion may take a whole day. Therefore, I will fix up a date after consultation with the Minister for Parliamentary Affairs, hon. Members Shri Bhattacharjee and Shri Bora.

ADJOURNMENT MOTION : POLICE ATROCITIES AT KALIABOR

Mr. Speaker—Now, I will call upon Shri Atul Chandra Goswami to speak on the admissibility of the Motion

*Shri Atul Chandra Goswami—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বিধানসভাত আজি যোৱা ১৮ আৰু ১৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে কলিয়াবৰ

* Speech not Corrected.

সমষ্টিত নগাওঁ জিলাত পুলিচে অবৰ্ণনীয় অত্যাচাৰ নাৰী ধৰ্ষণ আদি নানা ধৰণৰ অত্যাচাৰ কৰিছে। এইবিলাকৰ ওপৰত মই এটা Adjournment Motion আনিছো। আমাৰ Assam Legislative Assembly-ৰ Rules আৰু Conduct-ৰ ৫৭ ধাৰা মতে এই Adjournment Motion অনা হৈছে। ই এটা অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা কিন্তু আলোচনা কৰিব খোজা নাই। এইটোৱে কোনো privilege নানে আৰু এইটো State Govt.-ৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়।

যোৱা ১৮/১৯ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে কলিয়াবৰ সমষ্টিৰ ভূৰবন্ধা অঞ্চলত, যি অঞ্চলত সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ লোক বেচি থাকে, সেই অঞ্চলত নগাওঁ জিলাৰ পুলিচ বাহিনী সোমাই অবৰ্ণনীয় অত্যাচাৰ কৰে। এগৰাকী নহয় দুগৰাকী নহয় ১৪ গৰাকীক পুলিচে লাঠিৰে কোবাই দাগ বহুৱাই থৈছে। এজন ৫০ বছৰীয়া মুছলমান লোকৰ দাড়ি পুলিচে জুই লগাই পুৰি পেলায়। নগাওঁ জিলাৰ কংগ্ৰেছ সভাপতি শ্ৰীলীলা কান্ত বৰা উপস্থিত থাকোঁতে আলটাফ আলি গাওঁবুঢ়াৰ সোঁহাতৰ এটা আঙুলি আৰু বাওঁহাতৰ দুটা ভাঙি পেলাইছে।

সেই দুদিন মানুহবিলাকে চৰকাৰে আছে নে নাই অনুভৱেই কৰিব পৰা নাছিল। মানুহ বিলাক হাবিয়ে জংঘলে সোমাই আছিল। ধৰ্ম-নিৰপেক্ষৰ আদৰ্শ স্থিৰ কৰি লোৱা এখন দেশত যদি পুলিচে এনেকৈ অত্যাচাৰ কৰে তেন্তে জনসাধাৰণৰ নিৰাপত্তা বাচি থাকিব নোৱাৰে। এই কাৰণে মই এই সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিলো।

Md. Shamsul Huda—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গোস্বামী ডাঙৰীয়াই যি Adjournment Motion-টো আনিছে এই সম্পৰ্কত মই দুআষাৰ কব খুজিছো। এইটো recent occurrence আৰু utmost public importance-ৰ কথা। অন্যভাৱে এইটো গণতান্ত্ৰিক কথা কিয়নো শুই থকা অৱস্থাত পুলিচ সোমাই যি অবৰ্ণনীয় অত্যাচাৰ কৰিছে সেইটো বিধানসভাত আলোচনা হোৱা উচিত। ঘৰ-দুৱাৰ ভাঙি চাঙৰ তলত সুমাই

* Speech not Corrected

থকা তিৰোতাকো ঘৰৰ পৰা উলিয়াই বেইজ্জতী কৰিছে। সেই তিৰোতাৰ গালত কামুৰি দাঁত বহুৱাই দিছে। বেইজ্জতী কৰিবলৈ চাওঁতে ৰাজী নোহোৱা এজনী তিৰোতাক লাঠিৰে কোবাই অত্যাচাৰ কৰিছে। কৰিম বক্স নামৰ ধৰ্ম পৰায়ণ মানুহজন যিজনে আঠুৰ ওপৰলৈকে চুৰিয়া নোতোলে তেওঁক জনতাৰ আগত নাঙঠ কৰিছে। বোবা ল'ৰা এজনক কোবাই কোৰাই টিকা ফুলাই দিছে। ট্ৰাকত ভৰাই নি মানুহক জোতাৰে কোবাই, বুটেৰে গুৰিয়াই তেজ উলিয়াই দিছে। সেই তেজৰ দাগ লগা চোলা............

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—Sir, at every stage we are concerned with the admissibility of the motion and not with the merit of the motion.

Shri Shamsul Huda—এইটো শান্তি-শৃঙ্খলাৰ কথা নহয়। শান্তি-শৃঙ্খলাৰ নামত নাৰী ধৰ্ষণ কৰিব নালাগে। দাড়িত জুই লগাব নালাগে। সেই কাৰণেই এই সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে। ইয়াত এটা মাত্ৰ প্ৰস্তাৱ আছে। এইটো এটা হৈ যোৱা ঘটনা। এইটোৰ আলোচনা আগতে কোনো ঠাইত হোৱা নাই আৰু কোৰ্টত বা আদালতত ইয়াৰ বিচাৰো চলি থকা নাই। ১৮ আৰু ১৯ ফেব্ৰুৱাৰীত ঘটা ঘটনাৰ পিছত এইবাৰ মাত্ৰ বিধান সভা বহিছে। আগতে আলোচনা কৰাৰ সুযোগ-সুবিধা হোৱা নাই। ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিষয়-বস্তুৰ বাহিৰতো এই কথা নপৰে। ৰাজ্য চৰকাৰৰ Jurisdiction-ৰ ভিতৰতেই এই কথা পৰে। সৰ্ব্বোপৰি এই ঘটনাত প্ৰতিশোধমূলক ভাৱে অত্যাচাৰ কৰা হৈছে। অন্যায়ভাৱে ৰূপহী থানাৰ O. C.-এ আমবাৰী বাগানৰ থানাৰ এলেকাত সোমাই অত্যাচাৰ কৰিছে। দলবদ্ধ পুলিচে গাঁওত নাৰী ধৰ্ষণ কৰিছে।

Mr. Speaker—Please stick to the admissibility and not to fact. You are repeating the points that have been said by Shri Goswami. You should not waste time of the House.

Md. Shamsul Huda—আমি গাঁওৰ মানুহক পকী পুলৰ তলৰ পৰা উলিয়াই আনিছো। ৰাতি ৪ বজাতো হাবি-জঙ্ঘলৰ পৰা টৰ্চেৰে পলাই যোৱা মানুহ বিচাৰি আনিছো। মানুহে ফেৰিঘাটেৰে তেজপুৰলৈ পলাই গৈছে। গতিকে এই ঘটনাই আটাইবিলাক চৰ্ত্ত পূৰণ কৰে। সেয়ে সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱ আমি দাবী কৰিছো।

M. A. Musawwir Choudhury—Mr. Speaker, Sir, in view of the adjournment motion moved by my friend Mr. Goswami in support of that I want to say a few words. The adjournment motion which was already been moved has fulfiled all the requirements which is necessary under Rule 56 sub-rule (1). "A motion for an adjournment of the business of the Assembly for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance may be made with the consent of the Speaker." Sir, we have already seen that this motion fulfils all the requirements. And this case involves police atrocities, police rape over the women, over the old women and the children of Bhurbonda just like the barbarous people and like the savage beasts, The Police jumped upon the innocent people on the nights of 18th and 19th. Fourteen women were very badly beaten by them and one of the women who was carrying 8 months were kicked by a police on her bally and as a result the child was spoiled. Not only that Sir, you will be surprised to know that those old men who have beard, they were caught hold of and put fire on their beard. Sir, we are living in a secular state but some times we fail to understand whether we are living in a democratic country or in a savage country. So, Sir, this motion which has been moved by my friend fulfils all the requirements and is a recent occurrence and it is still fresh in our memory. It is a definite matter and it does not fall within the breach of the privilege motion. It is not only a law and order question

but it is an extra-ordinarily planned, a pre-planned conspiracy created, by the police with the help of the Nowgong authority. I fail to understand on the 18th and 19th whether there was any administration in Nowgong All the high officials were sitting tight and did not care to tackle the situation. About 3 armed force of Nowgong and the entire police force of Rupahi thana were out to create such a situation. So Sir, this motion fulfils all the requirements and I therefore request you that the motion should be admitted.

Shri Kamini Mohan Sarma—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীঅতুলচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে যিটো বিষয়ৰ ওপৰত সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো মঞ্জুৰ হ'ব লাগে কিয়নো যিখন ৰাজ্যত নাগৰিকৰ জীৱন বিপন্ন হৈ পৰে, য'ত সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ কোনো নিৰাপত্তা নাই, যিখন ৰাজ্যত ধৰ্মৰ নামত প্ৰাৰ্থনা চলি থাকোতে প্ৰাৰ্থনাৰ ঠাইত পুলিচে এনেধৰণৰ অত্যাচাৰ কৰিছে, যিখন ৰাজ্যত ধৰ্মপ্ৰাণ নাগৰিকৰ দাড়িত লগাব পাৰে সেইখন কেনেকুৱা দেশ? এই ৰাজ্যৰ পুলিচে কি ধৰণে নাগৰিক সকলৰ শান্তি ৰক্ষা কৰিছে তাক আলোচনা কৰা দৰ্কাৰ গতিকে এই সভাস্থগিত প্ৰস্তাৱটো মঞ্জুৰ কৰিব লাগে আৰু এইটো মই সমৰ্থন কৰিছো।

M. Moinul Haque Choudhury—Mr. Speaker, Sir, in deciding the admissibility of motions, sometimes it is necessary to refer to the facts of the individual case. It is not always correct that admissibility can be decided without any reference to the facts. If an allegation is made in this House that the police on the plea to maintain law and order have done large scale rape on women or they have gone and burnt the beard of the people or something of that nature—if this is correct the motion is certainly admissible. No amount of reply saying that one would have chance of

discussing this matter in course of the discussion on Governor's address or that of the speech of the Finance Minister is sufficient. Because it is not a question of law and order by the police. And it is something unusual and if it is something unusual the House have the right to discuss it. Therefore, before it is decided I would like to pray to you to call upon the Govt. to give a reply whether it is correct that there had been a large scale rape on women or whether there have been this type of atrocities and scurrilous things? If these are correct the motion must be admitted and this will have to be discussed in this House.

Shri Dulal Chandra Barua—Mr. Speaker, Sir, on the question of the admissibility of the Adjournment Motion I want to submit a few points. Here the Govt. may come forward with the plea that it is a question of ordinary law and order and it should not be discussed in the House in the form of an Adjournment Motion. Sir, it is not a question of maintenance of ordinary law and order. It is a harrassment on the innocent and peace loving people by police. There are minority community living in this country and on a religious day the incident took place, what will be the feeling of the people? Will not their sentiment be wounded? Therefore, Sir, it will be better if by considering all these aspects it should be allowed to be discussed in this House in the form of an adjournment motion. Sir, it cannot be set aside when the security of the State is also in question. This is a very serious matter and should be discussed in the House through an adjournment motion. We must let the people know that there is a House, there is an Assembly who can give protection to their life and property through discussion. With that end in view I submit that you will be pleased to allow this matter to be discussed through an Adjournment motion.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (Minister, Parliamentary Affairs)—This unfortunate incident took place on 17 2-70 and 19 2-70. (voice from opposition : between 17-2-70 and 19-2-70) There was a minor scuffle on 17-2-70 and it had nothing to do with the prayer. The incident which has been referred to in the House took place on 19 2-70. Sir, as such it not of recent occurrence. The hon'ble members could have availed of the opportunity to raise a discussion on this matter by a substantive resolution or a motion. Therefore, Sir, the rules laid down for admissibility of adjournment motion do not hold good. Then again Sir, the hon'ble members have stated of other opportunities which has been referred to by Mr. Haq. Chaudhury also to discuss this matter when they discuss the Governor's address and the Budget Speech of the Finance Minister. Therefore, other avenues are open for discussion of this matter. Therefore, this adjournment motion may be disallowed.

Then again, Sir, there is no failure on the part of the Administration. As soon as the matter was brought to the notice of the Deputy Commissioner he ordered a Magisterial enquiry and in pursuance of that order one of the Magistrates enquired into the matter and he submitted a report and on the report of the enquiring Magistrate 5 cases have been lodged and these cases are pending before the Court. Therefore, Sir, the matter which is subjudice in a court of law, I think, cannot be, without prejudice to the case brought forward for discussion. (Shri Moinul Haq. Chaudhury : 5 cases lodged against whom ?) Against the Police. (Shri Moinul Haque Chaudhury : And no Departmental action taken ?) I have made an enquiry to find out (Shri Moinul Haq. Chaudhury : They should be suspended immediately otherwise what is the use ...) Whether the Police officers who have been

responsible for the incident have been suspended or not. If the enquiring Magistrate's report justifies, I think, some of the Police force will have to be suspended. About that matter I shall be able to enlighten the House tomorrow. But Sir, when the matter is subjudice before the Court I think the questions of an adjournment motion does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, we have heard the argument. It was not known to us that the matter is subjudice. But we are not concerned with that.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—I have received a note just now from the Deputy Secretary which reads as : as per D. C. Nowgong's orders for instituting case against the police officers in the Bhurbandha incidents, I learned from the A. D. M.. Shri Narzari that five cases have been instituted on complaint and are pending before different Magistrates for disposal. It appears, these cases are still under enquiry under Section 202 C. R. P. C. It would appear, therefore, that all necessary administrative measures have been taken in this respect.

Shri Moinul Haque Chaudhury—I want to know one thing Mr. Speaker Sir. Since there has been a Magisterial enquiry and the report is against the police one can presume that there was a prima facie case of rape, assaulting of people etc. which are very heinous offences ; it shows at what stage the law and order situation by the guardians of law and order had brought down. In such a case why not the Deputy Leader of the House should have the information whether the persons involved had been suspended or not ! What is the point in lodging cases only against the police officers if they are not suspended ? That means there will be no evidence forthcoming against them. These are all hush-hush affairs trying to give shelters to these police criminals. To-day atleast Government

should have been in a position to know whether the delequent officers have been suspended or not. It is not so easy to prove allegations against the police officers.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—It is true that if a police officer is found prima facie guilty of some offence of this nature he should be suspended. But the informations which I have passed on the House has been given to me only just now. After receiving the information I could not contact the Deputy Secretary and get the full text of it. Therefore, whether action has been taken against the police officers I have no definite information at the present moment.

Shri Dulal Chandra Barua—As has been stated by the Minister the matter is subjudice, whatever it may we are not concerned with that. We are concerned with the situation that has been created by the police atrocities, that is number one. Number two is there has been complete failure of the Government machinery. When the Government machinery is indulging is such activities how can you say that there is no failure on the part of the Govt. Number 3 is, as has been stated by the Minister himself that a few cases has been instituted against the police he is not in a position to say whether any police officer has been suspended or not. These things happened in connection with an enquiry which has been instituted at Jorhat against the police officials in connection with the murder case that took place on 17-12-69. So far as my information goes, some police officers have been found responsible for that incident at Jorhat but no action has so far been taken against these officials. Similar thing may happen here also. Therefore, we want a categorical assurance from the Minister, whether the police officers against whom the cases have been instituted will be put under suspension immediately.

Md Moinul Haque Chaudhury—Mr. Speaker, Sir, I am not at all satisfied with the answer of Mr. Mahendra Mohan Chaudhury. It is a pity that the Govt. which says that an incident took place on 19-2-70, and to-day is 15-3-70 nearly a month, is not in a position to give facts with regard to a barbarous incident for which the whole Government and the people of the State and certainly the police Department should hung their face in shame. That police had raped women and over this kind of incident after a magisterial enquiry cases have been lodged but the Government at the headquarters, the I. G. P. having his office situated here do not know whether any one of them has been suspended, is matter of shame. But we think if a complaint of this nature lodged against an ordinary citizen that he has raped a woman then the next day the whole village would have been raided and the man would have been arrested. He would have been sent to Jail and bail would have been refused. But here a police force who are in-charge of law and order having gone and done things like that ti'l one month after that Government do not care to enquire as to what actinos have been taken against them. The I. G. P. and his whole staff with several D. I G.s did not care to enquire whether these people have been arrested or put to trial, whether they have been suspended, their belts have been taken away and whether their uniforms have been taken away. Even in a normal case a Govt. servant is suspended if a criminal charge is prima facie proved What would have been done in normal course has not been done in this case. This is really a matter of shame, and therefore, this is a matter which should be discussed in this House. There is definitely a case of failure on the part of the Government in this matter. Facts disclosed and stated in the House justify that conclusion. So I said if facts moved be stated then one could

say whether the adjournment motion was justified or not. Facts show that there is failure on the part of Government. If to-day the Deputy Leader would have informed us that the people involved in this incident had been placed under suspension, they had been arrested and put in jail, the matter would be enquired into impartially and justice would be done, probably I would have taken a different attitude, but with great, a very great regret against the Government as well as the Police I am to say that we have not been given such assurance. We the members of this House would have felt the pinch of this incident if some of our family members would have been involved in this kind of dishonour. Such things will be leading to complete lawlessness. This is a warning written on the wall as what would or could be coming and what would happen to this country if things are not checked with iron hands.

Shri Atul Chandra Goswami—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাননীয় হক চৌধুৰীৰ কথাটোত একমত হৈ কব খুজিছো যে যি সময়ত তেখেতে কৈছে, গৱৰ্ণমেণ্টে খবৰটো পাইছে ১৯ তাৰিখে আৰু ঘটনাটো ঘটিছে ১৮ তাৰিখে। মই নিজেই নাছিলো, ২০ তাৰিখে মই আহি পালো আৰু ২১ তাৰিখে Deputy Commissioner-লৈ Telegram কৰিলো। ২৩ তাৰিখে যাম বুলি Deputy Commissioner-এ মোক মতাই আনে, কিন্তু Deputy Commissioner তালৈ যোৱা নাই। পুলিচে যিবিলাক অত্যাচাৰ কৰিছিল—ভয় খোৱাই টকা দি সাক্ষী সংগ্ৰহ কৰি ফুৰিছে। Deputy Commissioner-এ যি মতে দায়িত্ব পালন কৰিব লাগিছিল সেই মতে কৰা নাই। এনেকুৱা Lawlessness আগতে হোৱা নাই। মই M. L. A. হৈ ঘূৰিছো কোনো তিৰোতা মানুহৰ মুখ দেখা নাই। সেইবিলাক তিৰোতাৰ পিঠিত ২/৩ ইঞ্চি ক'লা ডাগ হৈ আছে। কোনো দিনে মই মুহলমান তিৰোতাৰ মুখ দেখা নাই সেইবিলাক তিৰোতাৰ গালত পুলিচে কামুৰি দুটাকৈ দাগ বহুৱাইছে। যদি এইটোত Adjournment

Motion দিয়া নহয় তেনেহ'লে আমি Lawlessness সমস্যাৰ সমাধান কৰিব নোৱাৰো। এনেকুৱা দুই এটা কেচ হৈছে ইয়াৰ কোনো enquiry হোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, apart from the rules that governs this House, as hon. Member Shri M. H. Choudhury has said that we are to take stock of the entire situation, the circumstances under which this unfortunate, undesirable and serious incident has taken place. The Hon'ble Minister has said that it is not a matter of recent occurrence. If it is so, then I am surprised to note the failure of the Government. Not yet being equipped with facts and figures to produce before the House. Therefore, Sir, considering the present circumstances and also as I have already said the failure on the part of both the civil and Police administration in maintaining law and order, the atrocities committed by law and order machinery itself on the civil population, is serious and in a sense it is of extraordinary nature. Therefore, by considering the circumstances and also the evidence that have been submitted by the hon. Member in this House, I think, we should discuss the matter through an adjournment Motion and find out a solution to deal with the situation otherwise it may be too late.

Md. Moinul Haque Choudhury—If a Minister wants to take shelter under subjudice then he will have to satisfy the House with facts. Mere saying of subjudice, merely sending information to the Magistrate for taking any action would not make it subjudice and would not stop us from discussing it.

Md. Shamsul Huda—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই পুলিচৰ সন্ত্ৰাস এতিয়াও চলি আছে। পুলিচৰ উচ্চতম বিষয়াই মানুহবিলাকক ভয় দেখুৱাইছে যে তইঁতক নেৰিম। তইঁতৰ M. L. A. কেইটাকো নেৰিম। পুলিচে ছয়

হেজাৰ টকা দি সাক্ষী গোটাইছে। গতিকে এইটো Adjournment Motion Allow কৰিব লাগে।

Mr. Speaker—I have heard all sides. I will ask the Minister for Parliamentary Affairs to place all facts before me tomorrow to show whether the involved officers have been suspended and also whether this case is a subjudice one and I want to enlighten myself whether this matter is subjudice or not. After that I shall give my ruling

Now there is one Privilege Motion.

COMPLAINT OF BREACH OF PRIVILEGE—ARREST OF SHRI NAMESWAR PEGU

Shri Nameswar Pegu—Mr. Speaker, Sir, under rule 159 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly I beg to move the following complaint for breach of privilege in respect of arrest of a member of this August House.

"That the Deputy Commissioner, Lakhimpur District Dibrugarh, the Subdivisional Officer, North Lakhimpur Civil Subdivision, North Lakhimpur, the S. D. P. O. North Lakhimpur, the Officer in charge Dhakuakhana P. S. and the Magistrate in charge of Dangdhora fishing operation, all of them combined together had conspired and arrested Shri Nameswar Pegu, M. L. A. the Mover at 11·30 hrs on the 29th of January 1970 under G.R. Dhakuakhana P.S. case No. 17 (1) 70 under section 147/148/149/497 329/114 I. P. C. which are all criminal charges without obtaining previous permission of the Speaker of this House as required by the last para of rule 179 of Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly as approved by this House on 9th April 1969 which reads—"No member against whom there is any criminal

charge, can be arrested without previous permission of the Speaker except under the law of Preventive Detention" and thereby they all committed a breach of privilege against the arrested member in particular and House in the general.

Now, Sir. this particular provision of the said Rule was adopted and known to all since 9th April 1969 and the breach of privilege had been committed on the 29th January, 1970 just after a lapse of about ten months since its enforcement.

The arrest was preplanned and conspired to serve the best interest of the lessee, his agents and dalals by terrorising the agitating villagers by Police atrocities I was arrested in connection with the Dangdhora fishery agitation launched by the villagers from 19th to 29th January, 1970. The fishery falls within my constituency. I was badly required by the public and I had to go there as their representative and advised them to remain nonviolent in their agitation against the fishing of the illegally reconstituted fishery of Dangdhora. Nothing untoward happened as to warrant my arrest. They had arrogantly arrested me and as such did not take care to get previous permission of yours. This is an act of sheer vandalism. The D. C. Lakhimpur was behind the whole episode He had not the courtsey to ask you Sir for permission of arrest Perhaps he thought it was beneath his dignity and prestige as a Super High officer to ask for your permission thus greatly undermining the prestige of this August House by flouting the said provision of privilege of this House. And as such the offenders all deserve condemnation and severe punishment I fervently request this House through you Sir to take serious view of it for taking appropriate action.

As for myself I am rather very glad to face up all the

charges of the vilest sections of the I P. C. including adultery in sex and would leave no stone unturned to prove that actions of the offenders were motivated by vested interests in their actions of intriguing and connivance in collusion with the lessee his agents and dalals and their charges under which I had been arrested were basically baseless.

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue)—Sir, it is unfortunate that this Rule 179 was not taken notice of. Sir, as the Rule stands today the hon. Member's arrest has been irregular and, therefore, the complaint of breach of privilege is tenable. Therefore, Sir, I on behalf of the Government express our deep regret for such an incident.

Shri Debeswar Sarmah—How can this Rule creep in ? Is there any such Rule in any Legislature in India ? Suppose an hon. Member is guilty of some other criminal offences. Sir, I raise a point of order. I could not clearly follow the hon. Member Shri Pegu. Then I was trying to follow the hon. Revenue Minister but he has also beaten me. Now a Rule has been quoted. I do not know this. This humble self also was a Member of the Rules Committee. But this Rule is unheard of. I am not complaining about this instant matter. If the Speaker or the Government express regret, well and good and I don't mind. But please do not mix up my submission with this present case. At page 100 it is written "No member against whom there is any criminal charge can be arrested without previous permission of the Speaker except unless the law of prevention, detention" What a beautiful English .....

(Loud laughter)

Mr. Speaker—It may be corrected as "under the law of preventive detention".

Shri Phani Bora—It is a printing mistake.

Shri Debeswar Sarmah—I did not print it. This was printed under the authority of Assam Legislative Assembly. Anyway let us proceed on. Sir, how can this rule come in. May I know if we have reduced our hon. Speaker to the position of a Magistrate? Of course Magistrates are of different categories and criminal cases may be tried by a Magistrate of the Third Class also...

Shri Phani Bora—Sir, is he not casting arpersion to the Chair?

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, how can he compare the Speaker with a Third Class Magistrate?

Shri Hiralal Patowary—মই অসমীয়াতেই কৈছো, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে আমাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াক ৩য় শ্ৰেণীৰ Magistrate-ৰ লগত তুলনা কৰিছে; এইটো আমাৰ কাৰণে বৰ অপমানজনক কথা।

Shri Dulal Chandra Baruah—বয়স হ'লে যেতিয়াই তেতিয়াই কথা কবলৈ দিয়ে; গতিকেই আমাৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াক 3rd Class Magistate-ৰ লগত তুলনা কৰিছে, ই আমাৰ chair-ক অপমান কৰিছে।

Shri Debeswar Sarmah—মাননীয় সদস্য কেইজনে অলপ ধৈৰ্য্য ধৰি শুনক......

Mr. Speaker—Mr. Sarma has raised a point of order and on that he takes his stand. Let him finish it.

Shri Phani Bora—He is contesting one provision which is laid down under the Rules of Procedure and Conduct of Business in the House and now he says that is fantastic and how it could crop in. I can tell you, Sir, because I was also a Member of this Committee. This is not a point of order. He may contest it but I will contest him.

Mr. Speaker—The Rule was incorporated by the Rules Committee and

the House adopted the same. Unless the House decide to amend it, the Rule stands as it is.

Shri Dulal Chandra Barua—He is going to challenge the Rule and this is another breach of privilege. He was himself a Member of that Committee but he does not know what was adopted by himself.

Shri Debeswar Sarmah—Sir, I can only beg of you to see, in which ever way it is feasible, so that the hon. Members respect the Rules and maintain the dignity of the House. The Speaker is the custodian and we have all to co-operate with the hon. Speaker for maintenance of the dignity of the House. I raised a point of order and before I could develop the point, if the hon. Members are really asleep, I mean to say that if they do not understand English I have got nothing to say. But if they are only pretending to be asleep, I mean the hon. Members Shri Phani Bora and the young Member Shri Dulal Chandra Barua, if they have not understood English in which I was going to develop then let me speak in Assamese.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, on a point of order......

Mr. Speaker—He has not finished his point.

Shri Dulal Chandra Barua—You have already ruled out the point of order.

Shri Debeswar Sarmah—Sir, you have not heard my point but these two Hon'ble Members Shri Phani Bora and Shri Dulal Barua have declared that I am out of order. I am sorry. I very much regret that I can not take the ruling from them. I could also raise a breach of privilege motion because the Hon'ble Members are arrogating to themselves the function of the Speaker saying that I am out of order. Now let me develop my point......

Mr. Speaker—Mr. Sarmah, please finish your point of order.

Shri Debeswar Sarmah—Sir, I do not hold the chair responsible for my inability to finish my sentence. But there are others who do not allow me to develop my point of order. How can I say what I want to ? I cannot shout. Now, the point is this : Does this house seek to reduce the position of the Hon'ble Speaker to that of a magistrate ? The rule says "No member against whom there is any criminal charge, can be arrested without previous permission of the Speaker except unless let me correct it—except under the law of preventive detention." Now, somebody says that I was a member of the Rules Amending Committee. I suppose I was. But I do not recollect that I had been a party to this amendment. (Interruptions) Sir, I can hit so hard that some people will reel, but it is not proper. I can hit hard (Shri Phani Bora—But it is only a threat). Mr. Bora, should not provoke further. My point of order is this. This rule is completely absurd. What has to be done, I will tell you and the why of it. Supposing an hon. Member, by mistake drives away another man's cattle and the other man through mistake goes to the police and police take cognizance of the offence. Police can arrest as theft is a cognisable offence. Will police take the permission of the Hon'ble Speaker for arresting a thie ? How can the Speaker say whether he should be arrested or he should not be arrested only because the rule says that "without the previous permission of the Speaker " Now, another hon. Member says that all sorts of things were said yesterday By Shri Moinul Haque Choudhury, Some members may be guilty of all sorts of offences may be committed by a member including putting dusts on somebody else's cheek. Then what will the hon. Speaker do ? The police cannot arrest the accused but has to wire to the Speaker. This rule is ultravires, fantastic and

unheard of among the civilised nations, Therefore, I submit, Sir, after this privilege motion is disposed of, this rule should be abrogated

Shri Hiralal Patwary—I rise on a counter point of order. I want to draw the attention of the Speaker to Rule 271—Amendment of the Rules. If the hon. Member so desires to amend the rules then he can bring a motion in a proper way. But at present no member has right to discuss about the rules—whether the rules are good or bad. Suppose some magistrates or officials want to arrest the members and Ministers, then what will happen? We have to decide in a proper way through discussion. But at present I think the Hon'ble Speaker will allow the privilege motion in the light of Rule 179 (1) which says: "No member against whom there is any criminal charge, can be arrested without previous permission of the Speaker". So without the previous permission of the Speaker if an hon. Member is arrested, then the privilege guaranteed by by the House to the members has been curtailed.

Shri Phani Bora—Mr. Speaker, Sir, before the Minister for Parliamentary Affairs replies, I am to say a few words, first of all, the point of order which you have allowed Mr. Debeswar Sarmah to develop is not a point of order, according to our opinion. It is only an opinion expressed by the hon. Member that this part of the rule should be amended, and with regard to that hon. Member, Shri Hiralal Patwary, has pointed out that he can move in a proper form. Now this is a diversion. Therefore, we were objecting to it.

Now, we are concerned with the privilege motion which has been moved by hon. Member, Shri Nameswar Pegu according to the Rules of Procedure and Conduct of Business existing today. We are concerned with that. With regard to that any amount of expression of regret at this moment w ll not deter us from insisting.

that this privilege motion should go through the process as laid down under the rules we are following today. Sir, the point is that, in respect of this rule, if the magistrate arrests any hon. Member it is a violation of the Rules of Procedure and Conduct of Business in this House. It becomes a sort of fun on the part of the Government officials bureaucrats that sometimes they do not consider that Opposition members are on equal footing with the members of the treasury benches, although Opposition members, for all intents and purposes, are equal with the members of the treasury benches. And these bureaucrats think that Opposition members can be treated by them in any way they like. That is why if the Opposition member is present in a mass gathering, then immediately certain criminal charges are levelled against him and he is arrested. Sir, to-day the country is passing through a crisis. In every State Assembly there is a crisis—there is unstability of Government and at that moment nobody knows what is going to happen? At that moment these people who are in the minority may feel that it is necessary to prevent some people from coming to the Assembly, and they should be arrested and put in the prison bars so that in the matter of show of strength these people are prevented from coming to the Assembly and exercising their votes. This kind of exigencies must be taken into consideration and for this purpose we have to put certain restrictions so that hon. Members of this august House cannot be arrested at the whims of certain Government officials (Shri Debeswar Sarmah—What about criminal offences?) An hon. Member may be arrested on charges of criminal offences but unless and until his case is proved you cannot say that he indulges in criminal offences. Hon. Member, Shri Nameswar Pegu was present in melee where the people were agitating. He had every right as any other hon. Member has a

right to go there and lead the people if necessary to see that justice is done to the people. He had to represent the people and because he was present there he was arrested. This kind of thing may happen when there is questions of show of strength but ultimately the whole thing may appear different. Therefore, if you allow arrest in the name of Criminal Procedure Code and that members of this House can be arrested and detained under it, then such things can happen. Therefore, it will not......

Therefore, it will not do justice to democracy ; it will not do justice to the Constitution and it will not do justice to the developing society in which we are today. Therefore, Sir, I am not in favour of the hon. Member that this should be removed ; it may be amended so that certain precautions are there, certain restrictions are there. But I also say that the criminals should not be allowed to go scot free but just at this moment I cannot agree that the question of removal of this clause may come. And I cannot agree that only expressing regret will save anybody. Therefore we will insist that this privilege motion should be referred to the Privilege Committee so that it may go through the Motion and come to its own judgement.

Shri Dulal Chandra Barua—On a point of order, Sir, you have allowed the hon. Member, Shri Sarma to raise the questions what is called the question of locus standi of the provisions of the Rule-179 i.e., "no member against whom there is a criminal charge can be arrested without the previous permission of the Speaker except under law of preventive detention. I want to know from you, Sir, whether the Member who happened to be a member of the Privilege Committee, who has frammed the rules and who has forwarded

same for the adoption of the House and House formally adopted it ...(interruption).

Mr. Speaker—If you have any thing to say, you come formally by a petition.

Shri Dulal Chandra Barua—After all, it is the procedure of the Rule. I say that at the time when this House was seeking amendment, hon. Member Shri Haque Choudhury raised certain amendments to some other clause but these was no amendment to this clause at that time. When this question of protection of rights and privileges of a member comes and when we want to establish the same through a privilege motion at this stage how the question of amendment of this clause may come in. Hon. Members of this side is seeking protection, from you in this regard Sir, the intention or spirit of the clause is not so as has been stated by the hon. Member, We should not be treated as cowboys. If he thinks himself to to be such, we do not grudge but we definitely do not consider ourselves as cowboys ; we are the people's representatives. Sir, this sort of remarks is not expected of a most senior member like Shri Sarma. Apart from that, this is practically a simple convention, and to adopt a convention a mere formality is to maintain. Sir, sometimes we are to lead masses in some places ; we are to move about with the common people. Our duty is always to fight for the truth. The hon. Member went there and he wanted to put forward their grievances before the magistrate and for that reason he had been arrested. If he has committed anything wrong, he ought to have been arrested with the permission of the Speaker. Therefore the police authorities have violated this provision of the Rules of this House. Sir, this Clause has been been frammed to give security to the members of this House.

Since this act of police has violated the rules, it involves the security of the members of this House; this is a very serious matter and I hope this is a fit case to refer this to the Privilege Committee after which we shall be able to see the actual state of affairs. Sir, the police should know the Rules and Regulations; I do not know whether the Government have made the rules and regulations of this House known to the Police bureacrats...

Shri Hiralal Patwary—অধ্যক্ষ মহোদয়, মোক একমিনিট সময় দিয়ক।

Mr. Speaker—I have already asked the Minister to reply. Enough opportunity was given to this side to speak in this matter. I am sorry, I cannot allow any more time on this.

Shri Hiralal Patwary—Regarding privilege motion, no time has been granted. মই কব খুজিছো য'ত বিৰোধীপক্ষৰ ৰক্ষণা-বেক্ষণৰ কথা আছে, এই সম্পৰ্কত কিছু নিয়ম থকা দৰকাৰ। মই দেখিছোঁ........

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Parliamentary Affairs)—So long as this rule stands in the Rules of Procedure and Conduct of Business of this House, I think it will be difficult to bypass the Rule. Therefore, in spite of the Rules, the hon. Member, without the permission from the Speaker, has been arrested. There has been a prima facie case of breach of privilege. Therefore I do not object, as the members are insistant on it, to refer the matter to the Privilege Committee.

Mr. Speaker—I also hold that there is a prima facie case of breach of privilege. Therefore I refer the matter to the Privilege Committee for examination, investigation and report by the 30th April, 1970.

ADJOURNMENT

The House then adjournmed for lunch time 2 P. M.

(After Lunch)

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance Heavy Landsliding at Loapara.

Mr. Deputy Speaker—Mr. Prabhat Narayan Choudhury to move the Calling Attention.

*Shri Prabhat Narayan Choudhury—Mr. Deputy Speaker Sir, According to the Rules of Procedure of this House I call the attention of the Minister to the News Item published in the Dainik Assam dated the 8th February which runs as follows :

"লাওঁপাৰা অঞ্চলত খৰালিতে ব্যাপক ভাবে খহনীয়া : জনবসতি স্থানান্তৰ।"

কামৰূপ জিলাৰ বৰক্ষেত্ৰী আঞ্চলিক পঞ্চায়ত এলেকাৰ লাওঁপাৰা অঞ্চলত সম্প্ৰতি এই খৰালি কালত ভয়াবহ অৱস্থাৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰাখহনীয়া হ'বলৈ ধৰিছে। ফলত প্ৰতিদিনে মানুহ স্থানান্তৰ হৈ আছে। সম্প্ৰতি আঢ়ৈমাইল ব্যাপি এই গৰাখহনীয়া আৰম্ভ হৈছে। ইয়াক প্ৰতিৰোধ নকৰিলে উত্তৰ পাৰৰ ব্যাপক অঞ্চল ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ আশঙ্কাই দেখা দিছে।

লাওঁপাৰা আৰু ইয়াৰ আশে-পাশে থকা অঞ্চল খেতি প্ৰধান ঠাই। এই অঞ্চল ধান-মাহ, সৰিয়হ, মৰাপাটৰ উপৰিও আলু, বেঙনা, লাওঁ আদি শাক-পাচলিৰ কাৰণে বিশেষ উল্লেখযোগ্য। বৰক্ষেত্ৰী আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ ভূতপূৰ্ব সভাপতি শ্ৰীচবিন মেধীয়ে গুৱাহাটীৰ পৰা সেই ঠাইলৈ যোৱা সাংবাদিক সকলৰ আগত সেই অঞ্চলত সম্প্ৰতি উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি আৰু গৰা-খহনীয়াৰ ফলত সেই অঞ্চলৰ ৰাইজ কেনে দুখ-দুৰ্গতিৰ সন্মুখীন হৈ অবৰ্ণনীয় দুখ-কষ্টেৰে কাল কটাব লগাত পৰিছে তাৰ বিৱৰণ দাঙি ধৰে। যোৱা ৬।৭ বছৰৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰই কমেও ৭ মাইল বহল অঞ্চল খহাইছে। চলিত বছৰত বাৰিষাৰ পৰা এমাইলৰো অধিক অঞ্চল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ প্ৰবল খহনীয়াৰ কবলত পৰাত নোৱাপাৰা, লাওঁপাৰা আৰু ঘোলৰপাৰ অঞ্চলৰ

* Speech not Corrected.

ৰাইজ উঠি যাব লগা হৈছে। বৰ্তমান যিদৰে খহনীয়া আৰম্ভ হৈছে এনে ধৰণে খহনীয়া হৈ থাকিবলৈ হ'লে এবছৰৰ ভিতৰতে তিনিমাইল উত্তৰে থকা হাজো-বৰপেটা ৰাস্তা পাবগৈ, আৰু মুকালমুৱাও বিপন্ন হ'ব। সম্প্ৰতি ঘোলৰ পাৰ অঞ্চলৰ খহনীয়াৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধি হৈছে আৰু নৈৰ পাৰত থকা লোকে ঘৰ ভাঙি নিবলৈ ধৰা দেখা গৈছে। খবালি কালত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰাখহনীয়াই এনে ৰূপ ধাৰণ কৰিব পাৰে বুলি ভাবিবই নোৱাৰি। বাৰিষা হ'লে আৰু ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰাৰ আশঙ্কা আছে। লাওঁপাৰা নোৱাপাৰা আৰু ঘোলৰ পাৰৰ বিস্তৰ ক্ষতি-সাধন কৰিছে। লাওঁপাৰা স্কুল ব্ৰহ্মপুত্ৰই খহাই নিয়াত আন ঠাইত টিন-পাতৰ চালি কৰি স্কুল কৰিব লগা হৈছে। কেইবাটাও নামঘৰৰ খহনীয়াত যাওঁ যাওঁ অৱস্থা। ৰাইজে অভিযোগ কৰি কয় যে হাইস্কুলৰ এনে অৱস্থা হোৱাত শিক্ষা বিভাগৰ কোনো লোক চাবলৈ অহা নাই, কোনো সাহায্যও এতিয়ালৈকে দিয়া নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত মথাউৰি দিছিল যদিও ঘোলৰ পাৰ অঞ্চলত আধামাইলৰো অধিক মথাউৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰই খহাই নিছে। এই গাওঁ কেইখনৰ অধিক সংখ্যক পৰিয়ালেই মথাউৰিত আশ্ৰয় লৈ আছে। কিন্তু বহু লোকৰ এতিয়া থকা ঘৰৰ ভেটিটোও নাইকিয়া হৈছে।

কিদৰে হ'বলৈ পালে—

এই অঞ্চলত কিদৰে গৰাখহনীয়া হ'বলৈ পালে তাৰ তথ্য দাঙি ধৰি সেই অঞ্চলৰ ৰাইজে কয় যে শুৱালকুছিৰ ওচৰত শিলৰ ঠুৰি ভাঙি দিয়াৰ ফলত আনফালে সেই সময়ত পলাশবাৰীৰ পৰা সোঁত উত্তৰপাৰলৈ বোৱাত এনে অৱস্থাৰ সৃষ্টি হয়। উল্লেখযোগ্য যে ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ পৰামৰ্শ মতে সেই সময়ত শুৱালকুছিৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজলৈ আগবাঢ়ি যোৱা শিলৰ ঠুৰিতো ভাঙি দি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সোঁত পলাশবাৰীৰ ফালে নোযোৱা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল। কিন্তু তাৰ ফলত পলাশবাৰীৰতো কোনো উপকাৰ নহ'লেই উত্তৰ ফালে শুৱালকুছিৰ পৰাই প্ৰৱল গৰাখহনীয়া আৰম্ভ হ'ল। সেই সময়ৰ ৰাইজে শিলৰ ঠুৰি নেভাঙিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল। কিন্তু ৰাইজৰ দাবী

উপেক্ষা কৰি শিলৰ ঠুৰি ভাঙি দিয়া হৈছিল। আনকি মানুহে বাধা দিয়া বুলি সশস্ত্র পুলিচৰো আশ্রয় লৈছিল।

এতিয়া উত্তৰ পাৰেৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সোঁত বেছি হৈ থকাৰ ফলত সেই সোঁতৰ লগত পাগলাদিয়া নৈ আহি পৰাত নিচেই কাষেৰে প্ৰবল সোঁত বৈছে আৰু ফলত খহনীয়াই জনসাধাৰণক আতঙ্কিত কৰি তুলিছে। স্থানীয় ৰাইজৰ মতে যোৱা তিনিমাহৰ ভিতৰত বহলে আধামাইল আৰু দীঘলে আঢ়ৈ মাইল অঞ্চলত গৰাখহনীয়া আৰম্ভ হৈছে। একোটা অঞ্চলত ৩৫ ফুট পৰ্য্যন্ত ওপৰৰ পৰা মাটি খহি পৰিছে আৰু একোটা অঞ্চলত ৪০।৫০ ফুট দূৰৰ পৰা ফাট মেলি আছে।

ইঞ্জিনীয়াৰৰ মত—

ইঞ্জিনীয়াৰৰ এই ক্ষেত্ৰত মত হৈছে বৰ্তমান থকা মথাউৰিৰ তিনিমাইল মান উত্তৰে আৰু এটা মথাউৰি দি নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়া হ'লে গৰাখহনীয়া আৰু বানপানীৰ পৰা ৰাইজক ৰক্ষা কৰিব পৰা হ'ব। আৰু অন্যান্য অঞ্চলো বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব। ইয়াৰ বাবে বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষই ইতিমধ্যেই প্ৰস্তুতি চলাই জৰিপৰ কামত বহুদূৰ আগবাঢ়িছে।

ৰাইজৰ মত—

ৰাইজৰ দৃঢ় মত হৈছে এই মথাউৰি বান্ধিলে লাভ নহ'ব—কাৰণ মথাউৰিয়ে গৰাখহনীয়া প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰে। ইতিমধ্যেই মথাউৰি কেইবা ঠাইতো চিন-চাবেই নাইকিয়া কৰি খহাই নিছে। সেই ভগা মথাউৰিৰ ভিতৰত এতিয়াও বহুত মানুহ আছে। সেই বিলাকক সংস্থাপন কৰিব পৰা নাই। সেই কাৰণে ৰাইজে পৰামৰ্শ দিছে যে যি ঠাইত পাগলাদিয়া গৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰিছে সেই ঠাইত শিলৰ স্পাৰ দি ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু পাগলাদিয়াৰ গতি পৰিবৰ্তন কৰিব পাৰিলে সম্প্ৰতি ইয়াৰ বাবে কমেও ৫ হাজাৰ লোক উপকৃত হ'ব। তাকে নকৰি যদি এই মথাউৰি নিৰ্মান কৰা হয় তেতিয়াহ'লে কমেও ৬।৭ খন গাঁৱৰ মানুহৰ থকা ঘৰৰ

ভেটি দূৰৰ কথা খেতিৰ মাটিও নাইকিয়া হ'ব। মথাউৰিয়ে মাত্র বানপানীৰ পৰাহে ৰক্ষা কৰিব পাৰিব।

কিন্তু চৰকাৰে যদি অকল বানপানীৰ কথাহে ভাৱে গৰাখহনীয়া প্রতিৰোধৰ কথা নেভাবে সেয়ে ৰাইজৰ অশেষ ক্ষতি-সাধন কৰিব। এই মানুহবিলাকে কেতিয়া মাটি পাব তাৰ ঠিক নাই। কাৰণ ৬।৭ বছৰ আগতে গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্রস্ত হোৱা অঞ্চলৰ লোকক এতিয়াও পুনৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই।

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue, Forests, etc)—

Mr. Deputy Speaker, Sir, due to severe erosion starting from 1.68. the Brahmaputra Dyke against Laopara area was threatened. Orginally before 1967, the outfall of Lakhatara (Puthimari) and Pagladiya was far away from Laopara. But due to development of sand char towards Laopara village the outfall mentioned above was approaching towards Laopara and as a result the erosion of the bank just near Laopara took place and subsequently became active since 1967. In the year 1968, the original Brahmaputra Dyke was threatened very badly from Chainage 11 KM to 22 KM. Hence a retirement to protect a vast area was constructed for a length of 2600 M before the rains 1969. But the erosion continued unabated for a length of about 3 KM and during the fag end of 1969 flood season, the erosion touched the downstream point of retirement near Ghoolarpar and a part of the retirement was eaten up. Temporary protective measures were, however, taken up with timber floating cages during the flood of 1969, but did not prove effective. The continuous heavy erosion of Brahamaputra right bank has eaten up the existing retirement about 300 ft. and the old dyke about 200 M from the junction of the existing retirement. In order to protect a vast area comprising several mouzas it has now been decided to construct a new retirement

(extension of Laopara retirement from Sanimandal P. W. D. Road to 16 KM post of the Dyke with a ring bund) to afford protection to the area.

Further, the matter was already taken up with the Central Water and Power Commission, Government of India, who have been asked to inspect the area and suggest means as to how best the problem of erosion this vast and thickly-populated area can be tackled. The Central Water and Power Commission wanted some details of the problem, which have been supplied to them. On 28th February 1970 an officer from the Central Water Power Research Station, Poona, visited the area along with officers of the Flood Control Department and from the preliminary discussion it appears that the cost of protection work may come up to Rs. 1,50,00,000/—as it might be required to construct five land spurs in the area. Of course, the detailed report from the Central Water Power Research Station is still awaited. After receipt of report the Government will decide, if funds permits, how best the area can be protected from erosion.

Motion—"The House do now take Into Consideration the working of the Agriculture and Veterinary Department of the State of Assam."

Mr. Deputy Speaker—Now, I pass on to the motion moved by Shri Dulal Chandra Barua.

Re : Withdrawal of grants from educational institutions.

Shri Dulal Chandra Barua—Mr. Deputy Speaker, Sir, if you kindly permit me—although this is not the Zero Hour—I would like to refer a very important matter, which affects all of us. We have come to to know that grants which had been sanctioned to the respective schools and colleges have been withheld by instruction from the

Director of Public Instructions to the respective inspectors and the institutions concerned. I am afraid, Sir, that due to so many holidays and other things the money may not be disbursed before 31st March. May I, therefore, draw the attention of the Revenue Minister, who is the Deputy Leader of the House, to see that there is no difficulty in respect of encashment of the sanctioned grants to the respective institutions.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury (Minister, Parliamentary Affairs)—I shall take note of it.

Mr. Deputy Speaker—Shri Kabir Chandra Roy Pradhani to continue his speech.

Motion—"The House do now take into Consideration the working of the Agriculture and Veterinary Department of the State of Assam."

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সেইদিনা মোৰ কৃষিবিভাগ সম্পৰ্কে কিছুমান কথা বাকী আছিল আৰু আজি সেইখিনি কথাই কবলৈ আগবাঢ়িলো। মই সেইদিনা কৈছিলো যে কৃষি বিভাগটো যেনেদৰে চলাব লাগিছিল সেইদৰে চলোৱা নাই। মাত্ৰ টকাহে অপব্যয় হৈছে। সেইখিনি টকা যদি ঠিক ভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিলে-হেঁতেন হয়তো দেশক খাদ্য বিষয়ত আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। আমি দেখিছো কৃষি বিভাগৰ টকাৰে যি কাম কৰে তাৰ বৰ্ণনা দিবলৈ "ইয়াত কৃষি মন্ত্ৰীও নাই উপ-মন্ত্ৰীও নাই।" ভাষা বিচাৰি পোৱা নাই।

Mr. Deputy Speaker—He is suffering from influenza. He has authorised Mr. Tripathi to discharge his duties today.

Shri Atul Chandra Goswami—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, দুইজনৰে influenza হৈছে নেকি ?

Shri Dulal Chandra Barua—এটা কথা চাৰ—আমাৰ কলেজ বিলাকত non কলেজিয়েট, dis কলেজিয়েট হয়, আমাৰ ইয়াতো এইটো provision কৰি মন্ত্ৰী হ'ব নোৱাৰা কৰিব নোৱাৰে নেকি ?

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—বহুতো ৰাইজে কথা পাতে যে কৃষি বিভাগটো খেতিয়কৰ কাৰণে হোৱা নাই। বিভাগৰ কিছুমান মানুহক চাকৰি দিয়াৰ কাৰণে কৃষি বিভাগটো ৰখা হৈছে। এনেদৰেই মই বহুতো মন্তব্য শুনিবলৈ পাইছো।

চৰকাৰে এতিয়ালৈকে যিমান দিন ভুল কৰি গ'ল অহা দিনত যাতে সেইবিলাক ভুল নহয় তালৈ যেন চকু দিয়ে। বিভাগত যি টকা ধৰা হয় সেই টকা যাতে ঠিকমতে প্ৰয়োগ কৰা হয় তাৰ কাৰণে কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো।

এটা কথা আমি জানো, খেতিৰ মাটি নাবাঢ়ে, এই মাটিতে আমি বেচি ফচল কৰিব লাগিব। এইটোত আমি বেচি মনোযোগ (attention) দিব লাগিব—নহ'লে আহিব লগা দিনবোৰত মানুহে খাদ্যৰ কাৰণে মানুহকেই খাব। এইটোত মন দিবৰ কাৰণে বিভাগে কেইটামান বিষয়ত নজৰ ৰাখিব লাগিব।

প্ৰথমতে খেতিয়কৰ স্বাৰ্থত মাটি পট্টন সম্পৰ্কীয় নীতিৰ ভালদৰে পৰিবৰ্তন কৰিব লাগিব।

খেতিয়কক মাটি দিব লাগিব। মাটি যদি মন্ত্ৰীৰ নামত, merchant-ৰ নামত, মাৰোৱাৰীৰ নামত থাকে, তেনেহ'লে খেতিয়কে আনৰ মাটিত খেতি কৰাত মনোযোগ দিব নোৱাৰে। শস্য ভাল উৎপন্ন হ'ব নোৱাৰে।

মই এইবাৰ বিশ্বনাথ চাৰিআলিৰ এখন গাঁৱলৈ গৈছিলো। তাত দেখিলো এখন পথাৰত বহুত মাটি পৰি আছে। গাঁৱৰ মানুহক সুধিলো সেয়া কাৰ মাটি ! তেতিয়া তেওঁলোকে ক'লে যে সেয়া মাৰোৱাৰীৰ মাটি। তেওঁলোকৰ নিজা মাটি কিমান বুলি সোধাত তেওঁলোকে ১/১ই বিঘা বুলি কোৱা শুনি মই আৰু মোৰ লগৰ সদস্য সকল আচৰিত হ'লো।

চৰকাৰে চিলিং আইন কৰিছে এই আইন মতে ১৫০ বিঘাৰ অধিক মাটি এজন মানুহে ৰাখিব নোৱাৰে। কিন্তু মানুহে নিজৰ নামত মাটি ৰখাৰ উপৰিও বন্ধু-বান্ধৱৰ নামত, বেলেগৰ নামত মাটি ৰাখিছে গতিকে মই কব বিচাৰিছো—চৰকাৰে যি আইন কৰে তাক ভাল ভাবে প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

খেতিয়ক শ্ৰেণীটো বৰ দুৰ্বল। এই দুৰ্বল শ্ৰেণীটোক যদি খেতিৰ মাটি নিজা কৰি দিব পৰা নহয় তেন্তে তেওঁলোক খেতিৰ পৰা লাভবান নহয়। মাটি বন্দবস্তীৰ পট্টাত গণ্ডগোল থাকিব নালাগিব। মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া এদিন মোৰ সমষ্টিলৈ গৈছিল—আৰু তেখেতে কেইবাটাও গণ্ড-গোলৰ সংশোধনী দি আহিছিল। ৰাইজৰ মাজত এতিয়াও বহুতো খেলি-মেলি চলি আছে; সেইবোৰৰ আলম লৈ বিষয়াসকলে নানান ভাৱে ৰাইজক শোষণ কৰিবলৈ সুযোগ লয়।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—মোৰ খবৰ হৈছে মই অলপতে গোলোকগঞ্জলৈ গৈছিলো তাত গৈ দেখিলো যিবিলাক পুৰণা কেচ আছিল সেই সকলো বিলাক নিষ্পত্তি হৈ হৈছে। কিন্তু যোৱা জানুৱাৰী মাহৰ পৰা উত্তৰ হোৱা ১০/১২ টা কেচ পৰি আছে। মই বিশেষকৈ গোলোকগঞ্জ চাৰ্কোলৰ কথা কৈছো। এই সম্বন্ধে মাননীয় সদস্যই জানিও ইয়াক উত্থাপন কৰাটো ঠিক হোৱা নাই।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—মই সেইটো জানিছো। কিন্তু তাত যিবিলাক খেলি-মেলি এতিয়াও পৰি আছে সেইবিলাক মিমাংসা কৰাৰ এটা জৰুৰী ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ৰাইজৰ মাজত থকা এই খেলি-মেলিবোৰ সংশোধন কৰি খেতিয়ক সকলক আগবাঢ়িবলৈ দিব লাগে। মাটি হস্তান্তৰ কৰাৰ সম্পৰ্কেও কেইটামান মন কৰিবলগীয়া কথা আছে। ৫/১০/১৫ বিঘা মাত্ৰ খেতিৰ মাটি থকা মানুহে অভাবৰ সময়ত—ল'ৰা ছোৱালীক খুৱাই বচাই ৰখাৰ বাবে দাম কম পালেও মাটি বিক্ৰী কৰিব

লগীয়া হয়। এই কম পৰিমাণৰ মাটি থকা কৃষক সকলে যাতে মাটি হস্তান্তৰ কৰিব নোৱাৰে তাৰ এটা ভাল সুবিধা চৰকাৰে কৰিব লাগে।

সমবায় ভিত্তিত যদি কৃষকক খেতি কৰাৰ সুবিধা কৰি দিব পৰা যায় তেন্তে কৃষিৰ উন্নতিশীল পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ব। আৰু কমপক্ষে ১৫ বিঘা পৰ্য্যন্ত মাটি থকা কৃষকক খাজানা ৰেহাই দিব লাগে।

তাৰ পাছত আমি দেখিছো Forest Reserve আৰু চাহ বাগানত বহুতো পৰিমাণৰ মাটি পৰি আছে। এফালে খেতিয়কে খেতিৰ বাবে মাটি পোৱা নাই আৰু আনফালে হেজাৰ হেজাৰ বিঘা মাটি পৰি আছে। খেতিয়ক সকলক যদি এই মাটিবিলাক বিলোৱা যায় বোধকৰো খেতিয়ক সকল সেই মাটিৰ পৰা উপকৃত হ'ব। আৰু দেশৰ বাবে খাদ্য উৎপাদনত সহায় হ'ব।

আমাৰ দেশৰ শতকৰা ৭০ ভাগ মানুহেই খেতিয়ক। খেতিয়কে দাবী কৰিব নাজানে। কিন্তু সেই বুলিয়েই চৰকাৰে খেতিয়ক সকলক আওকান কৰা উচিত নহয়। ব্লকৰ যোগেদি চৰকাৰে কিছুমান আহিলা-পাতি খেতিয়কক যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে কিন্তু মই নিজে ব্লকৰ মেম্বাৰ হৈ দেখিছো ব্লকত পাম্প মেশ্বিন দিয়া হয়, কিন্তু সেইবোৰ চলাওঁতা মানুহ নাই। চৰকাৰে তাত লাখ লাখ টকা খৰচ কৰিছে। সিদিনা গৌৰীপুৰ মৌজাৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়তলৈ গৈছিলো। তাত ৪২ টা পাম্প মেশ্বিন আছে। অথচ পানী দি বৰো খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা নাই। তাত হেজাৰ হেজাৰ বিঘা বৰো খেতি নষ্ট হৈ গ'ল। সেইবাবে বৰো ধানৰ খেতিয়কবোৰে B. D. O. অফিচত জমা হৈ অভিযোগ জনাইছে কিন্তু কোনো ফল হোৱা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, Agriculture Department-ৰ অফিচাৰ আছে, তাত নানা ধৰণৰ Demonstrator আছে, গ্ৰামসেৱক আছে Department-ৰ এইবোৰ কৰ্মচাৰীৰ পৰা খেতিয়ক সকলৰ একো উপকাৰত অহা নাই। সমগ্ৰ খেতিয়কৰ ধাৰণা মতে বিভাগৰ এইবোৰ মানুহ চাকৰি

কৰিবৰ কাৰণেহে এই Department-টোত নাম লগাইছে; খেতিৰ উন্নতি বা খেতিয়কক সহায় কৰাৰ কাৰণে নহয়। এই Department-ৰ পৰা উৎপাদন বৃদ্ধিৰ সম্ভাৱনা আশা কৰিব নোৱাৰি। প্ৰকৃতি দেবীয়ে পানী দিব আৰু যদি বতৰ ভাল হয় তেন্তে নিজৰ চেষ্টাত ভগৱানৰ সহায়ত দুখীয়া খেতিয়ক সকলে খেতি কৰি যথেষ্ট উৎপাদন বঢ়াব পাৰিব। এই Department-ৰ তৰফৰ পৰা সহায় আগবঢ়াব নোৱাৰে। এই মন্ত্ৰীয়ে কৃষিবিভাগটোক ভাল পাব নোৱাৰে। এতিয়া চৰকাৰৰ গত ভুলৰ কথা সমালোচনা কৰি লাভ নাই; অহা দিনৰ বাবেহে সতৰ্ক কৰি দিছো।

গতিকে ভৱিষ্যতে ভাল যোজনা কৰিবৰ কাৰণে পৰামৰ্শ আগবঢ়ালো। এতিয়া বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত শিক্ষা দিয়াৰ যিটো আয়োজন কৰা হৈ আছে সেইটো ভাল হোৱা নাই। সিদিনা তিনিদিনীয়া Training Camp-ত গোৱালপাৰা জিলাত প্ৰায় ২০ লাখ মানুহৰ ভিতৰত এশজন মানুহকে Training দিলে। তাৰ ভিতৰত গাঁও পঞ্চায়ত প্ৰেচিডেণ্টক আদি কৰি Selection কৰিছিল। সাৰ কেনেকৈ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে বা জল-সিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কেনেকৈ কৰিব লাগে সেই বিলাকৰ বিষয়ে শিকোৱা হৈছে কিন্তু যিসকল Trainee তেওঁলোক আচল খেতিয়ক নহয়; গাঁওখনৰ সভাপতি আৰু গাঁও দেওৱানীয়েনো জানো হাল বায়?

Shri Hiralal Patwary—Sir, I would like to draw the attention of the House to the fact that while we are discussing a motion relating to the Department of Agriculture and Veterinary the Minister-in-charge of those Departments is absent from the House.

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—মহকুমা পৰিষদৰ যিবিলাক ফাৰ্ম আছে তাত Training দিওঁতে সাৰৰ ব্যৱহাৰ, জলসিঞ্চন প্ৰথা আদিৰ বিষয়ে শিকোৱা উচিত।

যিবিলাক মানুহৰ হালৰ লগত কোনো সম্পৰ্কই নাই সেইবিলাক

মানুহক Training দিলে Pic-nic খোৱাৰ নিচিনা হ'ব, আচল খেতিয়কক Training দিয়া নহয়।

মই ভাবো ভূমি সেৱা গঠন কৰি অৰ্থাৎ মাটিৰ লগত যুদ্ধ কৰি অধিক ফচল উলিয়াব লাগিব। এই ভাব লৈ খেতিয়কক শিক্ষা দিলে প্ৰকৃত কামত আহিব। দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ জীয়াই থকাৰ চাহিদা আছে সেইকাৰণে ফচল উৎপাদন কৰিছে আৰু প্ৰশংসা লাভ কৰিছে Agriculture Department-এ। চৰকাৰে ধাই মা'কক মৰম কৰিছে কেঁচুৱাৰ জন্মদাতা মা'কক মৰম কৰা নাই। যিজনে কেঁচুৱাটো লালন-পালন কৰিছে তাকহে মৰম কৰিছে। যিবিলাকে মৰাপাটৰ খেতি কৰিছে সেই সকলে পইচা পোৱা নাই। যিবিলাকে বেছিকৈ মৰাপাট কিনিব পাৰে সিহে বেছি পইচা উপাৰ্জন কৰাৰ সুযোগ পাইছে এই ৰাজত্বত।

গতিকে মই চৰকাৰক সতৰ্ক কৰি দিছো দেশৰ শতকৰা ৭০ ভাগ দুখীয়া খেতিয়কৰ অদূৰ ভবিষ্যতত আৰ্থিক অৱস্থা যাতে উন্নত হয় আৰু খাদ্যৰ কাৰণে যাতে হাঁহাকাৰ কৰিব নালাগে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত খেতি কৰাৰ সুযোগ খেতিয়কক কৰিব দিব লাগে। জলসিঞ্চনৰ সুব্যৱস্থা হ'ব লাগে। তাৰ পিছত Co-Operative Bank-ৰ জৰিয়তে দুখীয়া খেতিয়কক Loan দিয়াৰ যিটো ব্যৱস্থা সেইটো কাবুলী-ৱালাৰ পৰা লোৱা যেন হৈছে। সেই Loan দুখীয়া খেতিয়কৰ গ্ৰহণযোগ্য নহয় বা Loan লৈ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰে। শালি খেতিৰ বাবে ভাদৰ মাহত ঋণৰ টকা লৈ আঘোণ-পুহ মাহত পৰিশোধ কৰিব লাগে। তাৰোপৰি সেই সময়ত খেতিয়কে বেছি মূল্যত বস্তু বেচিব নোৱাৰে। ফলত খেতিয়কসকলে লোকচান ভুগিব লাগে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Revenue)—দাম Fixed কৰি দিয়া হৈছে।

Shri Hiralal Patwary—লক্ষীমপুৰত আৰু মঙ্গলদৈত ধানৰ দাম ২২ টকাৰ ঠাইত ৮ টকাত খেতিয়কে বেচিছে।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—Society-ৰ পৰা যিবিলাক মানুহে ঋণৰ টকা পৰিশোধ কৰে সেইবোৰে পিছত ঋণ নেপায় কাৰণ 60% পৰিশোধ নোহোৱালৈকে সমিতিয়ে ধাৰ নেপায়। গতিকে Loan দিয়াৰ ব্যৱস্থাটো ভাল হ'ব লাগে। অৰ্থাৎ উৎসাহ ব্যঞ্জক হ'ব লাগে—টকা পৰিশোধকাৰীয়ে নতুন ঋণ পালে বাকী মানুহেও ঋণ পৰিশোধ কৰাৰ উৎসাহ পাব।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Co-operative Bank-ৰ Loon দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে।

Shri Atul Chandra Goswami—সময় মতে Loan নাপায়।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—Reserve Bank-ৰ পৰা Loan দিয়াৰ যিটো পদ্ধতি আছে সেইটোত খেতিয়কে Form Fill up কৰিব নোৱাৰে। B.D.O. ওচৰলৈ গ'লে Form Fill up-ৰ কাৰণে উকীলৰ ওচৰলৈ যাব কয় আৰু ফিচ্‌ হিচাবে কমপক্ষে ৫০.০০ টকা খৰচ কৰিব লাগে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—এই বিষয়ে প্ৰশ্ন উঠিছিল। এই বিষয়ত B. D. O.-ই নিজে State Bank-ৰ মেনেজাৰ বা এজেণ্টৰ ওচৰলৈ গৈ বুজি আহিব লাগে।

যিবিলাক B.D.O.-ই নোৱাৰে সেইবিলাক এজেণ্টৰ লগত পাচমিনিটত শিকি আহিব পাৰে।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—এই সম্পৰ্কত এতিয়ালৈকে কোনো সুবিধা হোৱা নাই।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Central Bank-ৰ দোষ নাই। তেখেতে পৰম্পৰ বিৰোধী কথা কোৱা যেন লাগিছে। Central Bank নহয় আনফালে যিবিলাক Commercial Bank আছে সেই বিলাকে ব্যক্তিগত ভাবে ধাৰ দিব।

Shri Hiralal Patwary—মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে চৰকাৰৰ

তৰফৰ পৰা Central Bank অনা হৈছে। কিন্তু মই কব খুজিছো যে অকল Bank আনিলেই নহ'ব। সেই Bank-ৰ পৰিচালনা সম্পৰ্কে S. D. O., D. C. আদি Local অফিচাৰ সকলৰ লগতো আলোচনা কৰি চাব লাগিব। যাতে দুখীয়া খেতিয়ক সকলো তাৰ দ্বাৰা লাভবান হয়।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—Commercial Bank-ৰ টকা Central Bank-ৰ যোগেদি কৃষি সহায়ক সমিতি বিলাকক লোন দিব পাৰিলে ভাল হয়, দিলে সুদৰ হাৰটোও কম হয়। বৰ্তমানে Co-Operative Bank-ৰ পৰা লোন পাবলৈ গ'লে শতকৰা বছৰি ১০ টকা সুত লাগে। কিন্তু Directly লবলৈ গ'লে ৪/৫ টকা সুতত পাব পাৰে। আৰু বাইজৰ সুবিধা হয়। এনে ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে ভাল হয়। নহ'লে Reserve Bank-এ Apex Bank-ক দিব। Apex Bank-এ Central Co-Operative Bank-ক দিব। Central Co-Operative Bank-এ গাঁৱলীয়া Bank-ক দিব এইদৰে দীৰ্ঘসূত্ৰতাৰ ফলত সুতৰ হাৰ বাঢ়ি যায়। এনেকুৱা যিবিলাক নিয়ম আছে সেইবিলাক সলনি কৰিব লাগে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মাননীয় সদস্যই Co-Operative কি এই কথাটো বুজা নাই যেন লাগে। Commercial Bank Nationalise কৰিব লগা হ'ল। তেতিয়া Co-Operative-ৰ capital আছিল ৮০ কোটি কিন্তু operate কৰিছে ৪৫০ কোটি। যিবিলাক Co-Operative Bank-ৰ নিজৰ টকা নাই কেৱল চৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি চলিব লাগে সেই বিলাক বেঙ্কৰ খলপা বিলাক পাৰ হওঁতে সুত বেছি হৈ যায়। প্ৰকৃত অৰ্থত Co-Oprative অভিযানত তেওঁলোকৰ নিজৰ টকা হ'ব লাগে আৰু তেনেকৈ টকা জমা হ'লেহে কম সুতত টকা দিব পাৰে। কিন্তু তেখেতে সুতৰ কথা কোৱা নাই। তেখেতে কৈছিল—"আমাক মাৰিবৰ কাৰণে Co-Operative Bank বিলাক অনা হৈছিল।" কাৰণ Co-Operative Bank-এ টকাও দিব নোৱাৰে আৰু সুতো বেছি। কাজেই মানুহে কাবুলি বা অন্য ধাৰে দিয়া মানুহৰ ওচৰলৈ

যাব লাগে। কিন্তু আজি ২২ বছৰ পাচত এই Central Bank বিলাকৰ জৰিয়তে ব্যক্তিগত লোকক ধাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই কথা মই তেখেতে কোৱাৰ কাৰণেহে ক'লো।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—Co-Operative-ৰ জৰিয়তে যি টকা দিছে তাৰ কাৰণে শতকৰা ১০% টকা সুত দিব লাগে। কাৰণ Co-Operative-ৰ নিজা টকা নাই। সেইদৰে Central Bank-ৰো নিজা টকা নাই। Reserve Bank-এ দিয়ে। এইদৰে Reserve Bank-ৰ পৰা Central Bank, Central Bank-ৰ পৰা Apex Bank আৰু Apex Bank-ৰ পৰা গাঁৱলীয়া Bank আদিলৈ আহোতে তাৰ সুত বেচি হৈ যায়। নতুনকৈ হোৱা পদ্ধতিৰে টকা দিলে (Directly খেতিয়কক টকা দিলে) Central Bank বিলাক মৰি যাব ফলত সৰু-সুৰা দুখীয়া খেতিয়ক সকলে এনেকুৱা প্ৰত্যক্ষ ঋণৰ পৰা বঞ্চিত হব আৰু এইবোৰ খেতিয়ক নিশ্চিহ্ন হৈ যাব।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—তেখেতৰ মতে Co-Operative বিলাক মৰি যাব। তেনেহ'লে কব লাগিব তেখেতে Co-Operative-ৰ মূল উদ্দেশ্যটো বুজা নাই।

Shri Dulal Chandra Baruah—মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই Co-Operative movment সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্যই বুজা নাই বুলি কৈছে। কিন্তু তেখেত সকলে বুজি পাই কি ফলাইছে সেইটো আমি দেখিছো।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কোৱা দৰে হ'লে Co-Operative fail পৰি যাব আৰু সমবায় ফেইল পৰিলে দেশৰ সমগ্ৰ আঁচনিয়ে ফেইল পৰি যাব বুলি মই ভাবো। এই Central Bank-ৰ যি পদ্ধতিৰে টকা ধাৰে দিয়ে আৰু আদায় কৰে এই বিলাক কথা বিশেষ ভাবে চাব লাগে। প্ৰয়োজন হ'লে এই ধাৰে দিয়া পদ্ধতি বোৰৰ সাল-সলনি কৰিব লাগে। নহ'লে এই দুখীয়া কৃষক সকলৰ আৰ্থিক উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়িব নোৱাৰিব। আকৌ চাব লাগিব যে খেতিয়ক

সকলে খেতিৰ ফালৰ ন্যায্য দাম পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমি দেখিবলৈ পাইছো ৰহুতো ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে বান্ধি দিয়া দামতকৈ বাহিৰা মানুহে কম দামত কিনি নিয়ে। চৰকাৰী ধানৰ দাম ২২ টকা হ'লেও বজাৰত মানুহে ৮/১০ টকাত বেচা-কিনা হয়। এই বিলাকৰ ওপৰত চকু দিব লাগে। আৰু দুৰ্বল খেতিয়কক এইবোৰ শোষণৰ পৰা মুক্ত কৰিব লাগে। যেন হোজা খেতিয়ক সকলে লোকচান ভাবিব নালাগে। আমাৰ এই খেতিয়ক সকলক হোজা বুলি কোৱা হয় যদিও প্ৰকৃততে তেওঁলোক হোজা নহয়। তেওঁলোকে খেতিৰ বীজ ৰূপন কৰাৰ পৰা ফচল চপোৱাৰ সময়লৈকে নানান চিন্তাত আবদ্ধ থাকিবলগীয়া হয়। যেনেকৈ বৈজ্ঞানিক সকলে Research কৰাৰ সময়ত ম'হে খালেও কব নোৱাৰে তেনেকৈ খেতিয়ক সকলৰ তেজ হানি হ'লেও কব নোৱাৰে। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

Mrs. Pranita Talukdar—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ দেশৰ কৃষি আৰু Veterinery বিভাগৰ বিষয়ে যি প্ৰস্তাৱ উত্থাপন হৈছে এই প্ৰসংগত মই দুআষাৰমান কব খুজিছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি স্বাধীন হোৱাৰ পিছৰে পৰা আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কৃষি উৎপাদনত বিশেষ ভাবে উন্নতি হৈছে। আমাৰ চৰকাৰে প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা সমূহৰ যোগেদি নানা ধৰণৰ কৃষিৰ উন্নয়নমূলক আঁচনি হাতত লৈছে আৰু তাৰ দ্বাৰাই আমাৰ খেতিয়ক সকলক কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়াই নিবলৈ যথোচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে।

আমাৰ দেশত যিবিলাক গাঁও আছে সেই গাঁও সমূহৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি সাধন কৰাই হ'ল আমাৰ পৰিকল্পনা সমূহৰ মূল উদ্দেশ্য। আমাৰ কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে কিছুমান ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে তাৰ ভিতৰত প্ৰধান হ'ল—

ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা, পথাৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা, কৃষিৰ সা-সজুলী

খেতিয়ক সকলক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা, সাৰৰ যোগান দিয়া ব্যৱস্থা ইত্যাদি। এইবিলাক ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা আৰু আমাৰ পঞ্চায়ত বিলাকৰ যোগেদি খেতিয়ক সকলক যথেষ্ট সহায় কৰা হৈছে।

কিন্তু দুখৰ বিষয় যে আমাৰ চৰকাৰে এই উন্নতি সাধনত যিমান-খিনি মনোযোগ দিছিল আমি তেনেকুৱা ফল পোৱা নাই। এই কাৰণেই যে বৰ্ত্তমান আমাৰ দেশত বছৰে বছৰে জনসংখ্যা বৃদ্ধি হ'ব ধৰিছে। এই বৃদ্ধিৰ তুলনাত আজি আমাৰ কৃষি উৎপাদনে যথেষ্ট অগ্ৰগতি লাভ কৰা নাই। গতিকে মোৰ বোধেৰে আমাৰ গোটেই দেশতে যদি আমি অৰ্থনৈতিক উন্নতি কৰিব খোজো তেতিয়া হ'লে এই কৃষি উৎপাদন ক্ষেত্ৰত আমাৰ কৰ্ত্তৃপক্ষই বিশেষ ভাৱে মনোযোগ দিব লাগিব আৰু সতৰ্কমূলক এটা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

আজি বহুতো ঠাইত আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজে পানীৰ বাবে হাঁহাকাৰ কৰি ফুৰিব লগীয়া হৈছে। অইন ঠাইৰ কথা মই নকওঁ, আজি মোৰ সমষ্টিতে ২ টা মৌজা খাৰিজা-বিজনী আৰু গোবৰ্দ্ধনা মৌজাত যিসকল খেতিয়ক ৰাইজ আছে তেওঁলোকৰ মাজত এটা আজি নিৰাশাৰ ভাৱে দেখা দিছে কাৰণ তেওঁলোকৰ খেতি-পথাৰত পানী যোগানৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। আজি আমাৰ খাৰিজা-বিজনী মৌজাত বাৰাপেটা দং, অস্নিগুৰি দং, মইনামাতা দং আদিৰ প্ৰয়োজন। মই কওঁ চৰকাৰে কিছুমান ঠাইত ভাল ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে কিন্তু পিছপৰি থকা বহুতো মৌজাত কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। এই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

Shri Rathindra Nath Sen—Mr. Speaker, Sir, if we all stand up and say that in my constituency nothing has been done, what will be the sum of that?

Mrs. Pranita Talukdar—গোবৰ্দ্ধনা মৌজাত যিওবা খুচৰাবাৰী দংটো বন্ধা হ'ল আৰু যিওবা ৰাইজে আশা কৰিছিল যে দংটোৱে খেতি-পথাৰত পানী যোগান ধৰাত বিশেষ সহায় কৰিব; কিন্তু আমাৰ দুখীয়া ৰাইজে

ইয়াৰ পৰা কোনো ধৰণেই উপকৃত হোৱা নাই। এটোপাল পানীও পোৱা নাই। মই ইয়াকে আশা কৰিলো, যাতে অতি সোনকালে ইয়াৰ Re-modelling কৰাৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা হাতত লয়। তাৰ বাবণেও মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

তাৰ পিছত আজি আমাৰ যিবিলাক আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আছে বা অন্যান্য খণ্ড আছে, আগতে তাত সুবিধা দিয়া হৈছিল, কিন্তু আজি পঞ্চায়ত কেন্দ্ৰ সমূহত আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ কোনো কাম হোৱা নাই। গতিকে মই আশা কৰো যে এই খণ্ড সমূহবিলাকত বা আঞ্চলিক পঞ্চায়ত বিলাকত সাবৰ ব্যৱস্থা, উন্নত বান্ধৰ ব্যৱস্থা, পানী যোগান ব্যৱস্থা, বেচি সংখ্যক Power Pump-ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে তেতিয়া হ'লে খেতিয়ক সকলে সমানে উপকৃত হ'ব বুলি মই ভাবো। আজি কিছুমান ঠাইত দেখা গৈছে জলসিঞ্চনৰ ভাল ব্যৱস্থা কৰিছে, Power Pump-ৰো ব্যৱস্থা কৰিছে কিন্তু মোৰ সমষ্টিত তেনে কোনো ব্যৱস্থা এতিয়াও কৰা নাই। গতিকে এই বিষয়ে দৃষ্টি দিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

ইয়াৰ আগতে মাননীয় সদস্য জনাই কৈছে যে খেতিয়ক সকলক কৃষি লোণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব ; যদি এই লোণ খেতিয়ক সকলক ভালদৰে বিতৰণ কৰা যায় তেতিয়াহ'লে তেওঁলোক প্ৰকৃততেই উপকৃত হ'ব আৰু কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট আগবাঢ়ি যাব পাৰিব।

আজি খেতিৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰি আমাৰ বেচিভাগ মানুহ বাচি আছে। গতিকে যদি আমি কৃষিৰ উন্নতি সাধনৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰো তেতিয়াহ'লে অধিক সংখ্যক ৰাইজৰ ইয়াৰ পৰা যথেষ্ট ক্ষতি হ'ব আৰু আমাৰ দেশখনে তেতিয়া অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব নোৱাৰিব।

আনহাতে, আজি Veterinary বিভাগে ঠায়ে ঠায়ে Veterinary ডাক্তৰখানা খুলিছে কিন্তু মই ভাবো Veterinary ডাক্তৰখানাবোৰে আমাৰ কিছুমান দুখীয়া ৰাইজক সুবিধা দিব পৰা নাই। আমাৰ সমষ্টিত আমগুৰি ভেটেৰেনাৰী ডাক্তৰখানাত ঔষধ-পাতিৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই ; যদিও বহু

সংখ্যাক গাঁওৰ মাজত এই এটা মাত্ৰ ডাক্তৰখানা। গতিকে, খেতিয়ক ৰাইজৰ উপকাৰৰ বাবে তাত ঔষধ-পাতিৰ সুব্যৱস্থা কৰা উচিত। সেই কাৰণে এই খিনিতে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

তাৰ পাছত আমাৰ খাৰিজা-বিজনী নামৰ যিটো মৌজা আছে; এই মৌজাটো হৈছে নদীৰ বানপানী বা বান-বিধস্থ অঞ্চল। এই মৌজাত যিমান গৰু-ম'হ আছে আন মৌজাৰ তুলনাত বোধকৰো বহুত কম। এতিকে চৰকাৰে এই মৌজাখিনিৰ বিষয়ে এনে ধৰণে সুবিধা দিয়া উচিত যাতে সেই বিলাকৰ আৰ্থিক উন্নতি বিকাশ হয় আৰু গৰু-ম'হ বিলাক নিৰাপদে থাকিব পাৰে—কাৰণ সেই মৌজাৰ কমাৰগাঁও নামৰ গাঁৱত এটা ভেটেৰেনেৰী Sub-Centre আছে। কিন্তু এই Sub-Centre টোত কোনো ঔষধ-পাতিৰ ব্যৱস্থা ৰখা হোৱা নাই। তাৰ ফলত অসুখী গাই-গৰু আৰু ম'হ বিলাক চিকিৎসা কৰিবলৈ নিও ঘূৰাই আনিব লগা হয়। এইদৰে এই Sub-Centre টোত গৰু-ম'হ বিলাক চিকিৎসাৰ পৰা বঞ্চিত থাকি মৃত্যুৰ মুখত পৰিছে। গতিকে এই ভেটেৰেনেৰী Sub-Centre টো যদি পূৰ্ণ ডাক্তৰখানা হিচাবে লৈ কাম কৰে; তেন্তে কিছু কাম হ'ব। ইয়াৰ বাহিৰেও গোটেই মৌজাখিনিৰ বাবে কাহীটোমা গাঁৱত এটা আৰু আনটো বাৰাপেটা গাঁৱত, ভেটেৰেনাৰী Sub-Centre হোৱা উচিত।

গোৱাৰ্দ্ধনা মৌজাৰ নিচিনা এটা বিৰাট মৌজাৰ গোৱৰ্দ্ধনাত এটা ভেটেৰেনাৰী ডাক্তৰখানাৰ অতি আৱশ্যক। সেই Centre বিলাকত ঔষধ-পাতি যোগানৰ ওপৰিও গৰু-ম'হৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত বিশেষকৈ মনোযোগ দিব পৰা ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। গৰু-ম'হ আদিৰ পৰা আমি যাতে গাখীৰো পাব পাৰো তাৰ কাৰণে যত্ন লব লাগে আৰু গৰু-ম'হ বিলাকে যাতে খাদ্য সামগ্ৰী পায়। তালৈকো মনোনিবেশ কৰিব লাগে। আৰু তাৰ কাৰণে চৰণীয়া পথাৰৰ ব্যৱস্থা ৰাখিব লাগে। বগীদ্বৰা ৰিজাৰ্ভ গো-ৰিজাৰ্ভ হিচাবে ৰাখি আৰু কাহিতামা বনাঞ্চলত গৰু-মহ চৰাবৰ বাবে ৰাইজক সুবিধা দিব লাগে। কাৰণ উপযুক্ত খাদ্য নাপালে গৰু-

ম'হৰ দ্বাৰা আমি উপযুক্ত কাম আৰু সামগ্ৰী পাব নোৱাঁৰো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু নকওঁ, এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

(At 3·06 P.M. Mr. Speaker occupied the chair & Mr. Deputy Speaker vacated the chair)

*Shri Atul Chandra Goswami—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰীতুলাল বৰুৱা ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো সমৰ্থন কৰি মই তুআষাৰ মান কব খুজিছো। আমাৰ দেশত বেচি সংখ্যক লোকেই খেতিয়ক আৰু তাৰ কাৰণেই কৃষি বিভাগটো। পশুপালনৰ কাৰণে যি ধৰণৰ চেষ্টা কৰিব লাগে তাতো কিছু ক্ৰুটি-বিচ্যুতি আছে। তাৰ কাৰণে সততে সতৰ্ক হৈ থাকিব লাগে।

আজি কিছুদিনৰ পৰা কৃষি বিভাগে নানা ধৰণৰ পষ্টাৰ-পত্ৰ, প্ৰচাৰ পত্ৰ, আৰু সৰু সৰু পুস্তিকা বিতৰণ কৰিছে। আমাৰ All-India Radio-ই ও কৃষি নিৰ্দেশনা বুলি ৫ মিনিট সময় প্ৰচাৰ কৰিবলৈ লৈছে - যে, কোন খেতিত কি সাৰ দিব লাগে ইত্যাদি। কিন্তু কৃষিৰ কাৰণে কি কি বস্তুৰ প্ৰয়োজন, কৃষিক উন্নত পৰ্যায়লৈ নিবলৈ হ'লে কৃষকসকলক কি কি সুবিধা দিব লাগিব সেইখিনি সম্বন্ধে কৃষি বিভাগ সম্পূৰ্ণ পিচপৰি আছে। কৃষক সকলক খেতিত Ammonia, Sulphur, Phosphorous আদি দিবলৈ কৈছে : কিন্তু কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে যিটো আটাইতকৈ উপযোগী বস্তু পানীযোগান ব্যৱস্থা তালৈ কৃষিবিভাগে অলপো লক্ষ্য কৰা নাই— তাহানি কালতে ডাকে কৈছিল—

"কথাৰ ৰস ওলাই যদি কব জানে,
মাটিৰ ৰস ওলাই যদি ধোৱে বানে ॥"

মানে কব জানিলে যেনেকৈ কথাৰ ৰস ওলায় তেনেকৈয়ে বানে ধুলেহে মাটিৰ আচল ৰস ওলায়।

এতিয়া বান-নিয়ন্ত্ৰণ কৰি ঠিক কৰিলে হয়, কিন্তু পথাৰলৈ পানী যোগাবলৈ কি ব্যৱস্থা কৰিলে ? য'ত মথাউৰি বান্ধিলে কিন্তু Sluice-gate

---

*Speech not Corrected.

কৰি তাত একো সুবিধা নকৰিলে। ফলত বানপানীৰ পৰা ৰক্ষা পৰিল সঁচা কিন্তু মাটিৰ উৎপাদিকা শক্তি কমি আহিল—ফলত কৃষক সকলে যিমান শ্ৰম নকৰক লাগিলে সকলো বিফলে যাবলৈ বাধ্য হৈছে।

আনহাতে আমাৰ কেবাজনো বক্তাই কৈছে যে গাওঁ অঞ্চলত জনসংখ্যা বাঢ়িছে অকল নগৰতেই বঢ়া নাই। আমাৰ গাঁৱঅঞ্চলত এই কেইবছৰে প্ৰতি বৰ্গ মাইলত কেনেকৈ জনসংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে তাৰ কোনো হিচাব নাই। ভৈয়ামৰ গাওঁ অঞ্চলত—কিছুমানত নগৰ হৈছে, কিছুমানত Industrial State হৈছে, মিলিটেৰী বাঢ়িছে—গতিকে গাওঁ অঞ্চলত উৎপাদন কৰা মাটিৰ পৰিমাণ কমি গৈছে। তাৰ ফলত কৃষকসকল বহুতো অসুবিধাত পৰিছে। সেইকাৰণে আমাৰ ভৈয়ামৰ ৬ খন জিলাৰ গ্ৰামাঞ্চলৰ লোকে ষষ্ঠ অনুচ্ছেদত মাটি কিনিব নোৱাৰে বা খেতিও কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু ষষ্ঠ অনুচ্ছেদৰ লোকসকলে ভৈয়ামত মাটি কিনি লৈ খেতিও কৰিব পাৰে। এতেকে ভৈয়ামৰ গ্ৰাম অঞ্চলত কৃষকক V. G. R. P. G. R. বা য'ত সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত মাটি আছে সেইবিলাক মুকলি কৰি উদবৃত্ত থিনি কামত লগাব পৰা নাই।

(থুল নাই)

গ্ৰামাঞ্চলত মাটি বৃদ্ধিৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে। আন এটা কথা খেতিৰ লগতে উন্নত বীজৰ এটা ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ আছে। চৰকাৰে যি বীজ নিগম কৰিছে—তাৰ পৰা সৰ্ব সাধাৰণ ৰাইজৰ কোনো উপকৃত হোৱা নাই। তাৰ পৰা খেতিয়ক সকলে সঁচ ব্যৱহাৰ কৰিছে—কেনো কোনো ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে, সেই বিলাকৰ শতকৰা ৭৫ ভাগৰ গজালিয়েই নেমেলে। তাৰ ভিতৰত শতকৰা ৫০ ভাগ গজে আৰু বাকী ৫০ ভাগ নগজে। যি বিধৰ বীজ নিগমৰ পৰা খেতিয়ক সকলক দিয়ে—অৰ্থাৎ যিহৰ বীজ দিয়ে গজে আন কিছুমান। যদি ৰঙাধৰীয়া আহুৰ সঁচ দিয়ে তেন্তে সিঁচাৰ পিছত দেখা যায় ক'ত ধৰণৰ ধান গজিছে। বহুত বিধৰ ধানেই তাত সানমিহলি হৈ আছিল। একেবিধৰ সঁচ নোপোৱাৰ কাৰণে খেতিয়ক সকলৰ খেতি নষ্ট হৈ পৰে।

তাৰ পিছত ঋণ যোগানৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে Bank-nationalization হোৱাৰ পিছত একে ৰাতিৰ ভিতৰতে কংগ্ৰেছ সমাজবাদ হৈ গ'ল। বুকুয়ে সমাজবাদৰ Label লাগিল। কিন্তু তাৰ পৰা খেতিয়ক সকলৰ কি হ'ল? বহুতো খেতিয়কক কোৱা হ'ল যে Bank-nationalization-এ খেতিয়ক সকলৰ ঋণৰ বাবে চাব। কিন্তু খেতিয়ক সকলে যাতে ঋণ সময় মতে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে চাব লাগে। ঋণ যোগান ব্যৱস্থা যাতে থিকমতে হ'ব পাৰে তাৰ কাৰণে নগাওঁৰ State-Bank-ক ইতিমধ্যে জনোৱা হৈছে।

(Shri Rothindra Nath Sen in Chair)

চৰকাৰে খেতিয়ক সকলক গৰু-ম'হ আদি কিনিবৰ কাৰণে ৩০০ শ মান টকাৰ ঋণ দিয়ে। এই কথাত নিশ্চয় এই সন্মানিত সদনৰ সদস্য সকল একমত হ'ব যে—তিনিশ টকাৰে বৰ্ত্তমান বজাৰত এহাল নেলাগে এটা গৰুও নেপায়। হয়তু গাখীৰ এবা দামুৰী এটা পাব পাৰে এই ৩০০ টকাত। এনে এটা কথা কৃষি বিভাগেও লক্ষ্য কৰিব লগা কথা। কৃষকসকলে যিখিনি উপাৰ্জন কৰে তাৰ উৎপাদিত খৰছৰ তুলনাত তেওঁলোকে যিখিনি ন্যায়িক দাম পাব লাগে সেইটো নেপায়। বিত্তমন্ত্ৰীয়ে অলপতে কোৱা মতে খেতিয়কে যাতে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত বস্তুৰ উচিত মূল্য পাব পাৰে তাৰ কাৰণে কিছুমান দাম চৰকাৰে বান্ধি দিছিল। কিন্তু ব্যৱসায়ী সকলে বান্ধি দিয়া দৰত ধানটো লৈ তাতকৈ বেছি দৰত ব্যৱসায়ী সকলে বিক্ৰী কৰি লাভ লব পাৰে। এইটো চাবলৈ চৰকাৰৰ Marketing আছেনে? ধানৰ দাম বান্ধি দি নগাওঁ জিলাত Apex Marketing Society-ক ধান কিনিবলৈ দিয়া হ'ল। ইপিনে ২২/২৩ টকা ধানৰ দাম বান্ধি দিয়াটো ধান কিনিবলৈ Apex-Marketing-ৰ পইচা নাই বুলি কোৱাত অভাৱগ্ৰস্থ দৰিদ্ৰ খেতিয়ক সকলে ১০/১৫ টকাত ধান বিক্ৰী কৰিলে। কাৰণ তাকে নকৰিলে তেওঁলোকে ল'ৰা-ছোৱালীৰ কাপোৰ-কানি কিনিব নোৱাৰে, কিতাপ পত্ৰ কিনিব নোৱাৰে, ঔষধ-পাতিত খৰছ কৰিব নোৱাৰে বা মহাজনৰো

ঋণ আদি পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰে। এইদৰে কম দামতে ধান বেচি শেষ কৰাৰ পিছত যেতিয়া বজাৰত ধানৰ দাম মোনে ৩০/৩২ টকালৈ উঠিল, তেতিয়া খেতিয়ক সকলক আৰু ৰক্ষা কৰাৰ উপায় নাই। আনহাতে কৃষি বিভাগৰ সমবায় বিভাগে কৃষক সকলৰ এই দৰিদ্ৰ অৱস্থালৈ অকণো ভ্ৰূক্ষেপ নকৰি অকল নগাওঁ জিলাৰ পৰাই হাজাৰ হাজাৰ মোন ধান-চাউল অসমৰ অন্যান্য ঠাইলৈ পঠাইছে। কিন্তু তাৰ ফলত অসমত কি ধৰণৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে তাৰ কাৰণে কৃষি বিভাগে বা খাদ্য বিভাগে কোনো ধৰণৰ দৃষ্টি ৰখা নাই। অকল নগাওঁ জিলাৰ পৰাই মন্ত্ৰীৰ জ্ঞাতভাৱেই ব্যৱসায়ী সকলৰ দ্বাৰা ৰেলৰ ডবাই ডবাই চাউল বাহিৰলৈ বব লাগিছে। ৰেলত বা গাড়ীত এইদৰে যাব লাগিছে যদিও কংগ্ৰেছৰ Symbol এহাল গৰু আদি।

Shri Dulal Chandra Barua—তেখেত সকলে নতুন Symbol পালে এজনী গাই আৰু দুটা পোৱালী।

(Voice একেলগে দুটা পোৱালী হৈছে)

Shri Dulal Chandra Barua—Prime Minister-ৰ Symbol এজনী গাই আৰু দুটা পোৱালী।

(হাঁহি)

Shri Atul Chandra Goswami—এটা ৰাজনৈতিক দলে সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ আগতে ৰাইজক এখন ঘোষণা পত্ৰ দি তাত কিছুমান প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে কিন্তু ভোটাৰ সকলক দিয়া সেই প্ৰতিশ্ৰুতি পালন কৰিব নোৱাৰে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—কি উপায়েৰে ৰাইজে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত বস্তুৰ থিক মূল্য পাব পাৰে তাৰ এটা উপায় দিলে ভাল হ'ব।

(A Voice—চোৰাং বেপাৰীৰ লগ এৰক)

Shri Hiralal Patwary—খেতিয়ক সকলক অসুবিধাত পেলাই যাতে বেপাৰী সকলে কম দামত ধান কিনিব নোৱাৰে তাৰ এটা ব্যৱস্থা লব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে কৃষিমন্ত্ৰীয়ে এখন ordinance পাচ কৰি তাৰ দ্বাৰাই

খেতিয়ক সকলক অসুবিধাত পেলাই নিৰ্দ্ধাৰিত দৰতকৈ কম দামত ধান কিনা বেপাৰীসকলৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা লব লাগে।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—মাননীয় সদস্যই মোৰ প্ৰশ্নটো নুবুজিলে। মোৰ প্ৰশ্নটো এয়ে যে, আমাৰ প্ৰায় ৪০ লাখ খেতিয়ক আছে। এই ৪০ লাখ খেতিয়কৰ মাজত যাতে তেওঁলোকে কম দামত ধান বিক্ৰী কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে কোনো চৰকাৰী বিষয়া নিয়োগ কৰা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সম্ভৱ নহয়। সেই কাৰণেই আমি Marketing Co-operative কৰি দিছো। ইয়াৰ উদ্দেশ্য আছিল Marketing-এ কম দামত ধান কিনি জমা ৰাখি পিছত খেতিয়কৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি সেইটো যোগান ধৰা। কিন্তু Marketing-এ সেইটো নকৰিলে।

দ্বিতীয় idea আছিল—নাগপুৰ কংগ্ৰেছত নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল Service Co-operative প্ৰত্যেক অঞ্চল আৰু গাঁৱতে থাকিবলৈ যাতে খেতিয়ক সকলৰ উৎপাদিত বস্তু উপযুক্ত দামত কিনি লৈ থিকমতে সৰবৰাহ কৰিব পাৰে। Marketing Co-Operative আৰু Service Co-operative-য়েই এই কাম কৰিব লাগিব। তাকে কৰিব নোৱাৰিলে গভৰ্ণমেণ্ট অফিচাৰ সকলে শাস্তি দিব। গতিকে খেতিয়ক সকলৰ উৎপাদিত বস্তু সুনিয়ন্ত্ৰিত হিচাবে কিনা-বেচা কৰাৰ কাৰণে দুটা উপায় আছে। সেইটোহে প্ৰশ্ন।

Shri Atul Chandra Goswami—যেতিয়ালৈকেই এটা বিজ্ঞান সন্মত ভাৱে ভূমি নীতি স্থিৰ কৰা নহয় তেতিয়ালৈকে Marketing Co-operative আৰু Service Co-operative-এ বিশেষ একো কাম কৰিব নোৱাৰে। সেইকাৰণেই আমাৰ S.S. P.-ৰ ফালৰ পৰা সদায়েই কৈ অহা হৈছে যে খেতিয়ক সকলৰ উৎপাদিত বস্তু আৰু মিলত উৎপাদিত হোৱা বস্তুৰ মূল্যৰ মাজত এনে এটা সু-নিয়ন্ত্ৰিত ব্যৱস্থা কৰা প্ৰয়োজন যাতে সেই বস্তু বিলাক কিনা-বেচা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো অসুবিধা নহয়। মিলত উৎপাদিত বস্তুৰ যাতে বজাৰ মূল্যত উৎপাদিত খৰচৰ ১½ গুণৰ বেছি নহয়। সেয়ে হ'লে সাধাৰণ কৃষক শোষিত হোৱাৰ ভয় নেথাকে।

মই আৰু এটা কথাত জোৰ দিওঁ যে নিৰ্বাচনী ঘোষণা পত্ৰত খেতিয়ক সকলৰ সা-সুবিধাৰ কাৰণে যিবিলাক প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হয় সেই বিলাক যদি পালন কৰা নহয় তেন্তে তেখেত সকল সঁচাকৈয়ে গৰিহণাৰ পাত্ৰ নহ'বনে? এই সন্দৰ্ভত ১৯৬৭ চনৰ "কংগ্ৰেছৰ নিৰ্বাচনী ঘোষণা পত্ৰ"ৰ ১৩ পৃষ্ঠাৰ এই কথাখিনি পঢ়ি দিছো—"(২৯) ভাৰতৰ কৃষি প্ৰণালীক আধুনিক গঢ় দিয়াটো দেশৰ সন্মুখত এটা জৰুৰী আহ্বান। কৃষিজাত দ্ৰব্যৰ নিম্নতম উৎপাদনৰ পৰা হোৱা বিপদৰ কথা যোৱা ২/৩ বছৰৰ অভিজ্ঞতাই আমাক কৈ আছে। এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা ১৯৭০/৭১ চনত খাদ্যদ্ৰব্যৰ উৎপাদন ১২ কোটি টনলৈ বৃদ্ধি কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা কাৰ্য্যক্ৰমৰ মহৎ তাৎপৰ্য্য আছে। অনতি বিলম্বে খাদ্য-সামগ্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত স্বাৱলম্বিতা লাভ কৰাটো দেশৰ কৃষি সম্পৰ্কীয় কাৰ্য্যক্ৰমৰ প্ৰধান প্ৰেৰণাদায়ক শক্তি হ'ব লাগে। কৃষি উৎপাদনত অগ্ৰগতি লাভ কৰিবৰ বাবে যিমান সোনকালে সম্ভৱ জলসিঞ্চনৰ সা-সুবিধা সৰ্বোচ্চ পৰিমাণে যোগান ধৰা প্ৰয়োজন। বৃহৎ আৰু মজলীয়া ধৰণৰ জলসিঞ্চন আঁচনি যতেই সম্ভৱ, অনতি বিলম্বে হাতত লোৱা উচিত, কিন্তু আমি বৰ্তমানে ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ বিস্তৃত কাৰ্য্যক্ৰমৰ ওপৰত বেছিকৈ নিৰ্ভৰশীল হবলগীয়া হ'ব পাৰে। এই উদ্দেশ্যে মাটিৰ ওপৰে-তলে থকা সমগ্ৰ দেশৰ জলসম্পদখিনিৰ বিষয়ে জৰীপৰ কাম জোৰেৰে চলোৱা আৱশ্যক হৈ পৰিছে। জলসিঞ্চনৰ কামত আমাৰ জলসম্পদ ব্যৱহাৰ কৰাৰ এটা প্ৰগতিশীল আৰু বিস্তৃত কাৰ্য্যক্ৰমৰ বাবে যথেষ্ট পৰিমাণে অৰ্থ আৰু সামগ্ৰীৰ নিৰ্দ্ধাৰণ হ'ব লাগে। এই সন্দৰ্ভত গ্ৰাম্য অঞ্চলত বিজুলীশক্তি যোগান ধৰাৰ এটা বিশেষ তাৎপৰ্য্য আছে। নাদ আৰু গভীৰ নলী-নাদৰ পৰা পানী তুলিবৰ বাবে পাম্প চলাবলৈ অধিক পৰিমাণে বিজুলীশক্তি যোগানৰ ব্যৱস্থা হোৱা উচিত।"

এতিয়া গ্ৰামাঞ্চলত বিজুলী যোগানৰ এটা ব্যৱস্থা হৈছে। মিছা আৰু কুঁৱৰীতল অঞ্চললৈ বিজুলী যোগান হৈছে যদিও কেৱল ৰাস্তা পোহৰাবৰ কাৰণে আৰু ঘৰ পোহৰাবৰ কাৰণেহে বিজুলী যোগান হৈছে। বিজুলী

শক্তিৰ জৰিয়তে পানী উত্তোলন কৰা নাইবা খেতি পথাৰত পানী যোগান ধৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। ভাৰতৰ আন আন প্ৰদেশত বিজুলী শক্তিয়ে যেনেদৰে কাম দিছে আমাৰ অসমত তেনেদৰে নহয়। পায়াৰ পাম্প আৰু Deep tubewellৰ ভাল ব্যৱস্থা আমাৰ ইয়াত নাই।

Shri Hiralal Patwary—Agriculture বিভাগে Demand বিলাক মানি নলয়। মোৰ সমষ্টিৰ পৰাও আঁচনি পঠিয়াই দিছো কিন্তু কৃষি বিভাগে নপঠিয়াই।

Shri Atul Chandra Goswami—আজি এইবিলাক কথালৈ কৃষি বিভাগে চকু দিয়া উচিত। কৃষি বুলিলে সাধাৰণতে অসমৰ কৃষকসকলে মাত্ৰ দুটা খেতিকেই বুজে। আহু আৰু শালি ফচল আৰু অন্যান্য খেতি অৰ্থাৎ বুট-মাহ, সৰিয়হ আদি খেতিৰ কথালৈ আমাৰ খেতিয়কে দৃষ্টি নিদিয়ে। আকৌ কমলা টেঙা আমাৰ এটা ডাঙৰ সম্পদ। কিন্তু এই খেতিতো যি বেমাৰ লাগিছে তাৰ পৰা এই খেতিও নিৰ্মূল হব বুলিহে ভাব হৈছে। তাৰ পিচতে গোল নেমু আৰু কাগজি নেমুৰ খেতিও আমাৰ গ্ৰামাঞ্চলত আগতে প্ৰচুৰ পৰিমাণে আছিল কিন্তু বৰ্ত্তমান এই খেতিতো নতুন বেমাৰে দেখা দিছে। সেয়ে খেতিয়ক সকলৰ মাজত ভীতিৰ কাৰণ হৈ উঠিছে। আমাৰ সন্মানিত সদস্য এজনে কৈছে যে পঞ্চায়ত বিলাকে ফাৰ্ম খুলিছে—জনসাধাৰণক উপকৃত কৰিবলৈ। কিন্তু তেনেকুৱা ফাৰ্ম দুই এখন দেখাৰ মোৰ সৌভাগ্য ঘটিছে। কলিয়াবৰ অঞ্চলত ফাৰ্ম নকৰা অৱস্থাত বাইজে কৰোতে সৰিয়হৰ খেতি অধিক হৈছিল কিন্তু বাইজৰ হাতৰ পৰা পঞ্চায়তৰ অধীনলৈ অনাৰ পৰা সৰিয়হ খেতি নোহোৱা হ'ল। তাত কেৱল তামোলৰ পুলি আৰু নাৰিকলৰ পুলি ৰুই দিছে। কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ে বৰকৈ ঘূৰি ফুৰে এইবোৰ ঠাইত কিন্তু 'দেখ দেখ দৈৱকীৰ গভুৰা ল'ৰা' হৈ এই ঠাইবোৰ এতিয়াও পৰি আছে।

আকৌ বীজ নিগমে কি কৰিছে, কেনে ধৰণৰ কাম কৰিছে আমি নাজানো। গাওঁত সৰ্বসাধাৰণ মানুহৰ ৩/৪ জনীকৈ গাইগৰু আছে কিন্তু

গাখীৰ ওলাই মাত্ৰ দুপোৱা। "মোমাইতৰ গাই খীৰায় মোৰ নাম দুধকোঁৱৰ"। উন্নত জাতৰ বলধ বা গাই-গৰু Exhibitionত বহু টকা খৰচ কৰি দেখুৱা হয়। কিন্তু সিও আমাৰ চৰকাৰৰ নিজা নহয়। কোনোবা মাৰোৱাৰীৰ পৰাহে Sindri Bul আনি দেখুৱায়। Agriculture বিভাগৰ নিজা নহয়।

গাওঁত আধা পোৱা এপোৱা গাখীৰ ওলোৱা গাই-গৰু দোবলৈ গৈ ভোকত শুকাই থকা গৰুজনীৰ পেটৰ কাঁউত কৰে মাত শুনি গাখীৰ লুকালে বুলি দোবলৈ এৰে। কিন্তু P.G.R. ৰ নামত হাজাৰ হাজাৰ বিঘা মাটি আছে যদিও উন্নত সঁচৰ ষাড়-গৰু বা গাই-গৰু নোহেৱাৰ বাবে কোনো কামতে আগবাঢ়িব পৰা নাই।

পশু পালনৰ ভিতৰতে Poultryৰ কথাও পৰে। মই সেই সম্বন্ধে কব নোখোজোঁ। কেৱল সৰহ শস্য উৎপাদন কৰা Signboard এখন আঁৰি দিলেই বা ৰেডিঅ'ৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰ কৰিলেই কাম আগনাবাঢ়ে। প্ৰকৃত খেতিয়কক মাটিৰ মালিকীস্বত্ব দিব লাগে। জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অসমত ছমাহ ধৰি নাওঠ হৈ থকা খেতিপথাৰৰ মালিকৰ ওপৰত অধ্যাদেশ কৰি tax লগাব লাগে। তেতিয়াহলেহে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমি আগবাঢ়িব পাৰিম।

আমাৰ পশু পালনৰ ক্ষেত্ৰত পশু-চিকিৎসালয় আছে যদিও কোনো কামত অহা নাই। মই আমগুৰী গাওঁ পঞ্চায়তলৈ গৈ দেখিলো যে Veterinary field Asstt. এজন তাত আছে যদিও কোনো ঔষধ-পতি নাই। ১½ মাইল দূৰৰ পৰা পানী আনিব লাগে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পৰা। পায়খানা নাই। তেওঁক যি কাৰণত কুঠৰীৰ ৰখা হৈছে তাৰ কাৰণে ঔষধো নাই। চৰকাত গৰু Rinderpestত মৰিছে। এইবিলাক কৰিবলৈ কৈ মোৰ বক্তৃতা সামৰিলো।

Shri Lakhyadhar Choudhury—শ্ৰদ্ধেয় চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, আজি কৃষি বিভাগ আৰু পশুপালন বিভাগৰ ওপৰত উত্থাপন হোৱা motion

টোত কৰবলৈ দিয়া কাৰণে জয়জয়তে আপোনাৰ ওচৰত কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। এই বিষয়ে মই কব খোজো যে, ভাৰতৰ বা অসমৰ কৃষি ব্যৱস্থাত যি অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগিছিল—তাৰ নীতি, প্লেন বা বাজেটত সদায় দেখি আহিছো যে উদ্যোগ শিল্পক যি অগ্ৰাধিকাৰ দি আহিছে ঠিক তেনেদৰে হোৱা নাই। আনফালে আমাৰ বেছি সংখ্যক লোক অৰ্থাৎ খেতিয়ক সকলৰ আৰ্থিক অৱস্থা দিনক দিনে বেয়া হৈ আহিছে। যদি তিনিটা পৰিকল্পনা চোৱা যায় তেন্তে দেখা যায় যে per-capita income বেছি ভাগ কৃষিত হৈছে। কিন্তু ধনৰ ক্ষেত্ৰত বা priorityৰ ক্ষেত্ৰত কৃষি বিভাগক priority দিয়া হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই আশা কৰো কৃষি প্ৰধান দেশ—অসমত উদ্যোগ বঢ়াবলৈ হলে কৃষিৰ ওপৰত যথেষ্ট মনোনিবেশ কৰিব লাগিব। অৱশ্যে বাজেটৰ কথা মই কব খোজা নাই। বাজেট ভাষাৰ বিতৰ্কৰ বিষয়ত অংশ গ্ৰহণ কৰা হব। প্ৰথমতে বিজুলীশক্তি উদ্যোগ আৰু কৃষিৰ মাজত কি ব্যৱধান আৰু কোনটোক কোলাত লৈছে আৰু কোনটোক বোকাত থোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে চাওক। উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰথমতে ধন দিয়ে মেচিন দিয়ে, কিন্তু তাতো Higher purchaseৰ ব্যৱস্থা আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে চন্দ্ৰপুৰৰ Hard-Board Factoryৰ কথাকে ধৰক। চৰকাৰে ধাৰ দি আছে কিন্তু পৰিশোধৰ ব্যৱস্থা নাই।

তাৰ পিছত মায়ঙত বিজুলীশক্তি দিছে, কিন্তু এতিয়াও তাত বিজুলী নাই, তাঁৰ কেইডাল আৰু "লাইটপষ্ট" নাই, current নাই। যোৱা ৮ তাৰিখে গৈ দেখি আহিছো। তাৰ খেতিয়ক বিলাকে কোনোবাই ৩০ টকা আৰু কোনোবাই ৪০ টকা দিব লাগে। তাৰ পিছত বিজুলী বিভাগে ৰাজহৰ বেমেজালি দেখুৱাই খেতিয়কে ৰাজহ দিয়া স্বত্বেও বিজুলীশক্তি বন্ধ কৰি দিলে। এতিয়া মায়ঙত বিজুলীশক্তি যোগানৰ দ্বাৰা বৰো খেতি হোৱা নাই লাহনিৰ দ্বাৰাহে হৈছে। গতিকে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত খেতিয়ক সকল লাভবান হোৱা নাই। তাৰ পিছত কাছাৰ জিলাত

"পেকেজ প্রগ্ৰাম"ৰ ঠাইত "পকেট প্রগ্ৰাম" হ'ল। তাৰ কাৰণে ঘৰ বন্ধা ঠাই ঠিক নোহোৱাকৈ ঘৰ বন্ধাৰ Final payment হৈ গ'ল আৰু ঘৰ সম্পূৰ্ণ হোৱা বুলি চাৰ্টিফিকেট ল'লে। "পেকেজ প্রগ্ৰাম"ৰ এনেকুৱা অৱস্থা হৈছে। গতিকে "পেকেজ প্ৰগ্ৰাম"ৰ বিষয়ে আমাৰ বিধান সভাৰ কেইজনমান সদস্য লৈ অনুসন্ধান কৰিব লাগে।

তাৰ পিছত seedৰ কথালৈ আহো। ১৯৬৪-৬৫ চনত wheat seed আনিবৰ কাৰণে গোটেই ভাৰতবৰ্ষ এৰোপ্লেনেৰে ভ্ৰমণ কৰি কেইমোনমান wheat seed ১১৯ টকাত অৰ্ডাৰ দি আহিলে। কিন্তু সেই seed নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ত আহি নাপালে। তাৰে কিছু ৫০ টকাত বিক্ৰী কৰিলে আৰু কি কৰিলে হিচাব নাই। লোকচান হ'ল ৩০ লাখ টকা। অক্টোবৰ কি নবেম্বৰ মাহত এইটো হৈছিল। আকৌ ২৬ জানুৱাৰীৰ দুৰ্ঘটনাত সামান্য দোকান এখনেও লাখ লাখ টকা পাইছে আৰু আনফালে মথাউৰি ভাঙি বহুত খেতিয়ক ৰাইজৰ ভড়াল উদং কৰিলে, ধাননি পথাৰ বালিয়ে পুটি দিলে অথচ তাৰ কোনো ব্যৱস্থা নহ'ল। এই অৱস্থা ৰঙিয়া, হাজো, কমলপুৰ আদিত হৈছিল। কমলপুৰত বৰুৱাজালীত দুই হেজাৰ বিঘা মাটিত ৬/৭ ফুট পৰ্য্যন্ত বালিয়ে পুটি পেলালে। যিদৰে মন্ত্ৰী, চৰকাৰী বিষয়া Agriculture Engineer গ'ল মই ভাবিলো অচিৰে কাম হব। কিন্তু ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনলৈ তাৰ ৰাইজৰ কোনো ব্যৱস্থা নহ'ল অৱশ্যে এতিয়া File টো ক'ত আছে কোনেও কব নোৱাৰে। সেই বিলাক অঞ্চলৰ মানুহৰ এতিয়া নিঠৰুৱা অৱস্থা। অৱশ্যে মিলিটাৰী কেম্পটো ওচৰতে হোৱাত দিনে তিনি টকা হাজিৰা কাম কৰি কিছু ৰক্ষা পৰিল। তাৰ পিছত অসমৰ climateৰ কাৰণেই নেকি অসমত বাস কৰা হিন্দুস্থানী, সিন্ধী আদি লোকসকলে সকলো একে হৈ যায়। শ্বিলঙৰ পৰা ঢকিয়াই বাহিৰ কৰি নিদিয়ালৈকে ভৈয়ামলৈ কৃষি বিভাগটো যাব নোখোজে। গতিকে Agriculture Department টো শিলঘাটত থাকিলে ভাল হয়। এতিয়া সাধাৰণ মানুহৰ জীৱিকাৰ কথাটো পুণীয়ে

ঢকা পুখুৰীৰ নিচিনা হৈছে। Agriculture মন্ত্ৰী, অফিচাৰ আদিয়ে গৈ মানুহ বিলাকৰ আগত সকলো কাম হব হব বুলি কৈ আহে পিছত একোৱেই নহয়। দুখীয়া খেতিয়কে আহি ইয়াত নিজে তেওঁলোকৰ অভাৱ অভিযোগৰ কথা Agriculture ডিৰেক্টৰৰ ওচৰত উত্থাপন কৰে অথচ কামত একোটোৱেই নহয়। তেওঁলোক ইয়াত ইমান আৰামত আছে ৮০ ভাগ দুখীয়া খেতিয়কৰ কথা কি মনত থাকিব। সেই কাৰণে Agriculture Department টো সোনকালে ভৈয়ামলৈ নিব লাগে। ত্ৰিপাঠী ডাঙৰীয়াই কৃষি বিদ্যালয়ক লৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছে। কিন্তু কৃষি বিদ্যালয় কৃষকৰ কোনো কামত নাহে। "All that glitters are not gold". ইঞ্জিনিয়াৰে কি খেতি কৰিব ? কোনো Reclaimation project নাই। অসমান খেতিৰ মাটিক সমান কৰিব লাগিব।

কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ফালে আপোনালোকে অলপ চকু দিব লাগে। মই কিয় কৈছো—কিছুদিন আগতে কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত Peasants rally হৈছিল। Peasant rally—তাত ধুতী পিন্ধা মানুহ নাই, coat pant পিন্ধা মানুহ বেছি। Vice Chancellor ৰে তাত Housic খেল খেলিছে। এইটো এটা gambling game নহয় নে ? এতিয়াও এই ব্যৱসায় চলি আছে। ১৫/২০ দিন কি এমাহ মান হ'ল। Housic আগতে কলেজৰ ভিতৰত বহিছিল এতিয়া বাহিৰে ভিতৰে গোটেই খনতে খেল চলিছে। তাত এটা woman club হৈছে। Every woman, every lady of that Campus must go to the club in the evening—(Voice—ক'ত ? ক'ত)—in your Veterinary College University.

বিশ্ববিদ্যালয়ত মহিলাৰ আপত্তি মই নিজে শুনিছো। আবেলি পৰত ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়াবৰ সময় নাই, কাৰণ তেওঁলোক club লৈ যাব লাগে নহলে Husbandৰ চাকৰি যায়। তাৰ কাৰণে আকৌ ওখ গেৰুৱাৰ চেণ্ডেল লব লগা হৈছে। সেই কাৰণে কৈছো—অৰণ্যে কৃষি

মন্ত্ৰীকো কৈছো—আজি তেখেত নাই। ত্ৰিপাঠী মহোদয়! আপুনিটো note কৰিও লোৱা নাই—অৱশ্যে বেছি কথা চিন্তা কৰিব নোৱাৰে যিহেতু Budgetৰ চিন্তা আছেই। আপোনাৰ চিন্তা কেনেকৈ স্কুল-কলেজক grant নিদিও।

তাৰ পিছত গাখীৰ। গাখীৰ আপোনালোকে pure খোৱা নাই। আমাৰ শ্ৰীনন্দ ডাঙৰীয়াই বোলে third classত travel কৰি ৰেল যাত্ৰাৰ অৱস্থা বুজিছে। আপোনালোকে উলাওক— মই নিজে make up কৰি দিম। যদি pure বুলি প্ৰমাণ কৰিব পাৰে যি শাস্তি দিয়ে দিব। গাখীৰ যিমান গেলা পানী তাতকৈ বেছি। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওচৰেদি বিলপাৰৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ যিবোৰ গাখীৰ যায় সেইবোৰৰ কথা ভালকৈ জানো অৱশ্যে জাগিৰোডত কি হয় নাজানো। মোৰ চিনাকী গাখীৰৱালা এজনে এদিন কলে—আপুনি এই গাখীৰ নাখাব। নিজে গাই কিনি লওক, গাই কিনা ঋণ পাব নহয়? আপুনি MLA যেতিয়া লিখি দিলেই পাব। শুনিছো ছিলংতো এই depttৰ loss হৈছে। আপোনা-লোকক বেয়া পাই কোৱা নাই—কিন্তু এইবোৰ খোৱাৰ পৰা লৰা-ছোৱালী-বোৰৰ কোনো মঙ্গল সাধন হোৱা নাই।

তাৰ পিচত আহিল Agro Industry. Agro industryত লোহাৰ বাহিৰে একো নাপায়। এতিয়া বোলে fund ও নোহোৱা হৈছে।

(A voice—Director কোন?)

শ্ৰীযতীন হাজৰীকা। ইয়াৰ পৰা machine হে পাব খেতিৰ একো নহব। আপোনালোকে লাখ টকা খৰচ কৰি নামৰূপত Fertiliser Corporation কৰিছে অথচ কামৰূপত গৰু কিনাৰ ধনৰ অভাৱৰ কাৰণে খেতিয়কে হাল জুৰিব পৰা নাই। Agricultureত first priority দিব লাগে নহলে আমাৰ দেশৰ মঙ্গল নহয়। Agricultureত Indiaৰ record ভাল নহয়। তৃতীয় পৰিকল্পনা গ'ল—৬৫ পৰা ৭৯ মিলিয়ন টন আকৌ ৭ লাখৰ পৰা ৫০ লাখ টনলৈ বাঢ়িছে। দেশত Socia-

lism কৰিছে। Capitalism উঠাই দিব খুজিছে। কিন্তু আন ফালে আমি দেখিছো যে বিৰলা গোষ্ঠীক credit corporationৰ পৰা যথেষ্ট টকা দিছে। কৃষকে গৰু কিনিবলৈ টকা পোৱা নাই। এনেকুৱা এটা কেচত মৰো State Bank লৈ এবাৰ গৈছিলো। আৰু তাত দেখিবলৈ পালো এজনে কৈছে sen Patwary's report. মই পাটোৱাৰীকো সুধিলো? কিন্তু জানিব পাৰিলো সেইজন কোনো পাটোৱাৰী নামৰ মানুহ নহয়—মাটি জোখা পাটোৱাৰী হে।—অৰ্থাৎ মণ্ডল। গতিকে কওঁ এইবিলাক লোণ যাতে খেতিয়কে সহজে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে যাতে ভাল ব্যৱস্থা কৰে।

আমাৰ ত্ৰিপাঠী ডাঙৰীয়া পণ্ডিত মানুহ—তেখেতে মোৰ কথাবিলাক Note কৰা নাই। মোৰ কথানো কি Note কৰিব—তেখেতে বাজেটৰ হিচাপ কৰোতেই গৈছে। আমি কোৱা কথাবিলাক গালো বালো খুলাকটিৰ তালহে হৈছে। মই অফিচলৈ হাজো আৰু বকোৰ খেতিয়কৰ লগতো গৈছো। কিন্তু চাহ খোৱাৰ বাহিৰে কাকো সহায় কৰি দিব পৰা নাই। এই ব্যৱস্থা খেতিয়কে বুজাকৈ সহজ কৰিব লাগে। যিখন form তাক fill up কৰিবলৈ আপোনাৰ নিচিনা পণ্ডিতৰো ১০ বাৰ ভুল হব। এবাৰ ১ খন form fill up কৰি দিলে—যে ৯ হাজাৰ Land improvement কৰিম আৰু ৮ হাজাৰেদি খেতি কৰিম। তেখেত সকলে ক'লে আগতে ৯ হাজাৰ improve কৰক তাৰ পিচত ৮ হাজাৰ পাব। এইবাৰ improve কৰা বুলি জনাইছো—কি কৰে নাজানো।

আমাৰ Indira বাইদেৱে বেঙ্ক nationalise কৰিয়েই সমাজবাদী বুলি ইলাজাৰী কৰিলে কি হব।

কৃষি বিদ্যালয়ৰ কথা এৰি এৰি থৈ আহিলো। কওঁ শুনক। এটা কথা মনত পৰিছে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এজন Professorক Vice-chancellor এ নিজৰ বাস ভৱনৰ পৰা ২৪ ঘণ্টাৰ notice দি উলিয়াই দিলে, তেওঁ গৈ Hostel ৰ room ত থাকিল। প্ৰতিবাদ কৰিব নোৱাৰে কাৰণ চাকৰী যায়—এই হ'ল ব্যৱস্থা।

তাৰ পিছত পাচলিৰ কথা কওঁ। পাপ লুকাই নাথাকে, চোৰ ধৰা পৰিবই। খহনীয়া চাবলৈ যাওঁতে ধাৰাপুৰত দেখিলো Agriculture ৰ গাড়ীখন বৈ আছে কাৰণ তাত ৰবি, মূলা, লাও, বেঙেনা সংগ্ৰহ কৰিব। ভাত দালালি। প্ৰকৃত খেতিয়কৰ পৰা গোটেইখিনি ১০ টকাত আনি আকৌ তাতেই বিক্ৰী কৰে। Transistor লৈ কাৰবাৰী বহি আছে। আপোনালোকে যিবোৰ শাক-পাচলি আমাৰ Agriculture farmৰ পৰা আহিছে বুলি ভাবি আছে এই সকলো ভুৱা। সেইবোৰ ধুপধৰা, ধাৰাপুৰৰ ফালৰ পৰাহে আহে। মোৰ বিশেষ কবলৈ ইচ্ছা নাই, ত্ৰিপাঠী ডাঙৰীয়াৰ ওপৰত বিশ্বাস আছে—তেখেত যদি মোৰ লগত বিশ্ববিদ্যালয়লৈ যায়—অৱশ্যে যাবলৈ ভয় কৰিব পাৰে—পলুৱাই নিম বুলি—তেখেতৰ নিজৰ বিষয়া পঠিয়ালে মই এইবোৰ প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাব পাৰিম। গতিকে এই বিভাগটো অনতি পলমে সংশোধন কৰিব লাগে আৰু অফিচ তুৰন্তে নমাই নিব লাগে।

M. Shamsul Huda—Mr. Chairman, I want a clarification.

Mr. Chairman (Shri Sen)—You want clarification from whom ?

M. Shamsul Huda—From hon. Member Shri Choudhury.

Mr. Chairman—An hon. Member cannot ask for any clarification from another hon. Member.

•Jonab Rahimuddin Ahmed—माननीয় চেয়াৰমেন মহোদয়, আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে যোৱা কালি অৰ্থনীতি সম্বন্ধে যি সমূহ কথা ডাঙি ধৰিলে—আমি ভাবিছিলো তেখেতৰ ভাষণত আমি কিছুমান শুৱলা কথা শুনিবলৈ পাম, দেশৰ উন্নয়নমূলক কামত আমাক কিছুমান সু-উপদেশ দিব। কিন্তু সেইবোৰ আমি তেখেতৰ ভাষণত নাপালো। তেখেত সকলে যিবিলাক কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়িছে তাৰ ভিতৰত এটা দন্তালনিহে আমি দেখা পাইছো।

বসন্ত ঋতু পৰিহাৰ কৰি মই আহিছিলো ইয়াত কিছুমান শুৱলা কথা শুনিবলৈ পাম বুলি। কিন্তু ইয়ালৈ আহি মই হতাশ হৈ পৰিলো।

মই যেতিয়া বিয়া কৰাবলৈ দৰা সাজি ওলাইছিলো তেতিয়া কিছুমানে মোক কৈছিল—ঐ বাদ্ধে, তুইহে অসমৰ প্ৰকৃত মৰ্য্যদা ৰক্ষা কৰিছ। তুইহে অসমৰ চিম্বলৰ প্ৰতীক। (হৰ্ষধ্বনি)

আপোনালোকে যিবিলাক বিষয়ক Priority দিব লাগে সেই সম্বন্ধে সম্পূৰ্ণ অসত্য কথাবিলাক প্ৰকাশ কৰিছে। অসমৰ ৰাজনৈতিক, অৰ্থ নৈতিক আৰু সামাজিক যিটো ক্ষেত্ৰ সেইটোৰ আচল প্ৰকাশ হোৱা নাই। অফিচাৰ আৰু বিষয়া সকলে আপোনালোকক ভুল ৰিপোৰ্ট দিছে আৰু তাকে আপোনালোকে আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। কৃষি সম্বন্ধে মই কব খোজো কৃষকক আপোনালোকে স্বাৱলম্বী কৰিব খুজিছে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে কৃষকক স্বাৱলম্বী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যি ভুল প্ৰণালী লৈছে তাৰ দ্বাৰা কৃষকৰ মেৰুদণ্ড ভাঙ্গিহে পেলাইছে। আপোনালোকৰ ওপৰত যদিও মোৰ শ্ৰদ্ধা আছে, আপোনালোকে বিষয়া সকলৰ ভুল নোটৰ ওপৰত যি মূল্য দিছে তাৰ পৰা আপোনালোকৰ ওপৰত ৰাইজৰ শ্ৰদ্ধা কমি যাব।

Mr. Chairman—Order, order. Unfortunately we are again running short of quorum. Please take your seat.

M. Shamsul Huda—Mr. Chairman, it is unfortunate that regarding sanction of non-recurring grants to educational institutions, today the party in power is holding a standing committee and they have invited all the Govt. officers with their files, We would request you to go for a while and verify.

Mr. Chairman—There is no such rule that the Chair be guided as such. My concern is only to see whether there is quorum and the business of the House is functioning. The hon member is advised to take it in the proper forum,

Shri Dulal Chandra Barua—Mr. Chairman, Sir, you should not be guided by us, but you are to guide us. The short of quorum is mainly due to the fact that the D.P.I. sanctioned certain grants according to rules but that has been cancelled by the Congress Party and all orders have been stopped. Now again the distribution is going on and most of the Congress Members are there.

Mr. Chairman—I think the hon. Deputy Speaker has taken note of this fact when it was reported by some hon. Member.

M. Shamsul Huda—The standing committee of the Congress Party is going on ...

Mr. Chairman—I have already ruled out that contention. I am not concerned about what is going on outside. Mr. Rohimuddin please proceed.

Shri Dulal Chandra Barua—We want a clarification as to whether the Government officials with the files with distribution lists can be asked to come to the Party Room.

Mr. Chairman—The hon. Member is killing his own time Today is fixed for Private Members' business. We should remember that the time at our disposal is limited. No extra-territorial matters should be brought in.

Jonab Rahimuddin Ahmed—माननीय চেয়াৰমেন মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কব খুজিছো যে চৰকাৰে যি সমূহ আঁচনি কৰিছে সেই আঁচনি সমূহ যাতে সাফল্যমণ্ডিত হয় আৰু তাত যি টকা ধৰা হৈছে সেই টকা যাতে অপব্যয় নহয়। খেতিয়কৰ সুবিধাৰ বাবে চৰকাৰে জলসিঞ্চনৰ যি আঁচনি হাতত লৈছে তাৰ দ্বাৰা ৪০ হেজাৰ একৰ মাটিহে জলসিঞ্চন কৰা হৈছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কালি কৈছে। মই এইটোত তেখেতক দোষ নিদিওঁ। তেখেতে ভুল ৰিপোৰ্টৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আমাক এই ৰিপোৰ্ট দিছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় তেখেতসকলে

কাৰ্য্যসক্ষমতা দেখুৱাবৰ কাৰণে এই ৰিপোর্ট দিছে। মই কব খোজো মন্ত্ৰী মহোদয়ে সত্য ৰিপোর্ট দিয়া নাই।

আজি যমুনা Irrigation আঁচনিত চাৰিটা মৌজাত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰটো হাজো আৰু যোগীজান মৌজাত জলসিঞ্চন হোৱা নাই এই ক্ষেত্ৰত এক হেজাৰ বিশ বিঘা মাটিৰ সংস্থান নিৰুপন কৰিছে। কিন্তু প্ৰয়োজনীয় ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে ৫০/৬০ বিঘা মাটিতো এইটো কাৰ্য্য সম্পাদন কৰিব পৰা নাই আৰু উদ্দেশ্য মতে কাম কৰি দেখুৱাই দিব পৰা নাই।

(A oice—তাত Reserver system হৈছে নেকি ?)

Reserver তাত হব নোৱাৰে বুলি আগতে এটা মত প্ৰকাশ কৰিছে। কাৰণ ইয়াত কোনো ফালৰ পৰা সহায় পোৱা নেযাব। কিন্তু যদি তেওঁলোকে কেতিয়াবা পিয়ল কৰিছে তাত তেওঁলোকে সম্পূৰ্ণ কৈ পিয়ল কৰা নাই আৰু তাত অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰি দিছে এই চৰকাৰী বিষয়া সকলে। ওখ Level ত এই আঁচনি সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। যি পিনে নলাটো গৈছে তাৰ ওচৰত ডামটো বৰ ওখ। যিটো ডাঙৰ নলা আহিছে তাৰ পৰা মাত্ৰ ২০/৫০ বিঘা মাটিলৈহে পানী গৈছে। বাকী অংশ শুকাই আছে। কৃষকে নলা কাটি পানী নিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু নিব পৰা নাই।

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Barrage এটা আছে। সেইটো যিমান ওখ হব লাগে সিমান হোৱা নাই।

Shri Rahimuddin Ahmed—ওখ Level ত নলাবিলাকেদি পানী যাব নোৱাৰে। ইঞ্জিনিয়াৰ বিলাকে Report দিব পাৰে কিন্তু সেইতো সত্য কথা নহয়। আপুনি নিজে চালেহে সেইটো পাব।

মন্ত্ৰী মহোদয়ে তালৈ গৈছিল আৰু আমি ভাবিছিলোঁ তাত পানী হব। যদি আপোনালোকে কৃষক সকলক স্বাৱলম্বী কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া হলে আপোনালোকৰ আঁচনি বিফলে যাব।

আজি বিজুলীশক্তি দিম বুলি জনাইছে আৰু কোনো কোনো ঠাইত বিজুলীশক্তি দিছে। বিজুলীশক্তি নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চকুত পৰিছে যে কপাহবাৰী মৌজাৰ উত্তৰ অংশত আৰু ন-মাটি মৌজাৰ উত্তৰ অংশত বিজুলীশক্তিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কিন্তু উত্তৰ পাৰত বিজুলীশক্তিৰে পানী নিদিলেও হ'লহেতেন। কাৰণ প্ৰাকৃতিক নিজৰাৰ পৰাই কৃষক সকলে এতিয়া পানী লৈ আছে। তাৰ দক্ষিণ অংশত যি মাটি আছে, তাতেহে বিজুলীশক্তিৰ যোগান দিব লাগে।

য'ত এইটো হৈছে বোধকৰো এইটো ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ চকুত পৰা নাই কিম্বা কোনো কাৰণত থাকিব পাৰে কাৰণ উত্তৰ অংশৰ কৃষক বিলাক অলপ ধনী সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ। ইয়াত ঘটনা সোমাই আছে। এই সকলো কথা মই ইয়াত কব নোৱাৰোঁ। কৃষকক স্বাৱলম্বী কৰিম বুলি আপোনালোকে বহুত দিনৰ পৰা আশা দি আহিছে। প্ৰত্যেক গাওঁসভাতে একো একোটা আঁচনি লৈ ১২ হেজাৰ মোন কঠিয়া ৰাখিব পৰা একো একোটা গোদাম কৰাৰ কথা আছিল। কিন্তু দেখা গল আজি-লৈকে আপোনালোকে কৃষকক আৱশ্যকীয় কঠিয়া আদিৰ যোগান ধৰিব নোৱাৰিলে। যি কঠিয়া কৃষি বিভাগৰ পৰা দিয়ে সেইবিলাকৰ শতকৰা ৫০% ভাগেই সঁচৰ অনুপযোগী। মাত্ৰ কাগজে-পত্ৰে দেখুৱাই ইমান ধান কৃষকক বিতৰণ কৰিলে; কিন্তু যি ধান কৃষকক দিয়া হৈছিল তাৰ কেতিয়াবা অনুসন্ধান কৃষি বিভাগে কৰিছিলনে? কেতিয়াও কৰা নাই। আজি ২২ টকা মোনে মূল্য নিৰূপণ কৰি নৱেম্বৰ, ডিচেম্বৰ মাহতে ধান সংগ্ৰহ নকৰিলে। ফলত কৃষকৰ মেৰুদণ্ড ভাঙি গৈছে। আনহাতে পুজিপতি সকলে ইয়াৰ মোনাফা লাভ কৰিছে। কৃষক সকলে আজি ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়োৱাৰ লাগে, খাজানা দিব লাগে; কিন্তু সেই কৃষক সকলৰ পৰা চৰকাৰে পুজিপতি সকলৰ দ্বাৰা ধান সংগ্ৰহ কৰিলে। এনেদৰে পুজিপতি সকলক চৰকাৰে অবাধ গতি কৰিবলৈ দিছে। আপোনালোকে যিটো দাম নিৰূপণ কৰিলে তাৰ পৰা কৃষকক বঞ্চিত

কৰিলে। ১৮ টকা ১০ অনা ধানৰ দামৰ ঠাইত কৃষকে পালে ১২/১৪ টকা মোনেহে। আনহাতে আপোনালোকে সেই ধানকে পুজিপতি সকলৰ দ্বাৰা পশ্চিমবঙ্গলৈ পঠাইছে। এতিয়া হোজাই বজাৰত পুজিপতি সকলে অবাধে চাউলৰ প্ৰতিমোনত ৫১/৫২ টকা লৈছে। এনেদৰে কৃষক সকল কেনেকৈ স্বাৱলম্বী হব পাৰে। যদি কৃষক সকল স্বাৱলম্বী হৈ নাথাকে তেন্তে আপোনালোকে ক'ৰ ক'ত লগাৰ। কৃষক সকলক সহায় কৰিবৰ কাৰণে Land mortgage Bank ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু সৰ্বসাধাৰণ মানুহে ৫০০ টকা ঋণ লবলৈ হলে ২০০ টকা খৰচ কৰিব লাগে। তেওঁলোকে Land Mortgage Bank ৰ পৰা ঋণ লবলৈ এখন Form Fill up কৰি আবেদন কৰিব লাগে। কিন্তু বিষয়া সকলৰ ইমান অনুগ্ৰহ যে, তেওঁলোকে আজিলৈকে ঋণ নেপালে।

মৰাপটৰ সময় আহিছে, দলে দলে গৈ সভা-সমিতিয়ে কব যে সকলো ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। কিন্তু সকলো মিছা কথা। শেষত কাবুলীৰ ওচৰলৈ যাব লগা হয়। যদি চৰকাৰী বিষয়া সকলৰ কাৰ্য্য-কলাপৰ ওপৰত তীক্ষ্ণ দৃষ্টি ৰখা হয় তেন্তে জনসাধাৰণে নিশ্চয় শ্ৰদ্ধা কৰিব। কংগ্ৰেছী মেম্বাৰ সকলে প্ৰকাশ্যে সভাত মোৰ Symbol টো কিয় এনেকুৱা হৈছে বুলি কৈছে। অশিক্ষিত, নিৰক্ষৰ কৃষক সকলে কোৱা কথা বিলাক বিশ্বাস কৰে। ইয়াত যিবোৰ কথা কোৱা হয়, সেই বিলাক আমি জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰো। চৰকাৰে কি আঁচনি হাতত লৈছে ইত্যাদি কথা বিলাক আমি প্ৰচাৰ কৰো। আমাক কি সমিধান দিলে ইত্যাদি। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয় সকলক অনুৰোধ কৰো এতিয়াও জনসাধাৰণক সেৱা কৰিব পাৰিব—যিহেতুকে জনসাধাৰণৰ সেৱাৰ কাৰণে প্ৰতিজ্ঞা গ্ৰহণ কৰিছে। আজি ভূমি সংস্কাৰৰ বিষয়ে দুখেৰে সৈতে কব খোজো যে এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা একো একোজন দুখীয়া খেতিয়কৰ নানা ধৰণৰ দুৰ্দ্দশা হৈছে। ভূমি সংস্কাৰৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, অধিক শস্য উৎপাদনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে কিন্তু "যমুনা ইৰিগেচন"ৰ বাবে

যি মাটি Acquire কৰিলে সেই মাটিৰ ঘটনা কোনো কোনো কৃষকে আজি চাৰি পাঁচ বছৰ পৰ্য্যন্ত দিব লগা হৈছে। চৰকাৰে Acquire কৰা মাটিৰ খাজনা কৃষক সকলে দিব লগা হৈছে। স্থান অনুসৰি এবিঘা মাটিৰ মূল্য এহেজাৰ টকা হয় তাৰ মূল্য ধৰিলে একশ টকা। এতিয়া দুখীয়া কৃষকে দুই হেজাৰ টকাত আন ঠাইত মাটি কিনিব নোৱাৰে। ইয়াৰ ভাল ব্যৱস্থা হবৰ কাৰণে আৰু কোৱা কথা বিলাক সঁচা নে মিছা তাৰ অনুসন্ধান কৰি চাব লাগে। মাটি অধিগ্ৰহন কৰা সংক্ৰান্তত বাইজে যিবিলাক ৰিপৰ্ট দিছে সেই বিলাক ইয়াত আলোচনা কৰিব লাগে। মাটি Acquire কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান শক্তিশালী কৃষকে ৰিপৰ্ট দিছে যে—'মোৰ পকাঘৰ আছিল, একশ জোপা নাৰিকল আছিল, দুইশ জোপা তামোল গছ আছিল, দহ জোপা বাঁহৰ গছ আছিল' এইদৰে শক্তিশালী লোকে কৌশলেৰে হাজাৰ হাজাৰ টকা হাত কৰি লৈছে। চৰকাৰক তেওঁলোকে শোষণ কৰিছে আৰু আনহাতে দুখীয়া সকলৰ দিনক দিনে মেৰুদণ্ড ভাঙি গৈছে।

তাৰ পিচত পশুপালনৰ ক্ষেত্ৰত মই কব খোজো যে Veterinary Department টো তেওঁলোকে নামওহে ৰাখিছে। হাঁহ-কুকুৰা পালে, অন্যান্য শ্ৰেষ্ঠ পশু উৎপাদন কৰে, গৰু-মহৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰে এই বিলাক আঁচনি লৈছে, কিন্তু Veterinary Department ৰ এই বিলাক সম্পূৰ্ণ মিছা কথা। Veterinary Department ৰ বোধকৰো পশুপালনৰ ক্ষেত্ৰত, পশু চিকিৎসাৰ ক্ষেত্ৰত নিশ্চয় বাজেট আছে। কিন্তু পশু চিকিৎসাৰ কাৰণে আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ বাজেত ধৰা হৈছে। মই তেতিয়া প্ৰশ্ন কৰিলো যে পঞ্চায়তে কিয় কৰিব লাগে? তেতিয়া তেওঁলোকে ক'লে যে Veterinary Department টো নামত আছে পশু চিকিৎসাৰ কাৰণে ঔষধ পাতি নাথাকে। মোৰ এবাৰ ৫০/৬০ টা কুকুৰা মৰাৰ পিচতহে injection দিছে। তাৰোপৰি গৰুৰ বেমাৰ হ'লে কৃষকে দহ মাইল দূৰৈৰ পৰা হস্পিতেললৈ যাব লগা হয়। কাৰণ ঘৰলৈ ডাক্তৰ আনিবলৈ

হ'লে ২০ টকা ফিজ দিব লাগিব, ঔষধৰ মূল্য দিব লাগিব। তাৰ পিচত বিজুলীশক্তিৰ লগত কৃষকৰ সম্বন্ধ আছে। এই আঁচনি সাফল্যমণ্ডিত হলে কৃষকৰ পৰা বেছি টেক্স আদায় কৰিব পাৰিব। অৱশ্যে কৃষকে কিমান বিজুলীশক্তিৰ সৰবৰাহ কৰিছে মই নাজানো। তাৰ পিচত current ৰ ক্ষেত্ৰত private বন্দবস্ত কৰে যেনে উৎসৱ আদিত আৰু ২৫/৫০ টকাত বন্দবস্ত কৰে। তাৰ পিচত সাধাৰণ মানুহে মিটাৰ নাজানে সেই কাৰণে current ৰ বাবত যথেষ্ট টকা দিব লগা হয়। এইদৰেই বিজুলী বিভাগে ফাঁকি দি আছে। গতিকে এইবিলাকৰ ভাল অনুসন্ধান কৰিব লাগে। অন্যথাই কৃষক সকল স্বাৱলম্বী হব নোৱাৰে।

যুক্তিৰ কথা, বিচাৰৰ কথা; আপোনালোকৰ কৃষি বিভাগক ১ মোন ধান উৎপাদন কৰোতে ২৪ টকা লাগে; কিন্তু আমাৰ পৰা ধান কিনিবলৈ যায় ১৮ টকাত আৰু কয় ২০ টকাকৈ মোনত চাউল দিব; কিন্তু আপোনালোকে যেতিয়া বিক্ৰী কৰে তেতিয়া চৰকাৰৰ supervision আদিলৈ ধানৰ দাম ৩০ টকালৈ বঢ়ায়। সেই কঠিয়াৰ যিবিলাক ধান আপোনালোকে দিয়ে সেইবিলাক হয় Apex Marketing য়ে বা F.C.I য়ে reject কৰা ধান। F.C.I আৰু Apex marketing য়ে reject কৰা ধান আপোনালোকে লুকাই চুৰ কৰি বিক্ৰী কৰে। গতিকে মই কব খুজো যে মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি আঁচনি লৈছে বা নতুনকৈ লব খুজিছে সেই বিষয়ে মই বিশেষকৈ ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যদি তেওঁলোকে এই আঁচনিবোৰ সূক্ষ্ম দৃষ্টিৰে নেচাই তেতিয়াহলে তেওঁলোক এই বিষয়ত সাফল্যমণ্ডিত নহব।

মই যেতিয়া এসময়ত মাটি লওঁ ৪ টা কিস্তিত; তেতিয়া ৪ অনাকৈ দি যেতিয়া ৫ টকা হব তেতিয়া সেই মাটি ম্যাদী কৰি দিয়ে। এইটো আজিৰ কথা নহয়, বহুত আগৰ কথা। আজি কি হৈছে ম্যাদিৰ ক্ষেত্ৰত ৫০ টকাকৈ দিব লাগিব বুলি কৈছে; এইটো বৰ দৰকাৰী কথা। মোৰ

ধৰি লওক ২ বিঘা মাটি আছে যদি এজন শক্তিশালী মানুহে জোৰ জুলুম, লাঠি কটাৰীৰ সহায়েৰে মোৰ মাটিত বহি যায়; তেতিয়া court ত যাবলগীয়া হয়; ফলত তাতো নিজস্ব সম্পত্তি হেৰুৱাব লগীয়া হয়; আৰু ৫০ টকা দি ম্যাদী কৰিব নোৱাৰে। এইদৰেই অসমত অসমীয়াই বিশ্বাস-ঘাটকতা কৰিছে। গতিকে ২ বিঘা/৩ বিঘা মাটিৰ অধিকাৰ থকা সকলে প্ৰায় ১৫০/২০০ টকাৰ ওপৰত দিবলগীয়া হয়। আকৌ Bank য়ে টকা দিওঁতেও একচনীয়া মাটিত ম্যাদী মাটিতকৈ বহু কম পোৱা যায়। চৰকাৰী চাকৰিয়াল সকলে কৃষক সকলক কয় Agricultural tax, জল-সিঞ্চনৰ tax আদি বাঢ়িছে। মই সেই কাৰণে কব খুজিছো যে চৰকাৰে অসমত যি সমূহ আঁচনি লৈছে—যেনে:- অধিক শস্য উৎপাদন কৰা, ভূমিসংস্কাৰ কৰা, কৃষি স্বাৱলম্বী কৰা ইত্যাদি; কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্তে কি হৈছে; যে কেনেকৈ ইহঁতক পদোন্নত কৰি ৰাখিব পাৰি বা হা-হজুৰ অৱস্থাতে ৰাখিব পাৰি সেইটো অৱস্থা হৈছে। এইটো সমাজে সহ্য কৰিব নোৱাৰে। মোৰ বহু কথাই কবলগীয়া আছে পিছত হে কম। এতিয়া মই কওঁ বীজ ৰোপন ক্ষেত্ৰত যি উন্নত ধৰণৰ জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হৈছে; সেই সকলোবিলাক আমূল পৰিবৰ্তন কৰি প্ৰকৃত দৃষ্টিকোণৰে পৰা আগবাঢ়িব নোৱাৰিলে অনাহকতে টকা-পইচা খৰচ হব। আজি যিবিলাক বান্ধ কৰিছে তাতো সেই একেই অৱস্থা— পানীয়েই যাব নোৱাৰে, তাৰ উপৰিও পথাৰৰ মাজেৰে ৰাস্তা যোৱাত বান্ধৰ দুয়োকাষৰ পথাৰৰ পানী লগলাগি সাগৰৰ নিচিনা হৈ যায়। গতিকে মই সংশ্লিষ্ট মন্ত্ৰীসকলক কওঁ এই বিষয়টো যেন ভালদৰে চিন্তা কৰি চায় আৰু লগতে যাতে বিজুলীশক্তিৰ বিষয়েও চিন্তা কৰে। এইখিনিকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো, আৰু মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ক ইমান পৰে মোৰ কথাখিনি ধৈৰ্য্য সহকাৰে শুনাৰ বাবে মই তেওঁক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে মই মন্ত্ৰীসকলক মিনতি কৰো যাতে সেই সকলে অবাস্তৱ আলোচনা নকৰি স্পষ্ট suggession ৰ সহায়েৰে ৰাইজক সহায় কৰে।

(M Shamsul Huda rose to Speak)

Mr. Chairman—May I know from the hon. Member whether he took part earlier in this particular motion.

Will you please take your seat ? Let me enquire.

Shri Hiralal Patwary—Mr. Chairman, Sir, you have permitted me to take part in the motion. I did not conclude my speech......in Assamese ...

Mr. Chairman—Unfortunately the record is not before me. Since other Members are not interested let Mr. Huda speak. (Shri Hiralal Patwary rose to speak). Please take your seat. You will have enough time after Mr. Huda finishes. Now I find that Mr. Patwary spoke but could not conclude his speech in the last debate. So he should have claimed his chance at the very start of the debate. I allow him to speak first.

* Shri Hiralal Patwary—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, মই এই বিষয়ে কিছুমান কথা যোৱাবাৰেই কৈছিলো এতিয়া মই কবলৈ বিছাৰিছো যে আমাৰ চৰকাৰে খেতিৰ ক্ষেত্ৰত পৰিকল্পিত ভাৱে কোনো নীতি গ্ৰহণ কৰা নাই। যদি তেওঁলোকে অন্য ৰাজ্যত চাই—পঞ্জাব, ৰাজস্থান, হাৰিয়ানা আদি প্ৰদেশত মই গৈ দেখিছো তেওঁলোকে পৰিকল্পিত আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে। তাৰ কাৰণে Mass খেতিয়ক উপকৃত হৈছে উত্তৰ প্ৰদেশত Pass Book system কৰিছে। কোন খেতিয়কৰ কিমান মাটি আছে, Value কিমান সকলো লিখা থাকে আৰু সেইমতে বেংকত produce কৰি টকা উলিয়াই লয়। এই মাটি আৰু মূল্য S.D.C. বা S.D.O. ই Sign কৰে।

Shri Biswadev Sarma—Pass Book system ৰ কথা ভালকৈ কওঁকচোন।

Shri Hiralal Patwary—মই আগতেই কৈছো যে C. B. Gupta ই

* Speech not corrected.

Introduction কৰা এই system স্বৰনেও মানি লৈছে। Easy method লৈছে। জমা দিয়া টকাৰ Security চৰকাৰে লৈছে। Pass Book system ৰ পৰা বহুত সুবিধা হৈছে। মাটি বন্ধকী আছে নে Deposit আছে S. D. C এ Sign কৰে। আকৌ কোনে কিমান টকা উলিয়াই তাক entry কৰি থোৱা আছে। আকৌ Repayment ৰো ভাল ব্যৱস্থা আছে। This is a easy method to granting the loan. Bank বিলাক Nationalised কৰা হৈছে। পাৰ্লিয়ামেণ্টত Nationalised Bank সম্পৰ্কত যি কথা শুনিছিলো সেই বিলাক কাৰ্য্যত পৰিণত হোৱা নাই।

দ্বিতীয় কথা হৈছে খেতিৰ ক্ষেত্ৰত মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা নাই। ত্যাগ, ধৰ্মৰ কথা কলেই নহব। পৃথিবীত, মানুহৰ স্বভাৱ লাভ বিচৰা। কেৱল Method বেলেগ বেলেগ হব পাৰে মাথোন। খেতিয়কে লাভ বিচৰাটো স্বাভাৱিক কথা।

কৃষি মন্ত্ৰীয়ে openly পাঁচশ জন মানুহৰ আগত কৈছিল যে যেয়ে যিমান পাৰে ধান কিনিব পাৰে সেই কথাই আমাকো disappoint কৰিছে আৰু Cultivator কো disappoint কৰিছে। ইমান ডাঙৰ মিটিং এখনত দায়িত্বপূৰ্ণ মন্ত্ৰী এজনে এনে কথা কোৱা বাবে আমি disappoint হৈছো। সকলো ক্ষেত্ৰতে আইন বান্ধি Action ললেহে জনসাধাৰণ উপকৃত হব পাৰিব। ধানৰ দাম বাঢ়িলে Magistrate আৰু পুলিচ লৈ ধান সংগ্ৰহ কৰি আনে। যদি মাৰ্কেটিং ব্যৱস্থা নাথাকে তেন্তে খেতিয়ক সকল লাভবান হব নোৱাৰিব আৰু ফলত উৎপাদন বৃদ্ধি নহব। উৎপাদন বঢ়াবলৈ হলে Certain Protection লব লাগিব। মই স্পষ্টভাবে কব পাৰো যে যদি ঠিক মতে Agriculture system লব পাৰে তেনেহলে আমাৰ ২ লাখ মানুহ উপকৃত হব। আমাৰ বহুতো Raw Materials পচি গৈছে। কিন্তু আমাৰ মানুহক Training দিয়া হোৱা নাই। কিন্তু পঞ্চায়তে সেইটো হোৱা নাই। Class VI পৰ্য্যন্ত

পঢ়া ল'ৰাকো Physical fitness Certificate লৈ Cottage Industry ৰ Training দি Certificate দিয়াই কাম কৰায়। Tendency has been created at the first. কিন্তু আমাৰ Production ক'ত Utilise কৰিছে ? এইটোৱেই হৈছে আমাৰ সমস্যা।

হাৰিয়ান', পঞ্জাবৰ নিচিনা আমাৰ ইয়াত academic qualification ৰ অভাৱ নহয়। আমাৰ নিয়ন্ত্ৰণ ভাল হোৱা নাই। আমেৰিকাত যদি পাৰে তেনেহলে মঙ্গলদৈৰ নিচিনা ঠাইত কিয় ১০ কোটি কপাহ উৎপাদন কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু কথা হ'ল তাৰ Plot বিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ ৩০/৪০ বিঘাকৈ একে ঠাইত আছে আৰু সেই কাৰণে তাত ট্ৰেক্টৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিছে কিন্তু আমাৰ ইয়াত Political distribution of Land. এজন মানুহৰ মাত্ৰ ৪/৫ বিঘা মাটি গতিকে তাত কেনেকৈ ট্ৰেক্টৰ ব্যৱহাৰ কৰিব আৰু সেয়ে Problem ও Solve কৰিব নোৱাৰে। ট্ৰেক্টৰেৰে চহাব পৰাকৈ মাটিও লাগিব। আমাৰ যিবোৰ Co-operative Loan সেইবোৰ Uneconomic. যিখিনি Loan দিয়ে তাৰে ৫ বিঘা মাটিত খেতি কৰি নিজকহে খাবলৈ আতে ফলত repayment কৰিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে আজি আমাৰ চৰকাৰৰ ৩৮ কোটি ধাৰ পৰি গৈছে। গতিকে যি অঞ্চলত মাটি দিয়া হয় তাত এটা Reasonable Plot দিব লাগে যাতে কোনো এজনো গোট খাই গৰু বা ট্ৰেক্টৰেৰে খেতি কৰিব পাৰে।

(Bell)

মোক কব দিব লাগে—কাৰণ মোৰ কথাবোৰৰ দ্বাৰা House benifited হব।

আমাৰ চৰকাৰে কয় যে তেওঁলোকে খেতিয়কৰ কাৰণে বহুত চিন্তা কৰিছে। কিন্তু কেনেকৈ ? মহাশয়, মোৰ মনত আছে—কিতাপ এখন আছিল, ইয়ালৈ অনা নাই—১৯৫৯ চনত এখন আইন কৰিলে যে এক-চনীয়া পট্টা বিলাক ৫ টকা দি ম্যাদি কৰি লব পাৰে। আৰু Provision

কৰিলে যে একেলগে দিব নোৱাৰিলেও ১ টকা দি তাৰ পিচত ৪ টকা ৪ টা কিষ্টিত দিলে হব। খেতিয়ক সকল দুখীয়া—তেওঁলোকে ৫ টকা দিবলৈয়ে টান পায়—কিন্তু আপুনি শুনি আচৰিত হব সিদিনা কাগজ পালো ১ সপ্তাহমান হ'ল একচনা মাটি ম্যাদি পট্টা কৰিবলৈ ৫০ টকা দিব লাগে। কথাটো জানি মোৰ আত্মহত্যা কৰিবলৈ ইচ্ছা হৈছিল। এই অৱস্থাত খেতিয়কে বাৰু কেনেকৈ ৫০ টকা দিয়ে। কিন্তু পট্টাটো ম্যাদি কৰিবই লাগিব—উপায় নাপালে ধাৰ কৰিব আৰু ultimately land will go to one person. গতিকে খেতিয়কৰ প্ৰতি এটা সুষ্ঠ নীতি নললে political নীতিৰে উৎপাদন হব নোৱাৰে।

সিদিনাখন আকৌ বাতৰি কাকতত পালোঁ আমাৰ Apex Marketing এ মহাৰাষ্ট্ৰিক ধান দিব খুজিছে। কিন্তু ৰাতিৰ ভিতৰতে এজন particular মানুহৰ লগত আলোচনা কৰি ১৪ টকা কমত ধানখিনি বিক্ৰী কৰি দিলে।

Shri Ramesh Chandra Boruah—মহাৰাষ্ট্ৰিক দিয়া হোৱা নাই নেকি?

Shri Hiralal Patwary—মহাৰাষ্ট্ৰিক দিয়া নাই।

সেই particular মানুহজনে আকৌ কৈছিল যে I have no faith in Co-operative Deptt. এইটো দুৰ্ভাগ্যৰ কথা নহয় নে? সিদিনাখন মই গোস্বামী ডাঙৰীয়াক কৈছিলোঁ যে Tape Record থকা হ'লে এইখিনি Tape Record কৰি থলোহেঁতেন। কিন্তু দুৰ্ভাগ্য যে Tape Record নাই।

সকলো কথাই criticize point ত ক'লে কোনো সমস্যাকে সমাধান কৰিব নোৱাৰি। কিছুমান ৰাজনীতিক বাদ দি concreat নীতি ললেহে সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা হব আৰু খেতিয়ক সকল উপকৃত হব পাৰিব।

মই নিজে টংলাৰ এটা ঘটনা কব পাৰো। তাৰ E. & D. বিভাগে ২০ হেজাৰ টকাৰ এটা ঠিকা ৩ লাখ টকাত দিছে। আৰু এতিয়ালৈকে

তাত তিনি হেজাৰো খৰচ হোৱা নাই। এনেকুৱা Scheme ৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণ কেনেকৈ উপকৃত হব পাৰে। আমাৰ ৰাজগড়ত অৰ্থাৎ ৰৌতাত এটা দোং বন্ধিছে। য'ত নেকি পানীৰ অভাৱ। এতিয়া তাত পানীয়েই নাই।

(Voices—বাৰিষাত পানী হব)

মই এটা উদাহৰণহে দিছোঁ। গতিকে আঁচনি বিলাক সঠিক ভাবে কাম হোৱাকৈ কৰিব লাগে।

Electricity ৰ কথা কৈছে যে এই বিভাগে গাওঁলৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰা কথাৰ কোনো Suggession ই দিয়া নাই।

গতিকে মই কব বিচাৰিছো অন্য ক্ষেত্ৰত যেনেকৈ আমাৰ কিছুমান আঁচনি লোৱা হৈছে তেনেকৈয়ে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰতো District level ত M.L.A. সকলক লৈ গাওঁ অঞ্চলত Electrification ৰ কাৰণে এখন আঁচনি ললে ভাল হব। Agriculture Department ৰ জৰিয়তে ব্যৱহৃত হোৱা বিজুলীশক্তিৰ দ্বাৰা আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজ উপকৃত হোৱা নাই।

Shri Biswadev Sarma—Electrical Advisory Board পতা হৈছে।

Shri Hiralal Patwary—যদি কৰিছে ভাল কথা হৈছে।

আৰু এটা মৌলিক কথাই মই কব বিচাৰিছো। মাননীয় হাজৰিকা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ তালৈ যাওঁতে হঠাৎ দেখিলো কিবা এটা পৰিছে। কি পৰিলত তাক সুধি জানিব পাৰিলো যে হৰীতকী পৰিছে। হৰীতকীৰ নিচিনা এনে এটা দৰকাৰী বস্তু এনেকৈ পৰি সৰি শেষ হৈ গৈছে। অকল হৰীতকীয়েই নহয়, আমলখীকে আদি কৰি বহুতো বস্তু যি বিলাকৰ চিকিৎসাৰ ফালৰ পৰা বিশেষ গুৰুত্ব আছে—অসমৰ বননিতে জন্ম হৈ সৰি পৰি শেষ হৈ গৈছে। অথচ Protection ৰ কোনো বিজ্ঞানসন্মত পদ্ধতি নাই। অসমৰ নিচিনা এখন ধুনীয়া দেশ—প্ৰাকৃতিক সম্পদেৰে ভৰপূৰ দেশ ভাৰতৰ ক'তো নাই। কেচামাল উভয়নদী হৈ থকা সত্ত্বেও Scientific উপায়েৰে সেইবোৰ সংৰক্ষিত কৰি ব্যৱহাৰ নকৰাৰ ফলতেই বহুত ডেকাল'ৰা আজি এনেয়ে থাকিব লগা হৈছে। সেই কাৰণেই

Agriculture Department ৰ প্ৰতি আমাৰ পৰামৰ্শ অসমৰ উৎপাদিত এই বস্তুবিলাকৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাৰ লগে লগে উদ্যোগিক উন্নয়ণৰ জৰিয়তে কেনেকৈ Unemployment সমস্যাৰ Solve কৰিব পৰা যায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰা দৰকাৰ।

* M. Shamsul Huda—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, মই কৃষি বিভাগ আৰু পশু বিভাগ সম্বন্ধে কব খুজিছো। কিয়নো আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ লগত ই অপৰিহাৰ্য্য ভাৱে জড়িত হৈ আছে। কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত যি দেখা গৈছে দৰাচলতে আমাৰ ৰাজ্যৰ কৃষি উন্নয়ণত এই দুয়োটা বিভাগেই এটা বিৰাট অন্তৰায় হৈ আছে। অসমৰ কৃষিৰ উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত কৃষি বিভাগেই হৈছে আটাইতকৈ ডাঙৰ বাধা। বোধহয় এই Agriculture Department টো উঠাই দিয়া হলেই ইয়াতকৈ বেছি সুফল পোৱা গ'লহেঁতেন। এইটো কেৱল মোৰ নিজা কথাই নহয়—এইটো কথা হৈছে আমাৰ কৃষিৰ লগত ওতঃপ্ৰোত ভাৱে জড়িত হৈ থকা আমাৰ কৃষক বন্ধু সকলৰ কথাও। এই কৃষি বিভাগটো যদি উঠাই দিয়া হয় তেন্তে আমাৰ কৃষক সকলে গাঁৱে গাঁৱে নামঘৰত চাকি-বন্তি জ্বলাই ভগবানক এই বুলিয়েই প্ৰাৰ্থনা কৰিব যে—আমি ৰক্ষা পৰিলো আৰু। মই হ'লে মোৰ ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাৰ পৰা কব পাৰো আমাৰ যে কৃষি বিভাগ বুলি বিভাগ এটা আছে তাক মই অনুভৱেই কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু—আমাৰ এই সদনৰ মাননীয় সদস্য সকলে যিহেতু কয় আৰু কাগজে-পত্ৰেও যিহেতু আমাৰ এটা কৃষি বিভাগ আছে বুলি প্ৰকাশ পাই কাৰণেহে মইও স্বীকাৰ কৰি লৈছো। এইখিনিতে মোৰ এটা গল্পলৈ মনত পৰিছে। এজন ৰজাই এটা মানুহ ধৰি আনি তাক কি কাম কৰিব পাৰে বুলি সোধাত সি ক'লে—যে সি বৰ ধুনীয়া কাপোৰ বব পাৰে। সেইমতেই ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হ'ল আৰু সি এটা স্বৰ্ত্তত কাপোৰ বোৱা আৰম্ভ কৰি দিলে যে তাৰ কাপোৰ তাৰ বেয়া মানুহে নেদেখে। একেবাৰে

* Speech not corrected.

সি ছমাহ কাপোৰ বলে—হাত ছুয়োখন চলিল আৰু অৱশেষত কাপোৰ এডোখৰ বৈ উলিয়াই ৰজাক উলঙ্গ কৰি সুদা হাতে তাৰ কাপোৰ পিন্ধাই দিলে ৰাজসভাত। আচলতে কাপোৰ নাই। ৰজাৰ অৱস্থা সকলোৱে দেখিলে—কিন্তু আচল কথাটো কবলৈ সাহস কোনোৱে নকৰিলে—কাৰণ আচল স্বৰূপটো উলাই পৰাৰ ভয়ত। আমাৰ Agriculture Department-ৰ বেলিকাও এই উপমাটো খাটে। কৃষি বিভাগ এটা আছে বুলি স্বীকাৰ কৰিহে লৈছো কিন্তু—ব্যক্তিগত ভাৱে অনুভৱ কৰিব পৰা নাই। যদিও কৃষি বিভাগ বুলি কিবা এটা বিভাগ আছে সিও অসমৰ কৃষি উন্নয়নৰ প্ৰধান অন্তৰায় হিচাবেহে আছে—ইয়াৰ কৃতকাৰ্য্যতা কিন্তু দেখিবলৈ পোৱা নাই।

বৰ্তমান ৰাজ্যৰ কৃষি ব্যৱস্থা যদি পৰ্য্যালোচনা কৰি চোৱা যায় তেনেহ'লে দেখা যাব যে অতীজতে মানুহে পুচ্ছ এৰি গছৰ পৰা নামি আহি যি ধৰণে খেতি-বাতি আৰম্ভ কৰিছিল ৰৰ্তমানেও সেই একে পৰ্য্যায়তেই আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থাৰ কাম চলিছে। আধুনিক যুগত যি উন্নত পদ্ধতিৰে কৃষিৰ অগ্ৰগতিত যিভাৱে আগবাঢ়িব লাগিছিল সেইভাৱে আগবাঢ়িব পৰা নাই। তাৰ প্ৰধান অন্তৰায় হৈ আছে আমাৰ কৃষি বিভাগটো। জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰতো কোনো উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। E. & D. বিভাগে বকলিয়াত Jamuna-irrigation-ৰ দ্বাৰা প্ৰায় ৪৪ লাখ একৰ মাটিত যদিও পানী যোগানৰ কাম চলিছে তথাপিও তালৈ গলেহে দেখা যাব কিজানি ৪ হেজাৰ একৰটো জলসিঞ্চনৰ কাম কৰিব পৰা নাই। কাৰণ এই Project-এ কাম কৰিব পাৰে তেতিয়াহে যেতিয়া ধাৰাষাৰ ৰৰষুণৰ দ্বাৰা ঢুকুল-ঢুকাল পানী হয় কিন্তু Dry-Season-ত দলে একো কৰিব নোৱাৰে। কাৰণ তাৰ reservoier-টোৰ Condition Defective হৈছে। উপযুক্ত সময়ত পৰিমিত পানী যোগাব পৰাকৈ পানী জমা ৰাখিবলৈ ডাঙৰ reservoier তাত নাই। মাত্ৰ লাখ লাখ টকাৰ শ্ৰাদ্ধ হৈছে।

কেৱল টকা পাই থাকে বিষয়ববীয়া সকলেহে। ওপৰ মহলতো যদি কোনোবাই পাইছে তেন্তে সেইটো নেজানো।

ইয়াৰ ওপৰিও আমাৰ কৃষিমন্ত্ৰীৰ তলত যিটো পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে minor-irrigation-ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে তাতো কৃষি বিভাগটোৱেই অন্তৰায় হৈ আছে। গতিকে তাতো টকা-পইচাৰ অপব্যয় হোৱাৰ বাহিৰে খেতিয়ক সকল অকনো উপকৃত হ'ব পৰা নাই।

Mr. Chairman—Order, order. Mr. Huda will continue his speech on the next Private Members' day. The House stands adjourned till 10 A. M. tomorrow.

ADJOURNMENT

The Assembly then adjourned till 10 A. M. Wednesday, 18th March 1970.

Shillong
The 17th March, 1970

U. TAHBILDAR
Secretary,
Legislative Assembly, Assam